

Управління освіти Миколаївської міської ради
Науково-методичний центр

ОСВІТА МИКОЛАЄВА 2018

Інформаційно-аналітичний огляд
за підсумками
2017-2018 навчального року

Миколаїв
2018

Укладачі:

За загальною редакцією Личко Г. В., начальника управління освіти Миколаївської міської ради

Редакційна колегія:

Г. В. ЛИЧКО (голова редакційної колегії),

О. В. ТАРАСОВА (заступник голови редакційної колегії),

Т. В. ФІЛІНА (відповідальний секретар редакційної колегії),

Л. М. КАЛІНІНА (завідувач відділу економіки та управління ЗСО Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор),

С. Б. МАКАРОВА, І. В. РОМАНІЧЕНКО, Н. С. МАКАРЕНКО,

Л. В. СИСКОВА, С. А. ГОРОБЕЦЬ, Л. М. ІСКОВА

О. В. САВЛЮК (технічний редактор)

Укладено за матеріалами структурних підрозділів управління освіти Миколаївської міської ради, науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради, навчальних закладів міста Миколаєва.

Освіта Миколаєва: Інформаційно-аналітичний огляд за підсумками 2017-2018 навчального року / за заг. ред. Г. В. Личко. - Миколаїв: НМЦ, 2018.- 103 с.

В інформаційно-аналітичному огляді «Освіта Миколаєва - 2018» аналізується діяльність управління освіти Миколаївської міської ради, науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради, навчальних закладів міста у 2017-2018 навчальному році, спрямована на розв'язання ключових проблем функціонування і розвитку національної системи освіти в умовах розбудови Нової української школи.

Видання розраховано на працівників органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, керівників навчальних закладів.

ЗМІСТ

- ✚ Перехід до Нової української школи - ключове завдання сьогодення – с. 7
- ✚ Державна підсумкова атестація – показник якості навчання – с. 11
- ✚ Забезпечення неперервної освіти педагогів через сучасний методичний сервіс – с. 21
- ✚ Розвиток єдиного інформаційного простору освіти міста. Удосконалення медіа та інформаційно-освітньої компетентності педагогів – с. 21
- ✚ Формування вмотивованого до змін нового типу керівника – с. 23
- ✚ Перспектива в освіті – перспектива у житті – с. 24
- ✚ Методичний простір. Траєкторії професійного розвитку педагогів закладів дошкільної освіти – с. 27
- ✚ Нова українська школа – готовність номер один – с. 51
- ✚ Методичний супровід оновлених навчальних програм – с. 54
- ✚ Проектна діяльність – с. 55
- ✚ Рік німецької мови в закладах освіти міста – с. 56
- ✚ Мовні табори – 2018 – с. 57
- ✚ Від лідерства – до успіху – с. 58
- ✚ Партнерство – ключовий компонент формули успішності Нової української школи – с. 59
- ✚ STEM-освіта – сучасний освітній тренд – с. 61
- ✚ На хвилі інтелектуальності, креативності, науковості – с. 63
- ✚ Шкільна агітбригада: секрети успіху – с. 72
- ✚ Психологічний супровід освітнього процесу як умова розвитку особистості – с. 73
- ✚ Поширення досвіду через фахові видання, засоби масової комунікації – с. 82
- ✚ Моніторинг якості освіти – шлях до прискорення освітньої реформи – с. 83
- ✚ Позашкільля – мистецька скарбниця юних талантів – с. 86
- ✚ Творча палітра успіху і визнання – с. 93

Шановні освітяни!

Освіта є основою прогресу людства. У зв'язку з цим перед вами стоїть завдання формування в молодих українців таких якостей, як прагнення до навчання упродовж усього життя, постійний пошук найкращих шляхів розв'язання життєвих проблем, готовність навчальною, а потім і фаховою працею закласти підмурівок власного соціального успіху і зробити внесок у громадську, державну справу. Ідеологією цієї реформи має стати Нова українська школа.

Нові кроки в розвитку освіти пов'язані з посиленням ролі місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування із залученням громадян до вирішення назрілих питань. Аналізуючи підсумки минулого навчального року, можемо засвідчити, що нам вдалося забезпечити стабільну роботу галузі та зробити певні кроки щодо модернізації освіти.

Ми будемо і надалі спрямовувати свою роботу на створення належних умов для організації ефективної діяльності закладів освіти, успішного вирішення завдань щодо збереження життя і здоров'я дітей, підтримки творчих ініціатив педагогів, керівників освітніх закладів та органів учнівського самоврядування.

Дякую усім освітянам нашого міста за все, що ви зробили для освіти, робите повсякденно, плануєте і прагнете зробити завтра. Тільки у нашій спільній праці, взаєморозумінні, взаємопідтримці і спільній відповідальності – запорука нашого успіху.

Бажаю всім нам у новому році виключно успішних та результативних кроків на шляху творення нової України. Миру, добра та злагоди вам та вашим родинам, успішної реалізації всіх творчих задумів, щирої поваги вихованців та батьків за вашу нелегку та відповідальну працю.

З повагою, міський голова Олександр Сенкевич

Шановні педагоги!

Оновлення суспільства – суперечливий, складний і тривалий процес, пов’язаний із пошуком нових шляхів, засобів здійснення перетворень у всіх сферах життєдіяльності людини. Це зумовлює необхідність творчої участі в цьому процесі всіх громадян держави, бо недостатня креативність, відсутність ефективних стимулів її розвитку та реалізації – основні фактори, які заважають втіленню інноваційних ідей, задумів, нових цільових настанов та орієнтацій. Підготовка до таких процесів оновлення – прерогатива освіти.

Абревіатура «НУШ» сьогодні знайома багатьом українцям. Адже Нова українська школа – це грандіозний освітній проект, який реалізує Міністерство освіти й науки України. Мова йде про шкільну реформу, яка полягає в кардинальній зміні методик, зміщенні акцентів на користь дитини, її індивідуального розвитку.

Безумовно, успіх реформи у великій мірі залежить від професіоналізму управлінців, методичних служб, які повинні не тільки усвідомлювати суть та шляхи модернізації, а й вибудовувати умови її практичного втілення. Відповідно до пріоритетів Нової української школи за активної підтримки органів місцевої влади, місцевого самоврядування, батьківської громадськості вживаються заходи для забезпечення функціонування галузі освіти міста, її подальшого розвитку, створення умов для рівного доступу місцян до якісної освіти.

Співпраця між усіма учасниками освітнього процесу – учителями, учнями, адміністрацією та батьками – партнерська взаємодія, яка допоможе досягти всіх інших результатів. Адже тільки так можливо втілити головну мету: змінити освітнє середовище, впровадити навчання для життя. І врешті – зробити українську школу відкритою, цікавою та сучасною.

Тож нехай новий навчальний рік буде для всіх успішним, благодатним та щедрим на нові здобутки, принесе добро та радість у кожну родину. Бажаю всім миру та злагоди, наснаги у роботі, успіхів у навчанні, професійного задоволення й творчих здобутків.

З повагою, заступник міського голови Володимир Криленко

Шановні колеги!

Щиро вітаю вас із початком нового навчального року!

Зміни в політичному, соціально-економічному житті нашої країни, зростаючі вимоги суспільства до якісної освіти спонукають як до радикальних реформ в українській освіті, так і до поступових кроків для її удосконалення. Кожна родина хоче дати своїй дитині якісну освіту, яка допоможе їй ствердитися у житті, бути корисною у суспільстві.

Освітня система міста має для цього потужний професійний потенціал, високий якісний рівень педагогічного складу, підтримку міської влади.

Наша головна мета – створити школу, яка виховуватиме компетентну, конкурентоспроможну особистість. Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

Сьогодні перед нами постає завдання підготуватися до головного нововведення в початковій школі - інтегрованого вивчення предметів, яке покликане створити в молодших школярів цілісне уявлення про світ. Ми вже маємо напрацювання в цьому напрямку та високий потенціал початкової школи міста. У 2017 році спеціалізована ЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу розпочала працювати за Всеукраїнським проектом Нового Державного стандарту початкової загальної освіти, що забезпечує реалізацію Концепції Нової української школи. На регіональному рівні за цим проектом працювали ЗОШ №56, СНВК для дітей зі зниженим зором. Заклади освіти №50 імені Г. Л. Дівіної, 57 імені Т. Г. Шевченка, 64, НВК «Зоря» долучилися до регіонального експерименту «Упровадження інтегрованого навчання в початковій школі на засадах ідей та положень Нової української школи».

Переконана, що всі завдання, які ставить перед нами новий навчальний рік, ми вирішимо спільними зусиллями управління освіти, науково-методичного центру, закладів освіти, міської влади та батьківської громади. Наші випускники впевнено йтимуть у світ після закінчення школи, яка для кожного з них стане школою життя у XXI столітті.

Нехай цьогорічна дорога до знань буде легкою і, головне, мирною. Бажаю вам, щоб поруч були люди, які підтримають і допоможуть, щоб ваша наполегливість і працелюбність були нерозривно пов'язані із творчістю, натхненням і привели до успіхів і нових звершень.

Ганна Личко, начальник управління освіти Миколаївської міської ради

Дорогі колеги!

Від імені колективу Миколаївського науково-методичного центру щиро вітаю вас із початком нового навчального року.

Методична служба міста – це цілісна система, яка в умовах розбудови Нової української школи спрямовує свої зусилля на вдосконалення науково-методичного супроводу процесу змін, що відбуваються на рівні дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Підготовка педагогів до роботи в Новій українській школі є надзвичайно актуальною в сучасних умовах. Тому одним із головних наших завдань є забезпечення якісного методичного супроводу роботи вчителів початкових класів, які з цього навчального року починають діяти за новою програмою. Адміністрації закладів освіти, вчителі та міська методична служба працюють пліч-о-пліч, шукаючи й знаходячи саме ті необхідні засоби, що дозволять вивести початкову школу на якісно новий освітній щабель.

Основне завдання методичної служби - навчати, формувати та виявляти професійного педагога шляхом створення оптимальних умов, сприяти постійному підвищенню педагогічної майстерності та втілювати в освітній процес сучасні технології навчання і виховання. Науково-методичним центром проводиться змістовна організаційна та практична робота щодо реалізації Державного стандарту початкової загальної освіти та оновлених навчальних програм: дистанційне навчання, семінари-тренінги, науково-методичні конференції, вебінари, майстер-класи, зустрічі з авторами підручників.

Ми і надалі будемо формувати та розвивати рівень професійної компетентності педагогів, їх професійне вдосконалення, тримати руку на пульсі педагогічної творчості і створювати необхідні умови для їхнього творчого зростання.

Бажаю вам успішного навчального року, міцного здоров'я, щастя, натхнення. Нехай шириться коло ваших друзів, міцнішають зв'язки, нехай ніколи не зникає у вас бажання творчо співпрацювати, керуючись головним принципом: разом ми набагато розумніші, ніж кожен окремо.

Ольга Тарасова, директор науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради

Перехід до Нової української школи - ключове завдання сьогодення

Мета:

Забезпечення максимально сприятливих умов і рівного доступу учнівської молоді для здобуття якісної освіти у різних типах закладів загальної середньої освіти

Завдання:

- реалізація конституційного права громадян на отримання безоплатної повної загальної середньої (у тому числі особами з особливими потребами);
- забезпечення індивідуалізації та диференціації освітнього процесу;
- оптимізація мережі закладів загальної середньої освіти;
- створення умов для функціонування української мови як державної;
- розширення можливостей щодо оволодіння іноземними мовами.

Реалізація завдань:

1. *Збережено мережу закладів загальної середньої освіти, що в основному задовольняє освітні потреби батьківської громадськості*

Мережа закладів загальної середньої освіти

	01.09.2013	01.09.2014	01.09.2015	01.09.2016	01.09.2017
ЗНЗ	68	68	68	68	68
Кількість учнів	37 615	38 454	39 160	40 225	41327
Вечірні школи	3	3	3	3	2
Кількість учнів	1 279	1 016	1 025	982	968
Спеціальні заклади	1	1	1	1	1
Кількість учнів	172	172	176	177	176

У 2017-2018 навчальному році для забезпечення права громадян на отримання базової та повної загальної середньої освіти функціонував 71 заклад різного типу, що на одну установу менше минулорічного (рішенням Миколаївської міської ради від 13.07.2017 №22/6 ліквідовано Миколаївську вечірню загальноосвітню школу №5 Миколаївської міської ради Миколаївської області).

Контингент учнів

2. *Забезпечено індивідуалізацію та диференціацію освітнього процесу.* Щорічно протягом останніх трьох років понад 6,0 тис. школярів було охоплено профільним навчанням та поглибленим вивченням окремих предметів; у 2017-2018 н. р. їх кількість збільшилась майже на 2,0 тис. і дорівнює 7751 (поглиблено вивчають окремі предмети 5656 учнів; за різними профілями навчаються 2095 учнів).

3. *Реалізовано право на отримання освіти рідною мовою.* Стабільно функціонують 55 україномовних денних закладів загальної середньої освіти, 1 – двомовний, 12 – з російською мовою навчання.

Україномовні ЗЗСО - 55

Російськомовні ЗЗСО - 12

Двомовні ЗЗСО - 1

Українською мовою навчається 33781 учень, російською – 7222. Крім того, мова вивчається факультативно або в гуртках (у тому числі: українська мова – 170, російська – 177, болгарська – 52).

4. *Створено умови для оволодіння іноземними мовами.* Англійську мову вивчають 40447 учнів, німецьку – 7255, французьку – 724. У позаурочний час діти відвідують факультативи й гуртки (з англійської – 243, німецької – 200, французької – 59). Забезпечено викладання іноземної мови як другої для 7423 школярів (англійської – 365, німецької – 6334, французької – 724).

5. *Впроваджено різні форми навчання.* Організовано індивідуальне навчання дітей (понад 650), які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклади. У 2 вечірніх школах (ВСШ №1, МЗВШ) здобувають освіту 968 учнів; ВСШ №1 обслуговує Миколаївський слідчий ізолятор і Центр соціально-психологічної реабілітації дітей Миколаївської обласної ради; при денній ЗОШ №17 імені В. Г. Саражана стабільно працюють класи із заочною формою навчання (104 учні).

6. *Отримання учнівською молоддю професійної освіти.*

Професійну освіту надають: Миколаївський муніципальний академічний коледж - за спеціальностями «акторське мистецтво» та «декоративно-прикладне мистецтво» (88 учнів), а також 12 закладів професійно-технічної освіти – за робітничими професіями та початковим рівнем вищої професійної освіти (кваліфікація «молодший спеціаліст») - 4617 учнів.

7. *Створюються умови для впровадження профільного навчання.*

В місті 27 закладів освіти (40,1%) впроваджують профільне навчання.

Вибір напрямів навчання учнями

Потенціалом професійної орієнтації щодо формування у старшокласників спрямування на майбутній професійний успіх є відповідність змісту навчальних профілів визначеним сферам майбутньої професійної діяльності старшокласників і соціально-професійним стандартам успішної особистості в кожній.

Проблеми:

- сутність і особливості організації профільного навчання;
- зміст навчання та організація навчально-виховного процесу в умовах профільного навчання;
- організація допрофільної підготовки в основній школі;
- психологічні аспекти профільного навчання;

- підготовка керівників школи до профільного навчання.

8. *Забезпечено рівний доступ до якісної освіти дітям з особливими потребами.* Розширено мережу спеціальних та інклюзивних класів для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

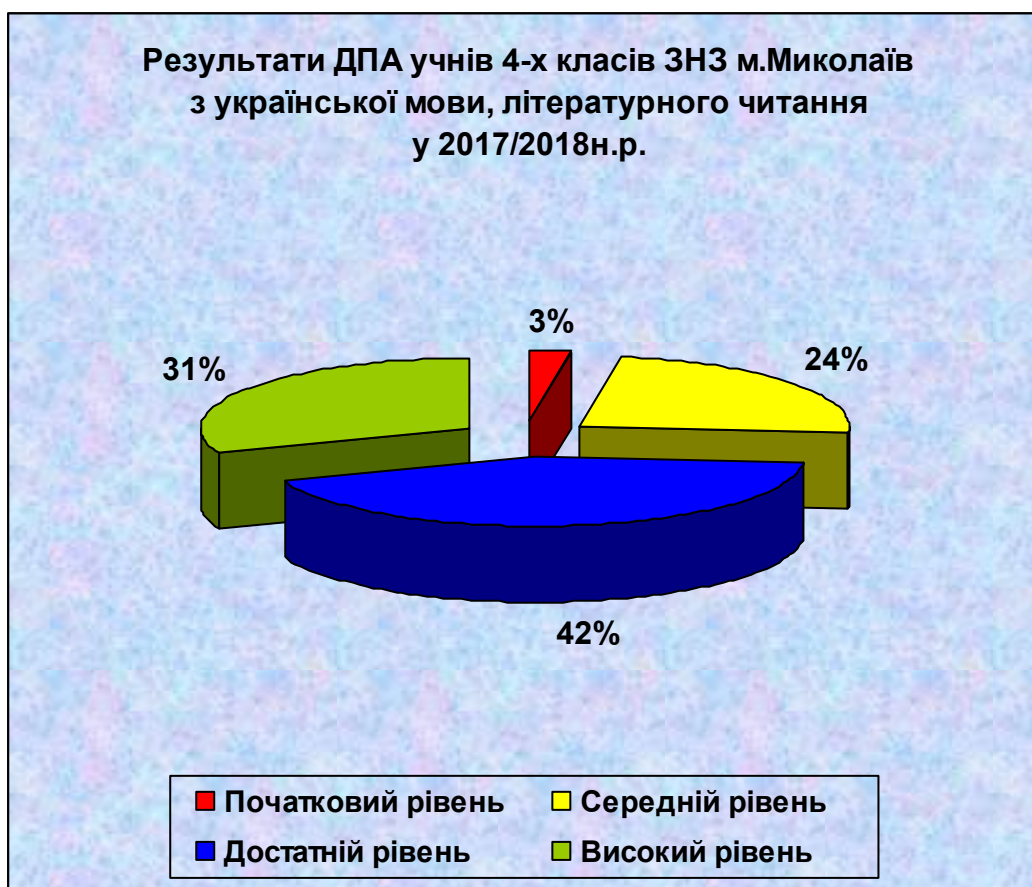
На базі ЗОШ №13, 17 імені В. Г. Саражана, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 46, 53 функціонують 19 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку (220 учнів). Кількість інклюзивних класів зросла до 21 (ЗОШ №1 імені Олега Ольжича, 6, 10, 12, 15, 19, 25, 26, 34, 45, 46, 47, 53, СШМіПР).

**Державна підсумкова атестація – показник якості навчання
Результати ДПА в 4 класах у 2017-2018н.р.**

Спеціалістами управління освіти проаналізовано результати навчальних досягнень учнів-випускників I, II, III ступенів загальноосвітніх навчальних закладів міста та встановлено таке. Підсумки ДПА учнів 4-х класів з української мови, математики, читання (за інформацією навчальних закладів) свідчать, що вчителі навчальних закладів міста забезпечують дотримання вимог Державного стандарту початкової загальної освіти. Відповідно до Державного стандарту початкової освіти здійснюються особистісно зорієнтований і компетентнісний підходи, які сприяють результативному засвоєнню змісту початкової загальної освіти дітьми. Протягом навчання у початковій школі більшість учнів оволоділи ключовими компетентностями, які сприяють їх особистісно-соціальному та інтелектуальному розвитку, формуються на міжпредметній основі та є інтегрованим результатом предметних і міжпредметних компетентностей.

Предмети	початковий рівень	середній рівень	достатній рівень	високий рівень	Якість
Укр. мова,	1,5% -	15% -	42,5% -	41% -	83,5%

літературне читання	2016/2017 3% - 2017/2018	2016/2017 24% - 2017/2018	2016/2017 31% - 2017/2018	2016 2017 42% - 2017/2018	-2016/ 2017 73% - 2017/ 2018
Математика	5%- 2016/2017 5%- 2017/2018	21%- 2016/2017 21%- 2017/2018	36%- 2016/2017 37% - 2017/2018	38%- 2016/2017 37% - 2017/2018	74%- 2016/ 2017 74% - 2017/ 2018

У 2017/2018 н. р. програмовий матеріал із зазначених предметів засвоїли на достатньому та високому рівнях від 73% до 74% дітей, у минулому навчальному році - від 74% до 83,5%.

За інформацією, наданою адміністраціями навчальних закладів, більшість учнів 4-х класів мають стійки обчислювальні, логічні, геометричні, алгебраїчні вміння відповідно до державних вимог щодо рівня навчальних досягнень учнів з математики. Водночас початковий рівень з математики виявили 5% учнів 4-х класів, що обумовлено недостатнім рівнем сформованості логічного мислення, інтелекту, пам'яті в окремих дітей та свідчить про необхідність впровадження індивідуального та диференційованого підходу до цієї категорії учнів.

Результати атестаційних робіт з української мови показали, що більшість (80%) учнів 4-х класів уміють будувати речення, зв'язні тексти, висловлювати міркування, доводити власну думку за допомогою різних мовних засобів, практично застосовувати мовні знання з фонетики, лексики, граматики, орфографії відповідно до державних вимог з предмета.

Разом з тим при складанні державної підсумкової атестації з української мови встановлено, що у 20% учнів виникли проблеми при письмовому формулюванні власних міркувань за зазначеною темою. Діти порушують логічність, відступають від теми, не в достатній мірі використовують художні засоби виразності; у частини учнів не вироблені навички орфографічної пильності. Це пояснюється недостатньою роботою вчителів щодо формування вміння будувати зв'язні висловлювання при виконанні творчого завдання, вироблення навичок орфографічної пильності.

З літературного читання виявлено схожі проблеми: учні неправильно визначили тему, основну думку розповіді, частково змогли дати свої оцінки вчинкам героїв та пояснити тлумачення висловів. Зазначені недоліки обумовлені недостатнім рівнем сформованості читацьких компетентностей

та мотивації учнів до навчальної діяльності, обмеженою кількістю часу на повторення навчального матеріалу.

Виявлено такі проблеми з української мови.

Частина учнів 4-х класів не визначила основну думку твору, жанр прочитаного твору, не відповіла на питання: де відбулися події, описані у творі. Це обумовлено недостатньою сформованістю умінь самостійно усвідомлювати зміст незнайомого тексту.

В окремих учнів наявні проблеми з писемного тексту, складання речення, позначення головних членів речення. Це обумовлено недостатньою сформованістю встановлення зв'язку слів у реченнях.

У 13% учнів наявні проблеми в написанні невеликого зв'язного висловлювання. Це обумовлено недостатньою сформованістю мовленнєвих умінь.

Виявлено проблеми з математики:

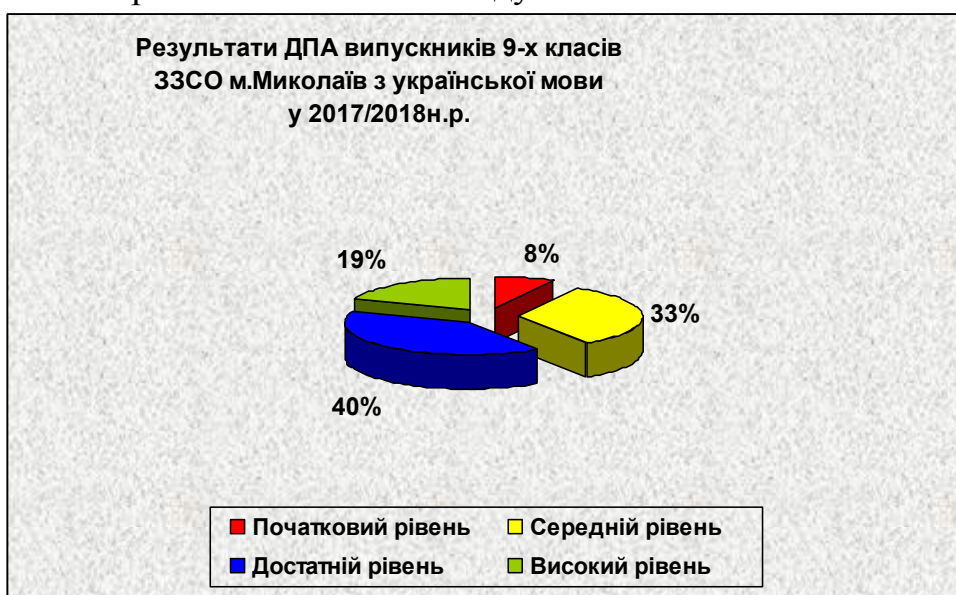
Окремі учні допустили помилки у розв'язуванні складених задач на три дії. Певна кількість учнів припустилися помилок в обчисленнях при дотриманні ходу розв'язування задачі. Це обумовлено тим, що вони недостатньо володіють аналізом задачі, мають несформовані обчислювальні навички.

Порушення порядку дій в обчисленнях виразів допущено незначною кількістю учнів.

Певна частина учнів зробили помилки у знаходженні невідомого дільника при розв'язуванні рівнянь. Вони мають несформовані навички перевірки рівнянь.

Результати ДПА випускників 9-х класів

У 2017-2018 н. р., як і в минулому навчальному році, в основній школі державна підсумкова атестація проводилась з української мови, математики та предмета за вибором навчального закладу.

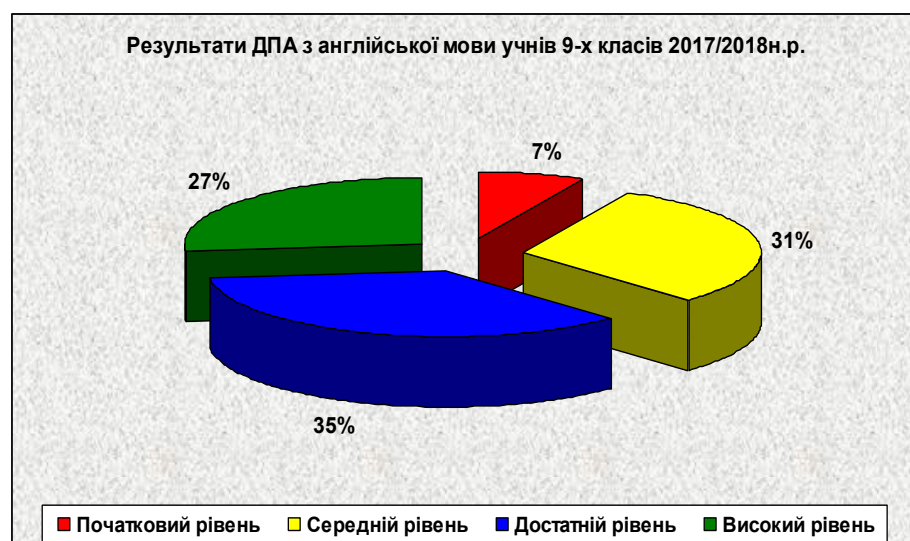
ДПА з української мови проводилась у формі диктанту. 59% 9-класників склали її на високому та достатньому рівнях, що свідчить про сформованість в учнів орфографічних та пунктуаційних навичок. У

порівнянні з попередніми двома навчальними роками якісний показник з української мови залишився майже незмінним (становив 61% та 62%).

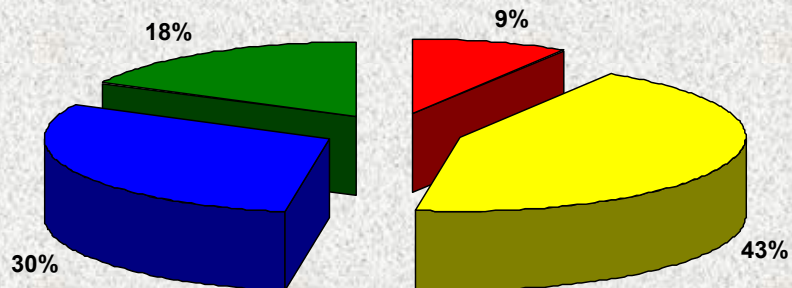

Складаючи ДПА з математики, учні виконували роботу у формі інтегрованої письмової роботи з алгебри і геометрії. Встановлено певний рівень сформованості предметних компетентностей випускників 9-х класів. 49% учнів виконали її на високому і достатньому рівнях, разом з тим у 12% 9-класників математичні навички сформовані лише на початковому рівні, що вказує на наявність проблем в організації роботи з окремими учнями. У порівнянні з 2013/2014 н. р., 2014/2015 н. р., 2015/2016 н. р., 2016/2017 н. р. якісний показник з математики залишився сталим (з 54%, 51%, 50%, 46% до 49%).

Результати ДПА з предметів за вибором

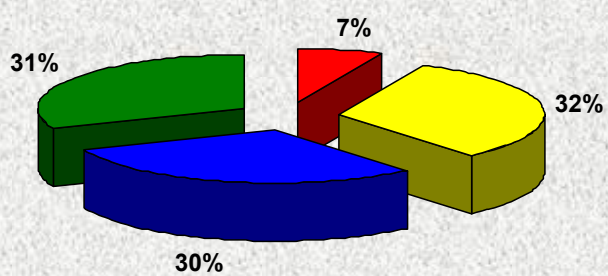

Результати ДПА з німецької мови учнів 9-х класів у 2017/2018н.р.

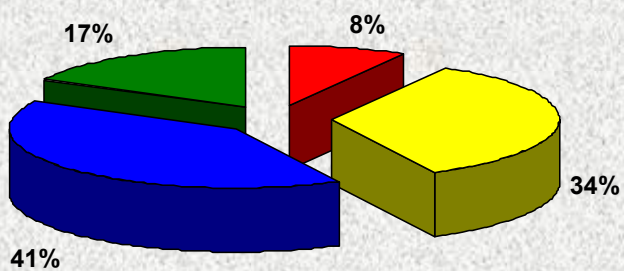
■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА з української літератури учнів 9-х класів у 2017/2018н.р.

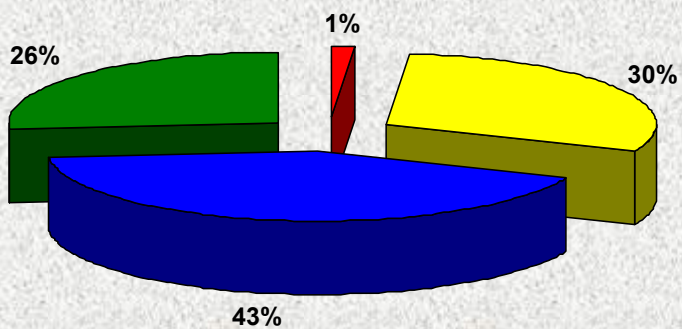
■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА випускників 9-х класів ЗЗСО м.Миколаїв з географії у 2017/2018н.р.

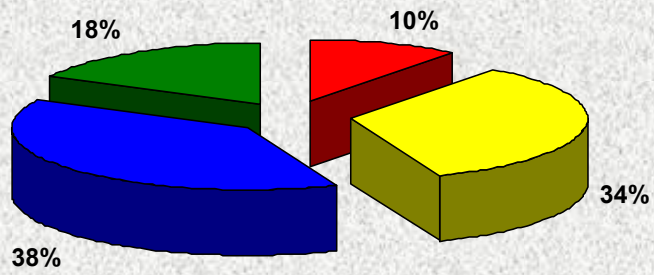
■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА випускників 9-х класів ЗЗСО м.Миколаїв з біології у 2017/2018н.р.

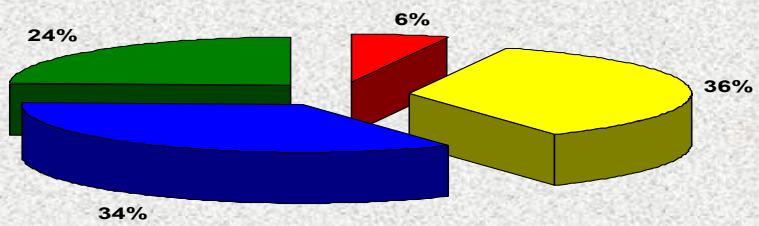
■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА з правознавства учнів 9-х класів у 2017/2018н.р.

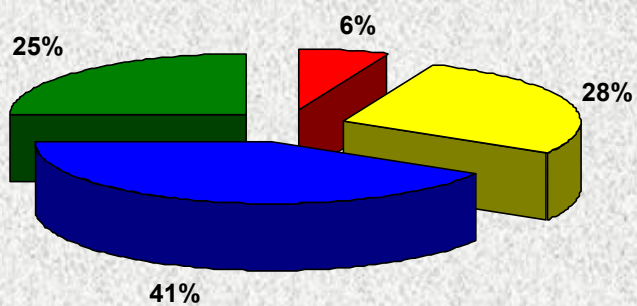
■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА з історії України учнів 9-х класів у 2017/2018н.р.

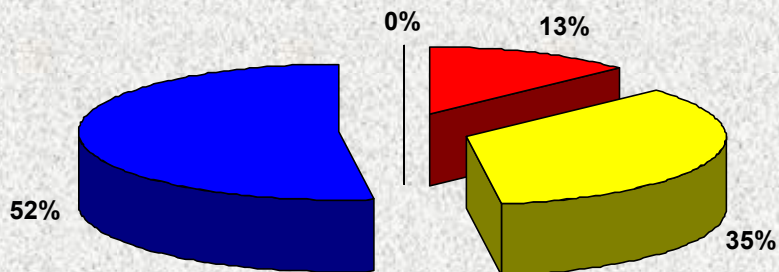
■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА з російської мови учнів 9-х класів у 2017/2018н.р.

■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Результати ДПА з зарубіжної літератури учнів 9-х класів у 2017/2018н.р.

■ Початковий рівень ■ Середній рівень ■ Достатній рівень ■ Високий рівень

Випускники шкіл на ДПА з англійської мови показали 62% якості проти 70% у минулому навчальному році. В основному сформовані комунікативні компетентності школярів.

Результати з німецької мови також свідчать про намагання школярів якісно опанувати вивчений матеріал - показник якості 48% (показник якості у минулому році - 55%).

За вибором навчальних закладів учні склали ДПА з предметів природничого циклу: біології, географії, фізики. Показник якості з біології становить 69% (у минулому році - 43%), з географії – 58% (у минулому році - 55%), з фізики – 57% (у минулому році - 67%).

Також педагоги окремих ЗЗСО міста обрали для складання ДПА гуманітарні та суспільно-гуманітарні предмети, з яких учні виявили достатній рівень сформованості предметних компетентностей. Зокрема, показник якості з російської мови становить 66% (у минулому році - 58%), з української літератури – 61% (у минулому році - 70%), з правознавства – 56% (у минулому році - 70%), з історії України – 58% (у минулому році - 65%), із зарубіжної літератури – 52% (у минулому році не обирали). Ці предмети було вибрано з урахуванням профілю навчання в старшій школі.

Результати державної підсумкової атестації з предметів за вибором показали належний рівень підготовки випускників основної школи з обраних предметів та професійний підхід вчителів до складання завдань. Залишаються сталими упродовж 3-х останніх навчальних років якісні показники з більшості предметів, з яких учні склали ДПА.

Загальний якісний показник ДПА в 9 класі склав 57,8% (66,6% - у минулому році).

Завдання на 2018-2019 навчальний рік:

1. Здійснення переходу до навчання за новими державними стандартами. Оновлення змісту освіти на компетентнісній основі.
2. Забезпечення територіальної доступності повної загальної середньої освіти незалежно від соціального статусу й національної приналежності, що не

- обмежує право обрати інший заклад освіти.
3. Реалізація права на здобуття повної загальної середньої освіти державною мовою.
 4. Підтримка різних форм здобуття повної загальної середньої освіти відповідно до запитів та можливостей споживачів освітніх послуг з урахуванням їх здібностей та особливостей.
 5. Розвиток інклюзивного освітнього середовища, у тому числі у закладах освіти, найбільш доступних і наближених до місця проживання осіб з особливими освітніми потребами.
 6. Удосконалення змісту та організації освітнього процесу в умовах допрофільного і профільного навчання.
 7. Проведення моніторингових досліджень щодо ефективності функціонування закладів загальної середньої освіти з метою оптимізації мережі.

Забезпечення неперервної освіти педагогів через сучасний методичний сервіс

На часі інноваційні перетворення в освіті, спрямовані на забезпечення компетентісно-діяльнісного підходу до навчання і виховання підростаючого покоління, тому головною метою діяльності методичної служби міста є здійснення безперервної фахової підготовки кадрів за допомогою інноваційних технологій, оновленого психолого-педагогічного інструментарію.

Науково-методичний центр виконує багато важливих освітніх функцій, основними з яких є посилення інформаційної, консультативної допомоги вчителям в організації ними експериментально-дослідницької, пошукової, проектної, аналітико-прогностичної, діагностичної, моніторингової, експертної діяльності. Приділяє постійну увагу питанням вивчення, узагальнення, впровадження, популяризації та поширенню перспективного досвіду вчительства.

Стратегічними у 2017-2018 н. р. є організаційно-методична підготовка педагогів до роботи у Новій українській школі, формування вмотивованого до змін нового типу керівника і педагога, створення умов для отримання дітьми з особливими потребами психологічної підтримки і якісних освітніх послуг, сприяння розвитку STEM-освіти міста.

Розвиток єдиного інформаційного простору освіти міста.

Удосконалення медіа та інформаційно-освітньої компетентності педагогів

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та системи масмедіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. З метою розширення можливостей педагогів у використанні сучасних технологій в освітньому процесі реалізовано міський інноваційний проект «Використання хмарних сервісів в освітньому процесі». Педагоги оволоділи сучасними інформаційними технологіями, програмами, прийомами, що дозволяє розробляти інтерактивні завдання, кодувати і декодувати тексти, перевіряти і

закріплювати навчальний матеріал, сприяє формуванню пізнавального інтересу учнів. Керівники закладів освіти і педагоги усіх предметів удосконалюють інформаційну компетентність через Google-сервіси, спілкування електронною поштою, мережу Facebook, власні сайти, сайт науково-методичного центру.

Поряд з тим постає гостра потреба у формуванні медіакультури всіх учасників освітнього процесу, запобіганні вразливості людини до медіазалежності і медіаманіпуляцій. У пропедевтичному режимі працюють міські творчі і проблемні групи керівників, педагогів усіх спеціальностей і шкільних бібліотекарів. Отримані знання апробуються у закладах освіти під час проведення методичної роботи з вчителями, проведення уроків, позакласних заходів, бібліотечних часів і батьківських зборів. Актуальності набуває медіаосвіта батьків.

Важливу роль в реалізації завдань медіаосвіти відіграє шкільна бібліотека, яка робить вагомий внесок у такі сфери інформаційної діяльності, як забезпечення рівного доступу до цифрових технологій; розробка медіаматеріалів для навчання; проведення досліджень щодо ролі бібліотек і медіа в житті сучасного суспільства та розвитку медіаосвіти зокрема. Більшість бібліотек нашого міста мають достатній потенціал для медіаосвіти: комп'ютери, Інтернет, власні сайти, блоги, зв'язки зі ЗМІ.

Шкільні бібліотеки міста активно використовують у роботі з читачами різноманітні медіаресурси: ілюстративний матеріал, комп'ютерну графіку, відеофайли, презентації, анімацію у сполученні із звуковим супроводом. Мас-медіа стають помічником у створенні мотивації у читанні. Вчителям-предметникам бібліотекарі готують списки літератури та вебсписки корисних сайтів з медіаосвіти та шкільних предметів. Шкільні бібліотекарі проводять анкетування батьків з виявлення їх ставлення до запровадження медіаосвіти, про роль сім'ї в формуванні медіаграмотності дітей, про медіаінтереси та захоплення дітей.

Для навчання основам медіаграмотності у 2018 році створена школа бібліоменеджера «Інформаційно-комп'ютерні технології в практичній діяльності шкільного бібліотекаря». Завдяки знанням, отриманим на заняттях, бібліотекарі проводять спільно з учителями інтегровані уроки з використанням медіа, заняття з формування медіаграмотності та медіакультури, особисто створюють комп'ютерні презентації, відеофільми, використовують відеоматеріали та електронні засоби навчання.

Накопичено позитивний досвід ЗОШ №1 імені О. Ольжича, 6, 22, 24, 28, 33, 42, 45, 46, 51, 54, 56, 57, Першою українською гімназією імені М. Аркаса, гімназіями №2, 3, юридичним ліцеєм, економічним ліцеєм №2, муніципальним колегіумом імені В. Д. Чайки, спеціалізованою школою

мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості, які інтегрували медіаосвіту в освітній процес і удосконалюють медіакультуру педагогів, учнів і батьків».

Під час роботи відкритої педагогічної студії «Розвиток інформаційно-освітнього простору міста Миколаєва як засіб формування професійної компетентності керівних та педагогічних кадрів» в рамках Дев'ятої Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти - 2018» науково-методичний центр презентував досвід використання сервісів Google для підвищення ефективності освітнього процесу та використання онлайн інструментів для створення професійних спільнот, ефективної мережевої взаємодії. Малахов А. А., заступник директора ЗОШ I-III ступенів №57 імені Т. Г. Шевченка презентував єдиний інформаційний простір управлінської діяльності, Братошевська С. В., заступник директора ЗОШ I-III ступенів №29 - Web-STEM-школа як засіб дистанційного навчання вчителів.

Освоєння нового дає можливість педагогам створювати у закладах освіти інформаційні простори, у яких учні набувають власний досвід активної громадянської позиції, розв'язують актуальні життєві проблеми, творчо розвиваються, реалізуються у різних виховних середовищах. Така взаємодія допомагає дорослим і вихованцям своєчасно реагувати на освітні виклики.

Формування вмотивованого до змін нового типу керівника

Одним із складників Концепції Нової української школи є умотивований педагог, який має свободу творчості й розвивається професійно. Тому розвиток професійних компетентностей керівників є першочерговим завданням методичної служби. Фахівцями НМЦ проводиться системна робота щодо розвитку управлінської культури та підвищення психологічної компетентності керівників закладів освіти.

У конкурентоспроможному освітньому середовищі мотиваційним для керівника є меседж: «Успішний керівник – успішний заклад». Застосування активних форм взаємодії: практикумів, майстер-класів, психолого-педагогічних тренінгів, методичного діалогу, технопарку, засідань фокус-групи – дозволили керівникам удосконалити управлінську компетентність через змодельовані педагогічні ситуації. Важливим завданням НМЦ є виховання керівника як сучасного управлінця, формування особистості директора-лідера, спроможного адаптувати освітню установу до мінливих умов, визначити найефективніші форми й методи керівництва, реалізувати інноваційну діяльність.

У центрі уваги управління освіти і науково-методичного центру - актуальні питання модернізації школи, особливе значення у вирішенні яких надається керівним кадрам. Через роботу студії спілкування, школи управлінської майстерності, управлінських та психологічних практикумів, методичних діалогів й індивідуальних консультацій директори шкіл

поповнили знання про модернізовані технології управління, компетентнісно-діяльнісний підхід в управлінні закладом (на базі економічного ліцею №1), перспективне й оперативне планування (на базі Першої української гімназії ім. М. Аркаса), про умови в інклюзивному класі для розвитку дитини з особливими потребами(на базі ЗОШ №26), інновації в початковій школі (на базі ЗОШ №6, 34, 57, 64), організацію командної діяльності в педагогічному колективі в умовах Нової української школи, про суттєві зміни у формах і методах контролю та науково-методичному забезпеченні інноваційних процесів, що впливають на визначення пріоритетних напрямів самоосвіти, самовдосконалення і саморозвитку. Розглянуто питання емоційного інтелекту як фактору ділової успішності керівника закладу освіти, методи управління конфліктом в організації.

Цінним мотиваційним стимулом для удосконалення управлінської компетентності є досвід колег. На міських методичних заходах та на базі навчальних закладів керівники ділилися досвідом створення освітнього ландшафту навчального закладу, проведення локального моніторингу, ефективні шляхи оновлення змісту і методів навчання, використання єдиного інформаційно-освітнього середовища.

Керівники загальноосвітніх навчальних закладів демонстрували свої досягнення під час Міжнародних виставок-презентацій, через участь у конкурсах, досвідом діяльності ділилися на сторінках фахових видань.

Перспектива в освіті – перспектива у житті

В наш насичений подіями та інформацією час сучасному педагогу неможливо бути далеким від інноваційних та інформаційних технологій. Яким чином освітянин може підтвердити свою активність, прогресивність, наявність відповідних передових поглядів, як може довести, що він крокує в ногу з часом? Звичайно це потрібно зробити лише шляхом виявлення активної педагогічної позиції, участі у бурхливому професійному житті освітян України та всієї спільноти прогресивних освітян всього світу. І такий унікальний простір для спільного навчання, спілкування, обміну та вивчення найкращого досвіду, знайомства з новаторами української освіти було запропоновано Генеральною асоціацією Вчителів Румунії, Асоціацією педагогів Молдови «Інноваційна школа», Асоціацією розвитку творчої особистості «ВАРТО» спільно з науково-методичним центром управління освіти Миколаївської міської ради. Так, 1-3 червня 2018 року в рамках Міжнародного пілотного соціально-педагогічного проекту «Освіта ХХІ століття: зміни в контексті розвитку інформаційного суспільства» відбувся ІІІ міжнародний Фестиваль освітніх технологій «Перспектива – Миколаїв – 2018». Організатори гостинно

зустрічали учасників в затишному куточку курортної зони Коблево Чорноморського узбережжя.

З метою підвищення професійної компетентності, освоєння інноваційних технологій в освіті та практичній психології, зміцнення власного здоров'я Фестиваль об'єднав педагогів дошкільної та загальної освіти, управлінців, методистів, викладачів вищих навчальних закладів з різних регіонів України. Серед учасників були керівники закладів освіти, їх заступники, викладачі, вчителі та вихователі, практичні психологи, соціальні педагоги, вчителі-логопеди, музичні керівники. Під час роботи Фестивалю «Перспектива» учасники опинились в оточенні кваліфікованих спеціалістів, які прибули до нас з різних міст, об'єднані спільною працею на підвищення професійної компетентності.

Поєднуючи професійне навчання з цікавим змістовним відпочинком та оздоровленням, педагоги прожили разом три неповторні дні. В рамках Фестивалю проводились тренінги, майстер-класи, здоров'язбережувальні та інтелектуально-творчі заходи. Учасники мали змогу зустрітися з фахівцями в галузі освіти, економіки, фізичної реабілітації. Відкрита школа продуктивних педагогічних технологій познайомила з сучасними підходами до проектування та планування освітньої роботи, альтернативними формами взаємодії з батьками, організацією і проведенням фестивалів та конкурсів, юриспруденцією в освіті. Бажаючі отримали практичні інструменти управлінського спілкування, залучення альтернативних джерел фінансування, оволоділи технологією переконання як важливого компонента ефективної комунікації, відпрацювали практичні навички створення системи традиційних та альтернативних активностей в освітньому процесі: стартапи, фестивалі учнівської творчості, педагогічні майстерні, великі та малі проекти.

Цінними були тренінги Миколи Федорця - розробника й керівника Міжнародного пілотного соціально-педагогічного проекту «Освіта XXI століття: зміни в контексті розвитку інформаційного суспільства» з теми: «Прогнозування та планування роботи закладу освіти в контексті Концепції «Нова українська школа»», «Продуктивні освітні технології», «Шкільний урок в нових умовах: проектування, реалізація, аналіз», «Тайм-менеджмент для успішної жінки-педагога (і не тільки) в умовах інформаційного суспільства». Цікавою була зустріч із Сергієм Стужуком, регіональним координатором Верховної Ради України з прав людини, президентом Американо-українського міжнародного дослідницького університету, експертом ОБСЄ. Учасники апробували суперфективні інструменти XXI ст., які роблять виступ блискучим. Дізнались, як прибрати надмірну тривогу перед публічним виступом, перевести хвилювання в драйв, обернути його собі на користь, як правильно організувати і провести дебати. Майстер-класи

Жанни Шинкарьової, Алевтина Багінської, Ольги Пентій, Геннадія Чепурного, Тетяни Чернової, Інни Кондратець, Олега Слушного були цікавими, корисними, продуктивними.

Під час триденної подорожі на уявному лайнері «Перспектива - 2018» можливо було не тільки опанувати нові методики, а й проявити свої творчі здібності. На вечірніх зустрічах всі співали і жартували, грали і танцювали. Щовечора всіх чекала розважальна програма, де кожен учасник брав активну участь й відпочивав після насиченого дня. Протягом цих днів учасники та тренери перетворились на велику дружню родину. Ми ділились ідеями, навчались, підтримували один одного, разом відпочивали й розважались.

Злагоджена робота команди тренерів, відповідальність, зацікавленість в результаті створили доброзичливу атмосферу, комфортні умови для навчання і творчого відпочинку, сприяли згуртуванню педагогів.

Три дні промайнули сонячним яскравим промінцем. Вони були насичені спілкуванням з цікавими людьми. Тренери намагалися надати максимум знань. Кожен день навчання був корисним для професійного зростання. Вир позитивних емоцій, незабутніх вражень і нових ідей привезли з «Перспективи» учасники до своїх колективів.

У 2017-2018 н. р. з метою створення умов для безперервної освіти й самоосвіти заступників директорів з навчально-виховної роботи, підвищення рівня готовності до впровадження педагогічних інновацій започатковано методичний проект «Управлінський університет менеджерів методичної роботи», слухачі шести тематичних Шкіл якого

працювали над удосконаленням управлінської компетентності через різноманітні форми методичної роботи.

Діяльність заступників директорів з виховної роботи було спрямовано на удосконалення управлінської компетентності, вирішення проблем виховання молоді, виконання завдань Концепції національно-патріотичного виховання. Започатковано міський фестиваль настільних ігор «Ігроленд», який сприяв удосконаленню компетентностей щодо упровадження ігрових технологій, розширенню ігрового арсеналу педагогів-організаторів.

Керівники вчилися основам менеджменту управління, інноваційним управлінськими практикам, сучасним підходам до навчання учнів, приймати

рішення, розв'язувати конфлікти, умотивувати педагога на виконання завдань, обговорили стратегії розвитку початкової освіти в умовах реформування загальної середньої освіти, удосконалили інформаційну компетентність, опрацювали нові типи неформального професійного навчання, презентували нестандартні форми роботи з класними керівниками та учнями.

Така діяльність керівників сприяє обговоренню і висвітленню актуальних тем сьогодення освіти міста, презентації сучасного, цікавого досвіду організації освітнього процесу в навчальних закладах, здійсненню інноваційних підходів щодо формування творчої компетентної особистості педагога і учня.

Свідченням готовності до інноваційних освітніх перетворень є активність керівників у розповсюдженні власного досвіду таких закладів освіти: ЗОШ №1 імені О. Ольжича, 6, 18, 20, 24, 26, 27, 30, 31, 34, 42, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 51, 57 імені Т. Г. Шевченка, 64, Першої української гімназії імені М. Аркаса, гімназій №4, 41, юридичного ліцею, економічного ліцею №1, НВК «Зоря».

Методичний простір Трасекторії професійного розвитку педагогів закладів дошкільної освіти

Мережа закладів дошкільної освіти та створення умов для їх функціонування

У місті функціонує 86 закладів дошкільної освіти різних типів та форм власності, які відвідує понад 18,0 тис. маленьких миколаївців, з них 16,5 тис. - вихованці 74 закладів комунальної власності; 650 дитини

відвідують 5 закладів відомства Державного підприємства НВК «Зоря - Машпроект»; інші малюки – вихованці 7 приватних закладів. Різними формами дошкільної освіти в місті охоплено 98,8% малят віком від 3 до 6 років, 100% - діти п'ятирічного віку.

Відповідно до потреб громадян міста створено розгалужену мережу закладів, в яких приблизно 4,0 тис. дошкільнят мають можливість отримати реабілітаційно-відновлювальну та корекційну допомогу:

- 1 спеціальний навчально-виховний комплекс для дітей зі зниженим зором;
- у 63 закладах дошкільної освіти працює 135 груп спеціального призначення з загальним охопленням 1826 дітей, в тому числі для дітей з вадами інтелекту – 23 групи, мови - 111 груп, опорно-рухового апарату – 1 група;
- у 4 санаторних закладах дошкільної освіти та у 13 закладах працюють 39 санаторних груп, які створено для дітей з ранніми проявами туберкульозної інфекції, малими та затихаючими формами туберкульозу; з хронічними та не специфічними захворюваннями органів дихання; у 10 групах виховуються малята з хронічними захворюваннями органів дихання;
- у 7 закладах (№17, 71, 127, 134, 139, 64, 118) функціонують по одній інклюзивній групі.

За статистичними даними по Україні останніх років спостерігається зростання дитячого населення, що зумовило певні проблеми в роботі закладів, а саме: відсутність вільних місць та перевантаження груп. По Україні 119 дітей на 100 місць, у Миколаєві в середньому 149, тобто в групі виховується 25-30 малят, замість норми від 15 до 20 дітей. У черзі на влаштування до закладів дошкільної освіти міста на 2018 рік знаходяться понад 5100 дітей. Задовольнити всі заяви батьків не можливо, особливо це стосується таких мікрорайонів міста: «Північний», «Промислова зона», «Центр», «Ліски», «Намив», «Варварівка». Є необхідність у будівництві, відновленні та реконструкції ліквідованих закладів дошкільної освіти.

Відповідно до комплексної програми «Освіта» на 2016-2018 роки підготовлена проектно-вишукувальна документація на новобудови закладів у мікрорайонах «Північний» (210 місць), «Ліски» (120 місць). В грудні 2018 року передбачено придбання до комунальної власності міста колишнього закладу №15 на 180 місць.

Органами місцевого самоврядування, управлінням освіти приділяється значна увага зміцненню матеріально-технічної та навчальної бази закладів дошкільної освіти. Впродовж останніх трьох років здійснено капітальні ремонти будівель та дахів 11 закладів, реконструйовано 22 приміщення на 440 місць.

Якісний склад керівних та педагогічних кадрів

Заклади дошкільної освіти міста укомплектовані педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом. З дітьми працюють понад 3,5 тис. осіб, у тому числі 1658 педагогів серед них 74,4 % мають повну вищу освіту. У порівнянні з минулим роком цей показник збільшився на 2 відсотка.

За останні три роки значно покращився освітній рівень керівників закладів дошкільної освіти. 6 керівників (№ 2, 5, 17, 72, 121, 131), які мали повну вищу педагогічну освіту, отримали другу вищу фахову освіту та 5 керівників (№83, 130, 133, 140, 144) – отримали другу вищу спеціальну освіту.

Багаторічна цілеспрямована робота з педагогічними кадрами сприяла активізації їх самоосвіти. У цьому році 16 керівників закладів дошкільної освіти взяли участь у таких заходах»:

- міжнародна конференція «Монтесорі педагогіка: освіта для життя» (м. Київ). Учасник - І. Холод, директор ЗДО №68;

- семінар-практикум «Документування управлінської

інформації: від теорії до практики» - модератор Н. Омеляненко, шеф-редактор управлінських видань МСFR Освіта (м. Київ). Учасники – директори ЗДО №22 (І. Жидкова), №53 (Ю. Тьоміна), №68 (І. Холод), №70 (О. Гладун), №74 (Л. Мастроуко), №94 (Л. Деньговська), №128 (Н. Бондар);

- семінар-тренінг «Сучасні технології освітнього менеджменту в дошкільному навчальному закладі» (01 грудня 2017 року, м. Скадовськ). Тренер Л. Ківшарь, головний спеціаліст відділу дошкільної та загальної середньої освіти Департаменту освіти і науки Київської ОДА, автор науково-методичного видання «Організаційна та адміністративна робота керівника дошкільного навчального закладу» (видавництво «Мандрівець»). Учасники – директори ЗДО №50 (Т. Янковська), №65 (Н. Федченко), №71 (О. Сергєєва), №79 (С. Гвозденко) та методист НМЦ І. Романюк;

- фестиваль освітніх технологій «Перспектива — Суми 2018». Учасник – директор ЗДО №94 Л. Деньговська;

- семінар «Фінансова автономія закладу освіти: як уникнути порушень» (Київ. Цифрове видавництво МСFR, журнали «Головбух: БЮДЖЕТ», «Практика управління закладом освіти», «Практика управління дошкільним закладом»). Учасники – директори ЗДО №138 (Н. Токар), №118 (І. Абікулова), №64 (О. Паначова), №23 (О. Скороходова);

- всеукраїнський науково-практичний семінар «Технології розвитку здібностей і обдарованості дошкільників та учнів початкової школи» (Київ). Учасники - вихователь-методист ЗДО №83 (Л. Песчана), методист НМЦ І. Романюк.

Важливо відзначити участь 10 закладів дошкільної освіти у презентації власного досвіду у серпневих локаціях, проведених у рамках освітнього фестивалю MykolaivEdFest «Освіта Миколаєва: кращі практики, перспективи розвитку, кроки до успіху - 2017», який був організований управлінням освіти Миколаївської міської ради:

- №125 – «Патріотичне виховання - одна з найважливіших ланок у системі освітнього процесу дошкільного закладу» (майстер-клас);

- №148 – «Козацька школа як засіб національно-патріотичного виховання» (презентація);
- №84 – «Ефективні форми методичної роботи» (методична студія);
- №50 - «Лепбук як засіб розвитку пізнавальної активності дітей, їх самостійності» (презентація, майстер-клас);
- №82 - «Використання оздоровчих технологій у фізичному вихованні дітей» (майстер-класи);
- №101 - «Соціально-фінансова освіта для батьків за програмою «Афлатот» (брейнстормінг);
- №60 – «Організація освітнього процесу з дітьми з обмеженими можливостями в умовах інтеграції» (майстер-класи);
- №140 – «Використання ІКТ у корекційній роботі з дітьми з затримкою психічного розвитку» (майстер-клас);
- №130 - «Сталий розвиток – новий напрямок морального, екологічного виховання» (майстер-класи);
- №142 - «Казкотерапія» (тренінг).

Педагогічний колектив закладу дошкільної освіти №78 на чолі із директором І. Лучаніною на сцені Палацу творчості презентували досвід впровадження авторської технології фізичного виховання дітей М. Єфименка, реалізації навчального курсу «Дошкільнятам про освіту для сталого розвитку» та організації туризму.

За підсумками Міжнародного форуму «Сучасний стан освіти і науки в Україні. Стратегія розвитку» у листопаді 2017 року нагороджено Почесною відзнакою «За здобутки в галузі освіти і науки» директорів закладів дошкільної освіти №1 В. Панасенко, №106 – В. Дмитрієву

<http://galaktika2005.wixsite.com/nauka-osvita-2016/blank-cfvg>

На День дошкілля у місто Київ у вересні від міста Миколаєва було запрошено директори закладів дошкільної освіти № 29 (А. Яковлева), №68 (І. Холод), №78 (І. Лучанінова), №133 (В. Целіна). Дипломом МОН України нагороджена В. Целіна за впровадження ефективних освітніх технологій у роботу з дітьми, Дипломом видавництва МЦФЕР: освіта І. Холод за активну пропаганду роботи щодо педагогізації родин.

Забезпечення якості харчування

Організація харчування дітей закладів дошкільної освіти здійснюється відповідно до ст. 35 Закону України «Про дошкільну освіту» та нормативно-правових документів. Батьки сплачують за харчування дитини 60 відсотків вартості, а багатодітні сім'ї – 25%. Безкоштовно, за рахунок міського бюджету, харчуються діти санаторних та спеціальних груп для дітей з вадами

психофізичного розвитку, а також вихованці загиблих батьків під час виконання службових обов'язків, малозабезпечених та діти, які залишилися без батьківського піклування. У літній період здійснюється збалансоване харчування дітей в усіх закладах дошкільної освіти за натуральними нормами, які збільшено на 10%. Проблемою в організації харчування залишається виконання фізіологічних норм харчування з причини браку фінансування.

З 2017 року 10 закладів дошкільної освіти №5, 67, 77, 83, 101, 132, 140, 142, 148 переведені на самостійне фінансування, в тому числі й організації харчування дітей.

Масові заходи фізкультурно-оздоровлювального напрямку

Ефективним стимулом формування духовно та фізично розвиненої дитини, виховання позитивної позиції дітей та батьків до занять спортом, залучення суспільних, громадських, приватних об'єднань та фондів до активної пропаганди здорового способу життя є щорічне проведення Спартакіади дошкільників в Корабельному, Заводському, Центральному районах.

У цьому навчальному році на базі

загальноосвітньої школи №29 проведена XIII Спартакіада, організатором якої став колектив дошкільного закладу №121 (завідувач О. Брагіна). Підтримку у підготовці та проведенні свята надали спонсори-меценати: адміністрація Корабельного району, Миколаївській глиноземний завод, Миколаївський тепловозремонтний завод, порт «Ніка-Тера». У Спартакіаді взяли участь діти, батьки, педагоги 11 дошкільних закладів Корабельного району № 101, 103, 106, 110, 111, 121, 132, 133, 134, 140, 144. Прапор Спартакіади передано дошкільному закладу №111.

13.05.2018 р. вихованці дошкільних закладів Центрального району №22, 74, 87, 115, 128 взяли участь в олімпійському Дні. Надихав малюків до пробігу багаторазовий Чемпіон України, Чемпіон Європи, срібний призер чемпіонату світу 2003 року, учасник Олімпійських ігор 2004 року Олег Валерійович Машкін.

5-6-го червня 2018 року для дітей закладів дошкільної освіти Заводського району відбувалися заходи, присвячені Міжнародному дню захисту дітей у спортивній школі «Надія»: I місце - №49, 123; II місце - №12, 7; III місце - №143, 20.

Щороку в закладах дошкільної освіти відбуваються відкриті тренування з цивільного захисту з персоналом та дітьми. Об'єктові тренування у закладах дошкільної освіти №17, 144, 51, 74 сприяли навчання відповідальних злагодженості у роботі керівного, педагогічного складу при виконанні заходів щодо реагування на надзвичайні ситуації різного походження, практичне відпрацювання дій вихованцями за їх віковими категоріями знань і навичок у надзвичайній ситуації.

Методичний супровід діяльності

Упродовж останніх років суттєвих змін зазнає процес професійного зростання педагога, адже саме він є тим, хто як найбільше впливає на якість освітнього процесу. Отже, основною метою діяльності спеціалістів науково-методичного центру - є забезпечення умов для ефективної реалізації завдань безперервної професійної освіти педагогів, які сприятимуть вибудовуванню індивідуальної професійної траєкторії розвитку:

- педагогічних колективів;
- групи педагогів за напрямками чи спеціальністю;
- конкретних педагогів закладів дошкільної освіти.

Науково-методичним центром вибудовується така система методичної роботи, яка сприяє задоволенню попиту фахівців доквілля щодо реалізації професійних інтересів та особистісного розвитку.

Результати методичної роботи з педагогами міста за минулий рік засвідчують, що

- загальними прагненнями та зусиллями спільноти дошкілля створений **творчий методичний простір**, в якому вирішуються найскладніші питання змісту та організації освітнього процесу;

- основною формулою творчого методичного простору дошкілля Миколаєва є **відповідальність, партнерство, відкритість інноваціям, індивідуальна траєкторія розвитку**;

- найважливішим шляхом для професійного розвитку педагогів є **комплексний підхід в організації методичних заходів**, в яких глибоко продумуються форма, зміст, практична спрямованість, залучення різних фахівців та місце проведення кожного структурного компоненту.

Висвітливо зміст та результати роботи за 9 блоками:

1. Співпраця з науковцями та запрошення експертів з питань дошкільної освіти та управління.

2. Організація майстер-класів та методичних об'єднань для різних категорій педагогів.

3. Організація та реалізація методичних п'яти проектів розвитку професійної компетентності педагогів.

4. Сприяння розвитку українського мовлення в умовах закладів дошкільної освіти.

5. Психологічний супровід методичних заходів та проведення психологічних семінарів та тренінгів.

6. Участь педагогів у творчих, проблемних групах, в дослідно-експериментальній діяльності тощо.

7. Участь у конкурсах, виставках, фестивалях професійної майстерності педагогів.

8. Висвітлення педагогічного досвіду у періодичних фахових виданнях.

9. Участь у Всеукраїнських семінарах, тренінгах, школах, організованих Асоціацією працівників дошкільної освіти.

I. Співпраця з науковцями та запрошення експертів з питань дошкільної освіти та управління

Організовані наукові семінари, тренінги, консультації для різних спеціалістів закладів дошкільної освіти, присвячені питанням формування та розвитку мовлення дітей, корекційної роботи з дітьми, які мають порушення

мови (Ю. Рібцун, Н. Савінова), укріплення опорно-рухового апарату та висвітленню ефективних методів гендерного виховання у процесі фізкультурно-оздоровчої роботи (М. Єфименко), визначення основних складових наступності між дошкільною та початковою освітою (Л. Олійник), впровадження технологій інтелектуального розвитку дошкільнят та технології впливу керівника закладу дошкільної освіти на емоційний інтелект педагогів (Г. Чепурний).

Важливо відзначити, що досвідом впровадження авторської методики М. Єфименка «Театр фізичного виховання та оздоровлення дітей в нормі і при патології», яка принципово відрізняється від усіх існуючих систем фізичного виховання, активно діляться педагоги закладів дошкільної освіти №1, 12, 17, 60, 68, 69, 74, 78, 82.

У червні 2018 року проведено III-й регіональний Фестиваль освітніх технологій «Перспектива – Миколаїв». Фестиваль цього року розширив коло тренерів, тематики напрямів роботи. Актуальними стали теми «Альтернативні джерела фінансування та юриспруденція в освіті», «Ефективні технології розвитку особистості, психокорекція та оздоровлення дорослих і дітей», «Психологія спілкування і конфліктологія», «Розвиток коучингової компетентності педагога», «Методи гармонізації

психоемоційного клімату в педагогічному колективі» тощо. Із 120 учасників фестивалю із різних областей України (Херсонська, Хмельницька, Кіровоградська, Вінницька, Київська, Харківська, Черкаська, Чернівецька, Полтавська, Житомирська, Дніпропетровська, Запорізька) - 42 фахівці дошкільця міста представлені директорами, вихователями-методистами, вихователями, вчителями-логопедами, практичними психологами, музичними керівниками.

II. Затребуваними залишаються майстер-класи та методичні об'єднання для різних категорій педагогів.

У цьому році визначено дев'ять майстер-класів для педагогів, які присвячені висвітленню досвіду роботи з впровадження в освітній процес ейдетики (ЗДО №141), інтегрованої технології (ЗДО №139), пластичного горизонтального балету за методикою М. Єфименка (ЗДО №1), театральних фестивалів (НВК-Чайка) та лепбуків (ЗДО №50), використання народної спадщини ігор та фольклору в освітньому процесі (ЗДО №83, 84, 29). У Моделі 2 визначені теми майстер-класів та кількість охоплення ними педагогів.

Модель 2		
<p>ДНЗ №141 46</p> <p>Ейдетика у розвитку образної пам'яті дітей дошкільного віку</p> <p>Для вихователів, вихователів-методистів</p>	<p>ДНЗ №50 53</p> <p>Лепбук – інтерактивна тематична така, дослідницький проєкт дошкільця</p> <p>Для вихователів, вихователів-методистів</p>	<p>ДНЗ №1 37</p> <p>Пластичний горизонтальний балет – фізкультурно-корекційна робота за авторською технологією М.М. Єфименка</p> <p>Для інструкторів з фізичного виховання, вихователів-методистів</p>
<p>ДНЗ №139 14</p> <p>Компетентно-орієнтована стратегія діяльності педагога в умовах упровадження авторської інтегровано-особистісної технології</p> <p>Для вихователів, вихователів-методистів</p>	<p>НВК-Чайка 55</p> <p>Театральна студія «Чайка»: ознайомлення з організацією та проведенням фестивалю казок</p> <p>Для музичних керівників, вихователів-методистів</p>	<p>ДНЗ №29, 141 44</p> <p>«Декоративні зіверунки» - методика та організація занять з декоративної образотворчої діяльності. Театральний ролик</p> <p>Для вихователів, вихователів-методистів</p>
<p>ДНЗ №84 38</p> <p>Народні ігри у фізичному та національно-патріотичному вихованні дошкільнят</p> <p>Для вихователів, вихователів-методистів</p>	<p>ДНЗ №83 32</p> <p>Фольклор у музичному вихованні дітей дошкільного віку</p> <p>Для музичних керівників, вихователів-методистів</p>	<p>ДНЗ №82 37</p> <p>Екологічні та духовні стежини педагогічної спадщини В.О.Сухомлинського</p> <p>Для вихователів, вихователів-методистів</p>
<p>Майстер-клас як форма висвітлення педагогічного досвіду</p>		

Методичні об'єднання для педагогів забезпечували:

- практичне опрацювання структури та змісту різних видів занять з дітьми,
- показ роботи з дітьми, в якій найактивніше реалізовувалися завдання щодо їхнього творчого розвитку та громадянського виховання;

- висвітлення методики ігор із піском та водою, особливості впровадження ефективних освітніх технологій.

Педагоги всіх закладів охоплені методичними об'єднаннями, колективні перегляди відбулися на базі 36 закладів. Мережа методичних об'єднань для різних фахівців закладів дошкільної освіти представлена у Моделі 3, 4. Якість проведення занять в закладах висока, про це свідчать відгуки педагогів та конспекти занять, які друкуються у періодичних фахових виданнях.

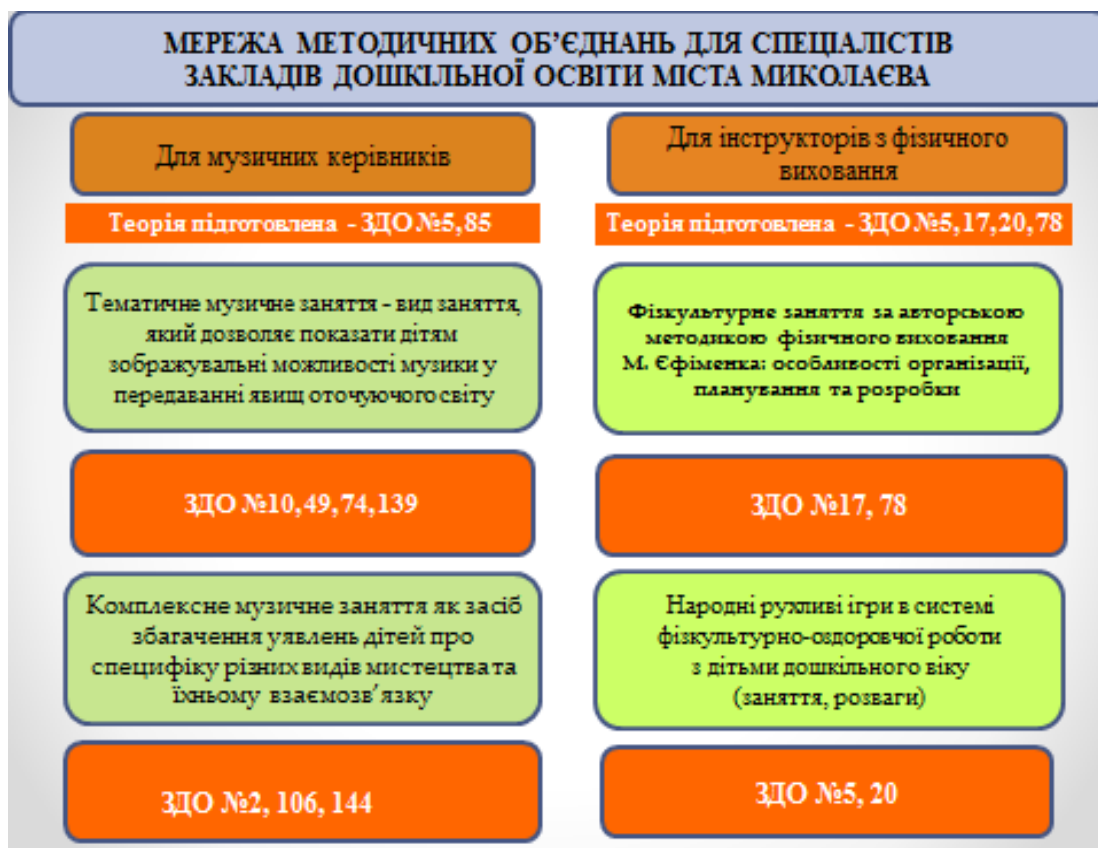
У цьому навчальному році представлено методичні збірки за результатами методичних об'єднань вихователів попереднього року:

- «Образотворча діяльність як засіб розвитку мистецької культури дитини дошкільного віку» (матеріали ЗДО №37, 67, 79, 95, 134, 110, 130, 118, 117, 85, 22, 99, 92, узагальнено вихователем-методистом ЗДО №92 А. Стандик);

- «Ознайомлення дітей дошкільного віку з українським народознавством» (матеріали ЗДО №47, 69, 83, 125, 121, 140, 64, 77, 49, 29, 128, 2, НВК-II узагальнено вихователем-методистом ЗДО №10 С. Багрянець).

Модель 3

Звернемо увагу, що у 2017-2018 навчальному році (з вересня по травень) практичні заняття для слухачів МОППО відбулися на базі 45 закладів дошкільної освіти, 9 з яких двічі зустрічали колег-педагогів різних категорій та за різними напрямами діяльності – це ЗДО №1, 5 (2), 7, 10, 12, 17, 23, 29 (2), 48, 49 (2), 50 (2), 53, 59, 60, 64, 66, 67 (2), 68, 70, 74, 75, 77 (2), 78, 79, 82, 83, 84, 87 (2), 93, 94, 106, 110, 115, 118, 126, 127, 131, 132, 140, 144, 148 (2), НВК-I, НВК-II, МСНВК (2), НВК-Чайка.

Незважаючи на ґрунтовну роботу, високі досягнення колективів в освітній діяльності, залишаються питання, які потребують професійного вивчення та відпрацювання:

- *розвиток рухового досвіду дітей раннього віку та розвиток навичок лазіння й стрибання, як найбільш складних видів основних рухів, у процесі фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку;*
- *розвиток зв'язного мовлення дітей у процесі сюжетних ігор та комплексних занять з розвитку мовлення;*
- *формування у дітей дошкільного віку навичок соціально-визнаної поведінки та інтересу до господарчо-побутової праці;*
- *організація тематичних музичних занять за музичною тематикою, що сприяє формуванню музичної культури дітей дошкільного віку;*
- *розвиток музичного слуху та співочих навичок у дітей дошкільного віку у процесі традиційного та доміантного музичного заняття.*

III. Позитивні відгуки були отримані у процесі реалізації п'яти методичних проектів розвитку професійної компетентності педагогів, розроблених у науково-методичному центрі:

- вихователів-початківців садових груп,
- вихователів груп раннього віку,
- вихователів-методистів-початківців,
- для педагогів, які працюють над впровадженням передового педагогічного досвіду,
- вихователів-методистів, які опановують інформаційно-комунікаційні технології.

Кожний з цих проектів має певну унікальність у

- доборі тем зустрічей та змісту,
- формі та структурі проведення,
- залученні спеціалістів та місці проведення тощо.

Назви проектів та кількість зустрічей представлено у Моделі 5.

Центр професійного спілкування вихователів-початківців Заводського району «Скарб - β» (далі - Центр) передбачав 10 зустрічей, експертами, консультантами, тьютерами яких стали:

- директори ЗДО №20 (О. Осипова), №50 (Т. Янковська);
- вихователі-методисти ЗДО №20 (В. Пустовойченко), №50 (М. Бральчук), №59 (Н. Шкарнега), №77 (А. Маркова), №118 (О. Молчанова);
- практичні психологи ЗДО №20 (А. Лянна), №77 (Е. Кравець), №78 (О. Бірюкова);

- спеціалісти науково-педагогічної бібліотеки, художнього музею імені В. Верещагіна та науково-методичного центру.

Робота з молодими колегами відбувалась на базі різних закладів: три зустрічі у ЗДО №20, одна – у ЗДО №50, три - в НМЦ, дві – у науково-педагогічній бібліотеці та одна у Миколаївському художньому музеї імені В. Верещагіна.

Через різноманітні форми та методи роботи (методичний меседж, консультація-аналіз, перевернутий клас, діалог, інфографіка, педагогічна лабораторія, екскурсія) педагоги опанували актуальні професійні знання, розвивали критичне мислення, естетичну культуру та особистісні якості.

Для колег-початківців важливими стали процеси відкриття та закриття роботи Центру для об'єднання однодумців, які прагнуть до розвитку. Ці заходи творчо реалізував педагогічний колектив ЗДО №20.

Ініціатором проведення послідовної роботи з вихователями груп дітей раннього віку став ЗДО №117 (Т. Гераніна, директор, Г. Артюхова, вихователь-методист). Враховуючи досвід педагогів цього закладу, була розроблена програма **«Педагогічна лабораторія КПД «Конструктор професійної діяльності вихователів груп раннього віку»»**. Під час кожної зустрічі актуальні питання освітнього процесу розглядались за шістьма етапами: мотиваційно-цільовим, інформаційно-пізнавальним, проблемно-ціннісний, проектним, презентаційним, оцінно-контрольним (див. Модель 6). Учасниками лабораторії в ролі експертів були директор, практичний психолог дошкільного закладу та методист НМЦ.

Модель 6

В рамках роботи з **вихователями-методистами-початківцями «Простір_М»** організовано два блоки співпраці – Методична панорама та Методичний портал (див. Модель 7).

Під час зустрічей вихователі-методисти опановували основні питання діяльності методичного кабінету дошкільного закладу, планування роботи на навчальний рік. Досвідченими вихователями-методистами ЗДО №65 (Н. Геря), №111 (Л. Ткачук), №7 (Н. Каніна) розкрито теоретичні засади організації класичних форм методичної роботи як консультація, семінар, круглий стіл та здійснено відкритий показ цих форм роботи з застосуванням ефективних прийомів активізації педагогів щодо актуальних питань освітнього процесу у закладі. Вихователі-методисти ЗДО №133 (Л. Іллічова), №143 (Т. Смирнова), №118 (О. Молчанова), №93 (О. Іванова), №77

(А. Маркова), №75 (Є. Зарічна) підготували консультацію-презентацію щодо використання запропонованих у фахових джерелах заходів, які мають іншомовні назви (воркшоп, нетворк, едкемп, коворкінг тощо). Така робота з фахівцями-початківцями сприяла відповідальному ставленню до вибору форм та видів методичної роботи з педагогами, забезпечує їх від підміни щодо їхньої структури та змісту.

Керівники та вихователі-методисти ЗДО №1 (В. Панасенко, Т. Якименко), №84 (С. Боднарук, Л. Пушкаренко), №133 (В. Целіна, Л. Іллічова) у **методичному порталі** допомогли розбиратися вихователям-методистам із особливостями:

- розроблення структури методичної роботи та визначенням шляхів вирішення річних завдань (№84);
- організації ініціативних творчих груп для здійснення відкритого та об'єктивного вивчення діяльності закладу з певної теми (№1);
- здійснення методичного супроводу упровадження інноваційних технологій (№133).

Другий рік **Педагогічний клуб «Майстерня успіху»** (далі - Клуб) зустрічає його учасників. Це педагоги, які претендують на присвоєння або на підтвердження раніше присвоєного педагогічного звання «Вихователь-методист» та вихователі-методисти ЗДО, які супроводжують інноваційну діяльність педагогів. Також Клуб об'єднує педагогів, які планують взяти участь у конкурсах професійної майстерності. Така форма роботи дала змогу педагогам:

- вільно спілкуватися в колі однодумців в темі «Передовий педагогічний досвід»;
- працювати за детальним планом роботи, але водночас і без жорсткої регламентації дій або використання занадто напружених методів навчання;
- переглядати та обговорювати мультимедійні презентації та відеофільми за визначеними актуальними темами, аналізувати їх на основі отриманих знань;
- презентувати власні доробки.

Під час роботи Клубу власним досвідом узагальнення досвіду та розробок презентацій ділились педагоги ЗДО № 7, 17, 84, 127, 133, 140, 148. Цікавий досвід виступу на сцені перед колегами отримали педагоги ЗДО №117, 130, 131, 132, 141, які у «авторському кріслі» висвітлювали власні професійні досягнення.

Практичним та якісним продуктом роботи Клубу у цьому навчальному році стало:

- методичні рекомендації «10 або 11 правил успішної мультимедійної презентації»;

- визначення параметрів та критеріїв створення мультмедійної презентації досвіду, що дозволило об'єктивно оцінювати рівень презентації та здійснювати самоаналіз;
- створення фонду мультимедійних презентацій досвіду 24 педагогів, яким у 2018 році присвоєно та підтверджено раніше присвоєне педагогічне звання «вихователь-методист» (див. рис. 1).

Рисунок 1

ППД педагогів ЗДО міста Миколаєва - 2018 році				
Підтверджено ЗДО №5, 7, 20, 23, 50, 68, 75, 78 (2), 79, 103, 117, 123, 130, 131, 132, 139, 141, 148 (3)				
Присвоєно педагогічне звання "вихователь-методист"				
№ п/п	Прізвище, ім'я та по-батькові	Посада	Тема досвіду	
1	Панасенко Валентина Сергіївна	Вихователь ДНЗ №1	Діагностичні картки розвитку компетентності дітей дошкільного віку у системі моніторингових досліджень	
2	Босяга Світлана Петрівна	Вихователь ДНЗ №132	Дидактичні ігри та інформаційно-комунікаційні технології у процесі формування уявлень дітей старшого дошкільного віку про час	

Другий рік у Школі ІКТ-компетентності «Хмара» та «Майстер блогу», яку проводила методист НМЦ О. Кубарич, вихователі-методисти опановували нові інформаційні технології, вчилися застосовувати інтернет-ресурси у методичній роботі та організації освітнього процесу. Вагомим внеском цієї роботи стало розроблення закладами блогів як джерела відкритості та прозорості діяльності. Так, з листопада 2017 почали діяти блоги ЗДО №123, 64, 69, 51, 12, 50, 59, 68, 87, 141, 143, 23, 60. Інформацію про діяльність закладів дошкільної освіти можна простежити на Платформі Google (ЗДО №84), сторінках ФБ (ЗДО №20, 83, 94) та на сайтах (ЗДО №1, 2, 5, 52, 92, 128, 140, 148).

Досвід реалізації проектів у цьому навчальному році показав, що саме комплексне використання форм роботи з педагогами з різних напрямків їх підготовки (світоглядна, методична, дидактична, виховна, психолого-фізіологічна, етична, загальнокультурна, технічна) є цікавим та корисним для них. Враховуючи результати роботи та відгуки педагогів, визначено за потрібне охопити проектом «Скарб-В» та «Педагогічна лабораторія КПД» (з деякими змінами у змісті форм) педагогів Корабельного, Інгульського та Центрального районів.

Робота з вихователями-методистами міста потребує більш ретельного вивчення та відпрацювань питань організації творчих та проблемних груп, моніторингу якості освіти, проведенню засідань педагогічної ради та оформленню документів.

IV. Особлива увага була приділена питанню **забезпечення україномовного режиму** в умовах закладу дошкільної освіти. Задля висвітлення цього питання для вихователів-методистів була організована консультація, під час якої вихователь-методист ЗДО №60 ділилась досвідом роботи закладу. Упродовж року у контексті теми проведено:

- два наукових семінари «Лексико-граматична складова мовленнєвої діяльності у дошкільників», «Диференціальна логодіагностика та диференційована логокорекція»;
- методичне об'єднання вихователів із переглядами комплексних та тематичних занять з розвитку мовлення, в яких розкривалася методика формування лексичної та граматичної компетенції дошкільнят (ЗДО №12, 29, 47, 49, 52, 75, 78, 94, 95, 110, 121, 133, НВК-1);
- методичне об'єднання для інструкторів з фізичного виховання «Народні рухливі ігри в системі фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми дошкільного віку (заняття, розваги)» (ЗДО №5, 20);
- майстер-клас для музичних керівників та вихователів-методистів «Фольклор у музичному вихованні дітей дошкільного віку» (ЗДО №83);
- методичне турне для вихователів та вихователів-методистів «Народні ігри у фізичному та національно-патріотичному вихованні дошкільнят» (ЗДО №84);
- консультація-практикум «Професійно-комунікативна культура мовлення педагога» (вихователь-методист ЗДО №59);
- літературна крамничка «Сучасна українська література» (Д. Лукьяненко, к. філол. н., доцент кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського ОІППО);
- тренінг для творчої групи вихователів, вихователів-методистів зі сталого розвитку «Спілкування - важлива тема, спрямована на формування у дітей моделей поведінки, пов'язаних із соціальними аспектами сталого розвитку» (Н. Коваль, методист НМЦ);
- укладена методична збірка за результатами методичного об'єднання вихователів, проведеного у минулому навчальному році за темою «Ознайомлення дітей дошкільного віку з українським народознавством».

Зрозуміло, що формування українського режиму є складним за змістом та довготривалим за часом процесом, тому важливим є планування у закладах дошкільної освіти постійно діючого семінару, в якому доцільно у комплексі застосовувати матеріали консультації «Професійно-комунікативна культура мовлення педагога», он-лайн-уроків

О. Авраменко, безкоштовного сервісу «Мова-ДНК нації» (освітній проект для тих, хто хоче вдосконалити свої знання української мови (Лепетун допоможе вам вивчити українську мову).

V. Ефективним для підвищення професійного рівня педагогів є постійний психологічний супровід методичних заходів, проведення психологічних семінарів та тренінгів. У цьому навчальному році практичні психологи закладів дошкільної освіти були консультантами на методичних об'єднаннях, під час майстер-класів та зустрічей в рамках реалізації методичних проектів для вихователів. Методистами НМЦ Н. Коваль, Н. Смірною, Т. Сливінською проведено серію психологічних тренінгів для вихователів-методистів, які сприятимуть удосконаленню управлінської

компетентності; для директорів та вихователів-методистів - психологічний практикум «Емоційний інтелект керівника як основа розвитку закладу»; для вихователів, вихователів-методистів - тренінг «Спілкування», спрямований на формування у дітей моделей поведінки, пов'язаних із соціальними аспектами сталого розвитку.

VI. Важливим для професійного розвитку педагогів є їх участь у творчих, проблемних групах, в дослідно-експериментальній діяльності тощо.

У цьому році завершена робота проблемної групи з розроблення плану масових заходів, дійств музично-естетичного циклу, який дозволить якісніше здійснювати музично-освітній

процес (музичні керівники та вихователі-методисти ЗДО №1, 20, 75, 83, 95, 127, 139) та проблемної групи з розроблення методичних рекомендацій щодо

організації художньо-естетичного центру в групах ЗДО (вихователі-методисти ЗДО №85, 94, 59, 95, 48).

Продовжує роботу творча група педагогів із 18 закладів дошкільної освіти з впровадження курсу «Дошкільнятам - освіта для сталого розвитку», яку очолює вихователь-методист ЗДО №99. Ними розроблено орієнтовний перспективний план освітнього процесу в старших групах з курсу, педагоги з 7-ми закладів дошкільної освіти №12, 60, 64, 67, 70, 99, 144 працюють над розробленням перспективного плану освітньої роботи в молодших групах.

Педагоги ЗДО №94 (2), 123 (3), 141, 74 (2) є учасниками обласної творчої групи «Забезпечення неперервності дошкільної та початкової освіти на засадах Нової української школи засобами квест-технології». Педагоги цих закладів

впроваджують в освітній процес мнемотехніку, ейдетуку, ТРВЗ. На базі ЗДО №94 двічі проходила практична робота групи. Педагоги ЗДО №123, 141 у місті Первомайськ представляли перші напрацювання з впровадження квест-технології як ефективного засобу логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку.

Педагоги міста діляться власним досвідом управлінської та освітньої діяльності з колегами області. Під час обласного семінару «Підвищення професійної компетентності керівників ЗДО засобами інтернет технологій» з досвідом роботи виступали директор ЗДО №79 (С. Гвозденко), вихователі-методисти ЗДО №128 (Т. Петрова), №139 (С. Лебедева). В обласній педагогічній майстерні «Перлини педагогічної майстерності дошкільця Миколаївщини» для методистів районних (міських) науково-методичних установ, керівників методичних об'єднань, методистів ОТГ, директорів, вихователів-методистів, вихователів закладів дошкільної освіти педагоги ЗДО №141 провели майстер-клас з теми «Ейдейтика у розвитку образної пам'яті у дітей дошкільного віку». В рамках університету знань методистів із дошкільної освіти науково-методичних установ області І. Романюк, методист НМЦ, висвітлила основні засади розроблення методичного супроводу професійного розвитку педагогів закладів дошкільної освіти міста, ознайомила із системою роботи методичного кабінету.

У рамках Усеукраїнської Школи вчителів початкових класів «Інтегрована особистісно орієнтована освітня технологія «Я і світ навколо мене» професора С. І. Якименко» фахівці закладу дошкільної освіти №139 Л. Голян (завідувач), С. Лебедева (вихователь-методист) провели майстер-клас «Тренди інтегрованого підходу до педагогічної діяльності у процесі реалізації наступності дошкільної та початкової освіти».

Дослідно-експериментальна діяльність завжди, впровадження освітніх програм є складним, але, в той же час, цікавим творчим процесом у роботі педагогічних колективів. Такий новаторський процес щодо впровадження соціальної та фінансової програми «AFLATOT» постійно висвітлює колектив ЗДО №101 (О. Мойсеєнко, директор, О. Нагорна, вихователь-методист). Педагоги є активними учасниками обласної творчої групи. Різноманітні заходи, представлені колективом, сприяють розвитку інноваційної культури педагогів, якості освітнього процесу.

VII. Участь у конкурсах, виставках, фестивалях професійної майстерності педагогів сприяє популяризації кращого досвіду організації освітнього процесу, поширенню інноваційних методик, активізації творчих здібностей педагогів.

У цьому навчальному році педагоги міста взяли участь у таких конкурсах та фестивалях:

1. Всеукраїнський огляд-конкурс «На кращий стан фізичного виховання в навчальних закладах України». Заклад дошкільної освіти №12 (Г. Вецало, директор, Н. Касьяненко, вихователь-методист, Н. Урус, практичний психолог) представив власний досвід впровадження трансдисциплінарної моделі фізкультурно-оздоровчого супроводу дітей в системі роботи дошкільного закладу. За результатами обласного туру Конкурсу заклад посів I місце.

2. Заочний обласний конкурс портфоліо з відеоматеріалами «Педагогічний досвід освітян регіону -2018». ЗДО №140 (Н. Малишева, директор, Т. Турчанович, вихователь-методист, В. Дидаліна, вчитель-дефектолог) посів I місце у номінації «Інноваційні технології в дошкільній освіті», в якій представив роботу за темою «Інформаційно-комунікативні технології в корекційно-розвивальній роботі з дошкільниками, які мають затримку психічного розвитку».

3. Всеукраїнський конкурс освітніх технологій – 2017 (видавництво «Світич»). Переможці:

- Артѐмова О., музичний керівник ЗДО №67 (конспект «Яскравий світ чарівних звуків. Нетрадиційне музичне заняття у природі для дітей старшої групи» надруковано у журналі «Дошкільне виховання», №4);

- Медведєва С., директор ЗДО №83; Михайлова І., вихователь ЗДО №83 (стаття «Виховуємо в дітях добро. Система роботи зі старшими дошкільниками за творами В. Сухомлинського» надрукована у журналі «Палітра педагога», №4);

- Романюк І., методист НМЦ (стаття «Як аналізувати освітній процес» надрукована у журналі «Дошкільне виховання», №9).

4. Міська віртуальна виставка «Освіта Миколаєва - 2018» та онлайн конкурс-презентація педагогічного досвіду освітян міста. Взяли участь 5 закладів дошкільної освіти №12, 29, 60, 84, 99:

- ЗДО №12 Дидактичний посібник «Лепбук - ефективний засіб формування навичок природодоцільної поведінки у старших дошкільників» (О. Іванова, вихователь);

- ЗДО №12 «Використання лепбуку у діагностиці дітей дошкільного віку. Проективна методика «Неіснуюча тварина» (Н. Урус, практичний психолог);

- ЗДО №29 Корекційно-розвивальна програма «Розумові картинки» для дітей старшого дошкільного віку за методикою Т. Б'юзена» (А. Яковлева, директор, К. Петренко, практичний психолог);

- ЗДО №60 Методична розробка «Орієнтовне календарне планування освітньої роботи з дітьми молодшого дошкільного віку за програмою «Дошкільнятам про сталий розвиток: маленькі люди великого світу» (творча група педагогів: Н. Літвінова, вихователь-методист; Т. Кірушова, Н. Гончарук, О. Сколота, вихователі);

- ЗДО №60 Методична збірка «Образна фізична культура у дошкільному навчальному закладі за технологією М. М. Єфименка» (осінній цикл) (творча група: В. Яковлева, директор, Н. Літвінова, вихователь-методист, І. Синякова, вихователь);

- ЗДО №84 «Дидактичні ігри в освітній роботі з дітьми, які мають фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення» (І. Соломко, вчитель-логопед);

- ЗДО №99 Дидактичний посібник «Лепбук - Дошкільнятам - освіта для сталого розвитку». Інноваційні технології у дошкільному навчальному закладі на заняттях з навчального курсу «Освіта для сталого розвитку» (А. Унгурян, вихователь).

VIII. Щороку досвід керівників та педагогів закладів дошкільної освіти висвітлюється у періодичних фахових виданнях у формі статей, конспектів занять, сценаріїв свят та розваг, як результат якісного підходу до організації освітнього процесу (див. табл. 1).

ЗДО №	Посада	Матеріали у періодичних фахових виданнях
№ 132	Музичний керівник	Дерев'яно Т. Мультимедія в музичній освіті дошкільників / Т. Дерев'яно // Музичний керівник – 2017 - №10
№111	Вихователь-методист	Романюк І. Консультація в роботі вихователя-методиста: види та особливості проведення / І. Романюк, Л. Ткачук // Дошкільне виховання – 2018. – № 3 - С. 22-27
№103	Вихователь	Столярчук Т. Курочка знесла яєчко . Заняття для дітей раннього віку / Т. Столярчук // Дошкільне виховання – 2018. – № 5 - С. 29-30
№139	Вихователь-методист	Лебедева С. Курчаткові у пісочниці дуже гратись хочеться/ С. Лебедева // Палітра педагога – 2018 - №3 - С. 22-23
№133	Вихователь	Ганьковська В. Веселі гудзики: заняття для дітей раннього віку / В. Ганьковська // Дошкільне виховання – 2018 - № 4 – С. 28-29
№140	Інструктор з фізичного виховання	Мазепа О. Морські пригоди. Фізкультурна розвага для дітей старшої групи / О. Мазепа // Дошкільне виховання – 2018- №5 – С. 31-34
№71	Вихователь	Осіпова Г. Рибка шукає друзів. Заняття з сенсорики для дітей раннього віку / Г.Осіпова // Палітра педагога – 2018 - №3 – С. 18-19

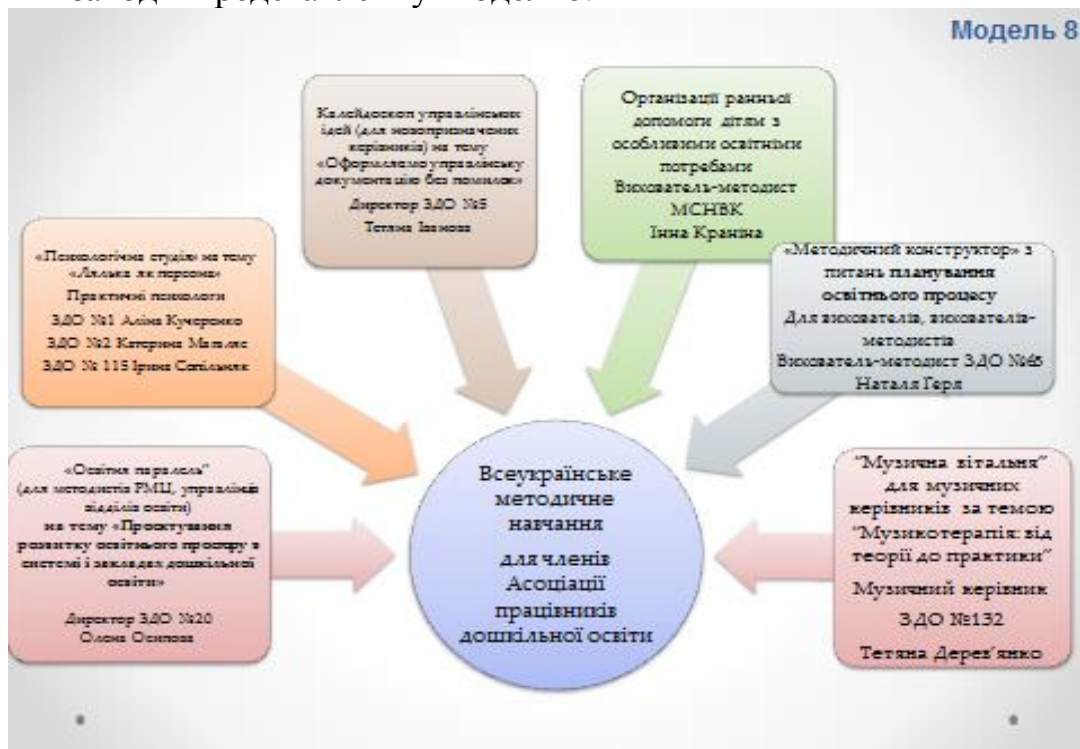
Пропаганда діяльності НМЦ з педагогами дошкільця здійснюється шляхом публікацій статей у періодичних фахових виданнях, в яких представлені рекомендації з актуальних питань, що розглядались під час методичних заходів з педагогами та організації освітнього процесу. Так, у цьому навчальному році надруковано 7 статей І. Романюк, які присвячені створенню якісної мультимедійної презентації досвіду роботи педагога (Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2017. – № 9, Заступник директора школи - 2018. – №4), змін у законодавстві щодо атестації та сертифікації педагогів (Музичний керівник. - 2017. -№ 10), організації консультації в роботі вихователя-методиста (Дошкільне виховання – 2018. – № 3), питанням аналізу освітнього процесу (Дошкільне виховання – 2017. – № 9), оформленню плану роботи закладу дошкільної освіти на навчальний рік (Практика управління дошкільним закладом - 2018. – №3), формулювання

завдань на новий навчальний рік (Вихователь-методист дошкільного закладу - 2018. –№4).

ІХ. Активізації професійної та громадської позиції педагогів сприяло залучення їх до участі у семінарах, тренінгах, школах, організованих Асоціацією працівників дошкільної освіти.

Учасниками заходів у цьому навчальному році стали **8 педагогів** - практичні психологи ЗДО №1, 2; вихователі-методисти ЗДО №65, 115, МСНВК; директори ЗДО №5, 20; музичний керівник ЗДО №132. Темі та учасники заходів представлені у Моделі 8.

У березні цього року під час розширених зборів членів місцевого осередку Всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти» за участю голови Н. Омеляненко директори та вихователі-методисти всіх закладів дошкільної освіти стали учасниками семінару, під час якого висвітлювалися питання управлінського документообігу та фінансової автономії закладу.

Т. Гурковська, головний редактор журналу «Практичний психолог: Дитячий садок», голова місцевого осередку ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти» у м. Києві для практичних психологів, вихователів-методистів, вихователів провела дві експертні панелі з теми «Ранній вік: розуміти тонкощі зростання», «Дошкільник йде до школи: психологічний супровід».

У цьому році за ініціативою та під керівництвом І. Романюк, методиста НМЦ, голови місцевого осередку ВГО АПДО, на базі Миколаївського ЗДО №1 відбулося перше засідання Всеукраїнської школи «МетоПростіР». Директор закладу В. Панасенко презентувала надбання педагогів з питань освітньої, методичної, управлінської діяльності за останні три роки, з якими колеги можуть познайомитися у фахових періодичних виданнях. Інструктор з фізичного виховання О. Ганчо показала заняття з горизонтального пластичного балету окремо для хлопчиків та дівчат за авторською методикою фізичного виховання М. Єфименка. Учасники школи разом з І. Романюк опановували найскладніші, але й найцікавіші аспекти розроблення плану роботи закладу дошкільної освіти на навчальний рік. Протягом дня 24 вихователя-методиста з різних куточків нашої країни мали нагоду здійснити екскурсію по закладу, переглянути виставку з театральної діяльності, дидактичних посібників із фетру та обмінятися досвідом роботи. Екскурсії з обговоренням змісту представлених робіт здійснювали педагоги закладу під керівництвом вихователя-методиста закладу Т. Якименко.

Освіта завжди відчуває потребу у педагогові з високим рівнем професійної компетентості. Це вимагає від методиста уміння бути коучем, фасилітатором, тьютором, модератором; передбачає організацію таких форм та видів методичного навчання педагогів, які б розвивали у них критичне мислення, творчість, ініціативність, вміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики, вміння приймати рішення, конструктивно керувати емоціями та формували професійні спільноти.

Нова українська школа – готовність номер один

Нова українська школа – ключова реформа Міністерства освіти і науки України. Відповідно до Концепції «Нова українська школа» з метою створення ефективного інформаційно-освітнього середовища початкової

школи науково-методичним центром проведено цілеспрямовану роботу з керівниками закладів освіти щодо забезпечення управлінської готовності, з учителями щодо створення психологічних умов діяльності в нових умовах, вивчення інноваційних методик, технологій навчання і підходів до організації освітнього процесу учнів молодшого шкільного віку, упровадження перспективних наукових досягнень і педагогічного досвіду.

З метою формування чіткого уявлення про завдання шкільної реформи та її стратегії було організовано та проведено секційне заняття «Нова українська школа: завдання і перспективи»; засідання міського методичного об'єднання вчителів початкових класів «Концепція «Нова українська школа»: реалізація у початковій освіті», «Компетентнісно-діяльнісний підхід у освітньому просторі початкової освіти на засадах Нової української школи», «Інтеграція як засіб реалізації компетентнісного підходу в Новій українській школі»; засідання творчої лабораторії розвитку початкової освіти «Стратегії розвитку початкової освіти в умовах реформування загальної середньої освіти в Україні».

Учителі взяли участь у тематичній дискусії про цінність НУШ та роль учителя у ретрансляції цих цінностей, яка проходила на базі Чорноморського національного університету.

Формуванню фахово-методичної готовності вчителів до роботи в нових умовах було організовано і проведено майстер-класи «Використання квестових технологій навчання», «Використання евристичних методів навчання у початковій школі», «Формування національної свідомості молодших школярів в контексті Нової української школи», «Формування творчої особистості, здатної до пізнання й самостійності»; методичний міст «Організація і проведення тематичних днів»; круглий стіл «Особливості моделювання інтегрованих уроків»; методичний діалог «Створення цілісного освітнього простору учня Нової української початкової школи».

Під час тренінгових занять з тем «Упровадження ІКТ в освітній процес» на прикладі інтерактивного курсу «Вчи. ком. Юа з математики», «Використання ментальної арифметики в початковій школі»; «Методика проведення занять-тренінгів за матеріалами курсу «Вчимося жити разом» було відпрацьовано інноваційні технології викладання.

Провідниками реформи-«агентами змін» є міські методичні формування.

- Члени творчої лабораторії розвитку початкової освіти «Дослідник», учителі-експериментатори, у 2017-2018 н. р. апробували новий Державний стандарт початкової освіти (Програма 4, Програма 4+, проект «На крилах успіху»).

- Учасники всеукраїнського науково-педагогічного проекту «Інтелект України» об'єдналися в творчу групу «Обдарована дитина» і працювали над умінням використовувати у власній діяльності інноваційні методи та технології навчання і розвитку обдарованих дітей.

- У очно-дистанційній Школі вчителя майбутніх першокласників педагоги, які підтримують новаторські ідеї, обговорили актуальні теми сьогодення: «Стратегії розвитку початкової освіти в умовах реформування

загальної середньої освіти в Україні», «Упровадження інновацій у навчально-виховний процес учнів початкових класів», «Використання сучасних досягнень нейропсихології у роботі сучасного вчителя», «Ігрові та діяльнісні методи навчання першокласників».

- Слухачам Школи молодого вчителя надано необхідну допомогу в оволодінні методикою викладання предметів у початковій школі, розвитку умінь використання досягнень сучасної психолого-педагогічної науки, сприяння творчій активності молодих спеціалістів.

Консультпункт «Вчимо по-новому», Школа педагогічної майстерності працювали відповідно до потреб педагогів, що сприяло пошуку оригінальних методичних підходів у здійсненні компетентісно-діяльнісного підходів до навчання, формуванні творчої особистості, предметних компетентностей учнів, проведенні навчальних квестів.

На сайті «Початкова освіта Миколаєва» для самостійного опрацювання розміщено матеріали «Організація і проведення «Ранкових зустрічей»».

Створено умови щодо підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів перших класів

2017/2018 навчальний рік став роком підготовки до повномасштабного впровадження Нової української школи, ідея якої полягає в тому, щоб перейти від школи знань до школи компетентностей.

СЗОШ №22 є пілотним закладом по впровадженню Державного стандарту початкової освіти на Всеукраїнському рівні, 6 шкіл апробують Держстандарт на регіональному рівні, 11 навчальних закладів – учасники всеукраїнських освітніх проєктів: «Інтелект України», «На крилах успіху», «Я-дослідник», «Росток». Науково-методичний центр виступає головним осередком щодо підготовки кадрів різних категорій, розуміючи що ключовою фігурою у впровадженні оновлених цілей і змісту освіти є учитель. Тому з метою успішного впровадження реформи НМЦ проводилось навчання керівників, вчителів початкових класів, вчителів-предметників.

Приємно відзначати, що серед тренерів, які підготувало Міністерство освіти і науки у партнерстві з громадською спільнотою «Освіторія», шестеро наших педагогів із ЗОШ №1 імені Олега Ольжича, 3, 60, гімназії №4.

Міська влада спільно з управлінням освіти працює над покращенням матеріально-технічної бази початкової школи. Від керівників закладів сьогодні залежить планування роботи щодо оформлення дизайну освітнього простору. Відповідно треба урізноманітнити варіанти організації навчального середовища. Крім класичних варіантів класних кімнат, можливе застосування мобільних робочих місць, мультимедійних засобів, лабораторного обладнання.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 №17-р «Про додаткові заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників у 2018 році» та з метою підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів перших класів щодо реалізації завдань Державного стандарту початкової освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа» Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти у травні-липні 2018 року було

організовано навчання тренерів, учителів, які будуть працювати в першокласниками в 2018-2019 н. р., заступників директорів з навчально-виховної роботи, які відповідають за початкову школу.

Навчання пройшли 156 учителів початкових класів, 110 учителів іноземних мов, 62 ЗДНВР. Усі вчителі початкових класів, які в 2018-2019 н. р. будуть працювати з першокласниками, пройшли онлайн-курс на порталі EdEra.

Методичний супровід оновлених навчальних програм

Відповідно до стратегічного напрямку розвитку освіти в контексті положень «Нової української школи» науково-методичний центр забезпечує методичний супровід впровадження компетентнісного підходу, зазначеному у навчальних програмах основної школи.

Проявом визнання фахової компетентності педагогів є залучення миколаївських освітян у якості співавторів до створення посібника «Методика викладання курсу «Історія України. 10 клас» під загальною редакцією В. Власова.

Упродовж п'яти років працюють дві творчі групи вчителів біології і хімії щодо впровадження нового Держстандарту. Результатом роботи є методичні посібники для вчителів, які працюють у 6-10 класах, з матеріалами, що стануть у пригоді при підготовці до уроків.

Зустріч з Р. В. Шаламовим кандидатом біологічних наук, заслуженим учителем України, надала можливість учителям біології міста познайомитися з новими підходами до викладання біології в 10 класі та оглянути новий підручник біології за 10 клас.

Учителі математики взяли участь у методичному діалозі «Актуальні питання викладання математики у 9 класах за новою програмою», учителі фізики під час інструктивно-методичної наради обговорили питання «Особливості організації та планування навчального процесу з фізики у 9 класі».

Фахівцями науково-методичного центру та практичними психологами закладів дошкільної освіти міста організовано та проведено семінар-презентацію програми для роботи з дітьми 4-6 років з питань формування навичок безпечної поведінки «Навчіть дитину захищатися» та парціальної програми щодо розвитку соціальних навичок ефективної взаємодії дітей віком від 4 до 7 років «Вчимося жити разом».

НМЦ реалізує упровадження в освітній процес закладів загальної

середньої освіти програм «Сімейна розмова» та «Особиста гідність. Безпечна поведінка. Громадянська позиція», яка є ефективним елементом формування ціннісних орієнтацій, навичок здорового способу життя, сприяє розвитку критичного мислення та відповідальної поведінки школярів.

Головною метою науково-методичної роботи з бібліотечними кадрами закладів освіти є підвищення рівня науково-теоретичних знань і професійної майстерності шкільних бібліотекарів, формування їх творчого потенціалу, готовності до впровадження інноваційних підходів до організації роботи, підвищення ефективності та результативності функціонування шкільних бібліотек, методичний супровід оновлених навчальних програм.

Результатом цієї роботи та її основних завдань, що здійснюються через такі основні форми, як методична рада; міське методичне об'єднання; семінари «Національно-патріотичне виховання в системі роботи шкільної бібліотеки», «Мистецтво публічного виступу»; школа інтерактивного навчання «Навігація в бібліотечних Інтернет-ресурсах»; творча група «Комунікативний простір шкільної бібліотеки як фактор її трансформації»; методичні фестивалі «Шкільні бібліотеки Корабельного району: досвід, креативність, майстерність», «Шкільні бібліотеки Заводського району в сучасному форматі»; традиційні конкурси «Місячник шкільних бібліотек», «Тиждень дитячої та юнацької книги»; професійні конкурси, педагогічні конференції, читання тощо, - є усвідомлення бібліотекарями необхідності проведення реформ, готовність до впровадження інновацій, сформованість комплексу професійних компетентностей.

Проектна діяльність

Головними завданнями оптимізації методичної роботи є уникнення формалізму, подолання категоричності й регламентації, спрямування педагогічної системи на активізацію й розвиток творчих здібностей, самореалізацію в професійній діяльності як окремого педагога, так і всього педагогічного колективу. Прикладом «живої роботи» є діяльність науково-методичного центру.

Проекти НМЦ, які брали участь у конкурсі «Громадський бюджет Миколаєва 2018», «Центр «Дослідник» як простір освітніх можливостей (створення STEM-центру з філіями на базі закладів освіти) та «Robots» (створення на базі НМЦ STEM-лабораторії для занять робототехнікою) отримали підтримку городян і посіли перше місце з-поміж інших переможців.

З нагоди 100-річчя Української революції, з метою відновлення та збереження історичної пам'яті, дослідження маловідомих сторінок історії української держави і рідного краю періоду національно-визвольних змагань 1917-1921 рр. протягом січня-квітня реалізовано міський історико-краєзнавчий проект «Уроки історії: шлях до незалежності». Партнерами НМЦ виступили Миколаївський обласний краєзнавчий музей, Навчально-науковий інститут історії, політології та права Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, Навчально-науковий гуманітарний інститут національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. У процесі впровадження проекту проведено регіональну науково-

практичну конференцію «Українська демократична революція 1917-1921 рр.: історичні наративи». У роботі конференції взяли участь понад 50 дослідників, учителів та учнів шкіл, викладачів і студентів вищих навчальних закладів міста Миколаєва та регіону. На форумі «Уроки історії - уроки життя» підведено підсумки роботи над проектом. За результатами учнівських науково-пошукових досліджень створено електронну інтернет-мапу «Місця Миколаєва, пов'язані з подіями Української революції», яка розміщена на сайтах Клію-Миколаїв та Миколаївського юридичного ліцею. Учасники форуму – учні та вчителі закладів освіти міста, науковці-краєзнавці виступили з ініціативою увічнення історичних місць, пов'язаних з подіями Української революції 1917-1921 рр. у місті Миколаєві, встановивши пам'ятний знак на честь миколаївського краєзнавця Лагути Миколи Дмитровича; меморіальну дошку на будівлі, в стінах якої певний час діяло миколаївське товариство «Просвіта». Підготовлено звернення до Миколаївської обласної та Березнегуватської селищної ради з пропозицією встановити меморіальну дошку на будинку, в якому народився Борщак Ілля Львович.

25 вчителів суспільних дисциплін долучилися до участі у всеукраїнському проекті з поширення освітніх матеріалів з протидії антисемітизму та ромофобії, який здійснюється Українським центром вивчення історії Голокосту за сприяння Фундації «Пам'ять, Відповідальність, Майбутнє».

Рік німецької мови в закладах освіти міста

У рамках проведення в Україні 2017-2018 навчального року як року німецької мови науково-методичним центром розроблено програму відзначення цієї події у закладах освіти. На засіданнях міського методичного об'єднання вчителів німецької мови особливу увагу було приділено активізації зусиль педагогів щодо здійснення компетентнісного підходу до організації пізнавальної діяльності учнів, основними вимогами якої є уміння здобувати інформацію з різних джерел, засвоювати, поповнювати та оцінювати її, застосовувати способи пізнавальної і творчої діяльності.

Правильно організована позакласна діяльність учнів стала стимулом для поглибленого вивчення німецької мови з використанням резервів кожної особистості та дала можливість значно розширити потенційний словник школярів та охопити велике коло проблем і питань, які виходять за межі шкільної програми, поглибити соціокультурні знання учнів. Крім того, учні мали можливість долучитися до неформального вивчення німецької мови, коли враховуються їхні особисті потреби.

В освітніх закладах міста проведено розважальні тематичні заходи: «Подорож у казковий світ» (ЗОШ №11), «Ритмізована казка» (ЗОШ №24), «Свято алфавіту» (ЗОШ №19); конкурс літературного перекладу для учнів 10-х класів, конкурс декламаторів для учнів 8-х класів, конкурс «Євробачення» та інтелектуальна гра «Що? Де? Коли?» (гімназія №2).

Старшокласники охоче взяли участь у нестандартних формах роботи, які мали на меті допомогти учням визначитися з майбутньою професією.

Проблемні групи за інтересами (Deutsch fur den Beruf) (Школа мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості»), проблемна група з охорони довкілля (die Gruenen), яка окреслює коло проблем для учнів, не байдужих до природи та її екологічного стану (Перша українська гімназія імені М. Аркаса); поетичні вітальні, тематичні вечори: свято Різдва в Німеччині та в Україні (гімназія №4), музичні скриньки (Школа мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості»), дебати (ЗОШ №1 імені О. Ольжича). Цікавою була робота в комунікативних, творчих майстернях (класичний лицей, гімназія №41). Індивідуальна позакласна робота з німецької мови відіграла провідну роль, оскільки старшокласники взяли участь в олімпіадах та німецькомовних проектах «Школа майбутнього», «Улюблене німецькомовне слово» (гімназія №4), в діяльності Малої академії наук. Учениця 11 класу спеціалізованої ЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу Карпенко М. провела самостійне дослідження в сфері лінгвістики і на всеукраїнському рівні захистила його.

Усеукраїнський конкурс знавців німецької мови «Орлятко», проведений учнів усіх вікових категорій, значно сприяв розвитку компетентностей у вивченні німецької мови.

Учні ЗОШ №1 імені О. Ольжича для отримання диплому (DSD) склали іспит з німецької мови, який проводиться Гете-Інститутом і відкриває учням можливість подальшого навчання та стажування в німецькомовних країнах.

Квінтесенцією навчального року були тижні (декади) німецької мови, організовані за спеціальними тематичними програмами, що значно розширило рамки шкільної програми. Використання новітніх технологій сприяло розвитку лінгвістичної та соціокультурної компетенції школярів.

Мовні табори-2018

Метою діяльності мовних таборів є підвищення в учнів рівня володіння іноземними мовами, зацікавлення дітей до вивчення іноземних мов, привернення уваги суспільства до цієї теми.

У 2018 році 48 закладів освіти влітку відкрили двері літніх мовних таборів з денним перебуванням дітей на базі закладу для 2691 дитини. Мовою спілкування обрано англійську, німецьку, французьку, болгарську.

Упродовж підготовки до літнього сезону для керівників шкіл і літніх мовних таборів, учителів іноземних мов і волонтерів було проведено інструктивно-методичні наради. Власним досвідом ділилися ЗОШ №64, Перша українська гімназія імені М. Аркаса, гімназія №4.

Учні під керівництвом учителів іноземних мов у дружній, невимушеній атмосфері були залучені до ігрових, розважальних, соціальних проектів, що сприяло мотивації до вивчення іноземних мов, розвитку учнівської творчості і ініціативи. Студенти-волонтери із Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського, Миколаївського університету кораблебудування імені С. Й. Макарова, Чорноморського національного університету імені П. Могили і у співпраці з учителями шкіл підготували цікаві та насичені програми.

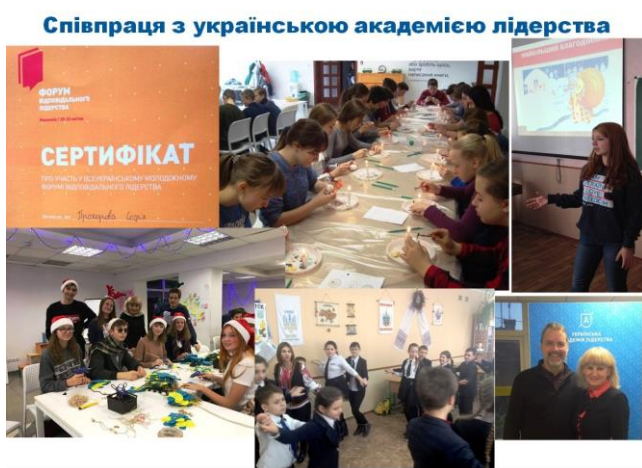
У рамках підготовчої кампанії «Мовні табори-2018» на виконання листа Адміністрації Президента України від 20.10.2016 №03-01/3458 щодо

виконання Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» та за підсумками національного відбору 7 закладів освіти за підсумками національного відбору вибороли перемогу у проекті «GoCamp-2018»: ЗОШ №6, 26, 30, 60, 64, гімназії №4, 41 є переможцями Проекту «GoCamp» і вибороли право співпрацювати з іноземним волонтером.

Впродовж терміну роботи літніх мовних таборів учні всіх вікових категорій максимально були занурені в мовне середовище засобами ігрової, проектної діяльності, мали можливість удосконалити власну мовну і комунікативну компетентність, сформувавши мотивацію до подальшого вивчення іноземних мов.

На допомогу педагогам, які беруть участь у реалізації загальнонаціонального проекту щодо діяльності літніх мовних таборів на базі навчальних закладів, і батькам, які зацікавлені у формуванні іншомовної компетентності власних дітей, на сайті НМЦ створено рубрику «Мовні табори», де розташовані нормативно-методичні матеріали, збірка, фільм, відео і презентації, в яких йдеться про досвід шкіл міста з даного напрямку.

Від лідерства – до успіху!

Запроваджувати активні форми роботи з учнівським самоврядуванням для підвищення соціальної активності учнів, готовності до участі у процесах державотворення, здатності до самостійного життєвого вибору - одне з завдань, яке стояло перед закладами освіти міста у цьому навчальному році.

Для його реалізації учнівські колективи, представники органів учнівського самоврядування,

педагоги розпочали тісну співпрацю з Українською Академією Лідерства, яка працює в нашому місті другий рік. У ході спільної діяльності реалізовано творчі проекти («Слідами Святого Миколая», «Агенти Святого Миколая», «МикоКошик»), проведено спільні благодійні акції, проведено відкриті лекції викладачів академії, тренінги відповідального лідерства, зустрічі з успішними людьми, заняття школи лідерства для старшокласників, спільні вечори відпочинку. Учні були активними учасниками проекту «Змінотворці», нетворкінгових вечорів, практичного воркшопу та Всеукраїнського молодіжного форуму відповідального лідерства. Така результативна діяльність сприяла формуванню лідерських якостей,

навичок, соціальної активності, відчуттю власної гідності, демократичних цінностей.

Власні враження від роботи в академії учні передали так:

- Академія – це люди, які розкрили мене, і відкрили в мені не одну хорошу звичку. Це місце, яке поглинає твої гірші сторони, і наповнює тебе цікавими ідеями.

- Академія – це потужна хвиля натхнення, яка наповнює тебе з середини і штовхає у цікавий вир життя. Готова працювати, творити, міняти світ.

- Академія – це постійне джерело натхнення. Тут

здійснюються мрії, знаходяться однодумці, втілюються креативні ідеї, реалізуються нові проекти. Це освіта, яка приносить задоволення та налаштовує на успіх!

У діяльності учнівського самоврядування закладів освіти запроваджуються активні форми роботи: інтерактивні зустрічі, тренінги лідерства, майстер-класи, творчі майстерні, презентації та перегляди сучасних книг, фільмів патріотичного спрямування з обговоренням, воркшопи, ораторські виступи.

Найтісніші зв'язки Української Академії Лідерства утворилися з ЗОШ №1 імені О. Ольжича, ЗОШ №31, ЗОШ №44, гімназіями №3, №41,

ММК імені В. Д. Чайки. Завдяки співпраці отримані знання і вміння реалізуються в роботі шкільного учнівського самоврядування, учні вступають до лав Академії Лідерства. Інвестиції себе виправдовують, адже діти готові вже сьогодні поповнити ряди нової, успішної молоді української нації і внести особистий внесок у розбудову нашої державності.

Саме за такими лідерами майбутнє міста, області та України!

Партнерство – ключовий компонент формули успішності Нової української школи

У новітньому документі «Концептуальні засади реформування середньої освіти «Нова українська школа» зазначено, що сучасну нову школу створює вся українська громада в межах широкого суспільного діалогу.

Науково-методичний центр багато років сприяє встановленню такого діалогу на засадах партнерської співпраці, що допомагає розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості усіх учасників освітнього процесу. На засіданнях міських методичних об'єднань щорічно розглядаються питання міжпредметної інтеграції і партнерської взаємодії з закладами освіти і громадськими установами як органічне поєднання навчально-виховних, соціальних можливостей кожного, яке впливає на створення нових умов діяльності вчителів та учнів, має великий вплив на ефективність опрацювання учнями навчального матеріалу.

2017-2018 навчальний рік був багатим на події.

У рамках робочого візиту відбулася зустріч представників науково-методичного центру управління освіти Миколаївської міської ради та Миколаївського муніципального колегіуму імені В. Д. Чайки із адміністрацією Національного університету «Острозька академія». Під час зустрічі обговорювалися питання можливості подальшої співпраці з науково-методичним центром та закладами освіти міста. Окрему увагу було присвячено необхідності популяризації викладання предметів духовно-морального спрямування.

Науковці факультету економіки кафедри менеджменту організації та зовнішньоекономічної діяльності МНУ імені В. О. Сухомлинського для заступників директорів з навчально-виховної роботи провели тренінг «Орієнтири управлінської діяльності менеджера методичної роботи в умовах розвитку сучасного закладу».

На базі природничого факультету МНУ імені В. О. Сухомлинського протягом двох останніх років проходить II етап Всеукраїнської олімпіади з екології. Членами журі є викладачі факультету, які надають практичні поради учасникам та допомогу у підготовці до III (обласного) етапу.

На базі механіко-математичного факультету МНУ імені В. О. Сухомлинського працювали STEM-майданчики фестивалю творчості «Молодіжна хвиля» в рамках відкритого освітнього проекту «Крок до науки».

На базі НУК імені адмірала Макарова викладається факультативний курс «Математика англійською мовою для учнів 10-11 класів», працює факультатив для учнів 9-11 класів «Автоматика, робототехніка та комп'ютерно інтегровані технології», проведено відкриту лекцію для учнів на тему «Основи теорії прийняття рішень».

На базі НУК імені адмірала Макарова працювали факультативи з фізики для учнів 9-11 класів, зимова «Наукова школа «Еліта майбутнього»», проведено екскурсії до лабораторій.

На базі кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання Миколаївського національного аграрного університету проведено наукову студію «Практичні аспекти реалізації технології змішаного навчання в закладах загальної середньої освіти».

Під егідою Громадської організації «Соціальна Справедливість «Совість» проведено III Всеукраїнський освітній STEM-фестиваль, в рамках якого ЗОШ №3, 19, 37, економічний ліцей №2 презентували власний досвід.

Результатом спільної діяльності педагогів та їх учнів стала участь 21 закладу освіти у міському у STEM-фестивалі, що сприяє впровадженню STEM-освіти.

Викладачі НУК імені адмірала Макарова, МНУ імені В. О. Сухомлинського, ЧНУ імені П. Могили взяли участь у рецензуванні та конкурсній захисті науково-дослідницьких робіт МАН України учнів закладів освіти міста.

Участь та перемога учнів та вчителів у Міжнародній природознавчій грі «Геліантус - 2017» та «Геліантус – учитель», основна ідея якої орієнтована на підготовку випускника до життя в сучасному суспільстві, до гідного вибору власної життєвої та професійної позиції, сприяє розвитку креативності, комунікативних здібностей.

У рамках проекту Всеукраїнської асоціації викладачів історії та суспільних дисциплін «Нова Доба» «Інтеграція через діалог» відбулася зустріч миколаївських школярів, батьки яких належать до вимушено переміщених осіб та є учасниками АТО і волонтерами, з учнями шкіл Луганської області. Луганчани привезли виставку робіт Арт-проекту «Те, про що важко сказати...», змістом якої є висвітлення та усвідомлення проблем дітей, що постраждали від збройного конфлікту на Сході України. Такі зустрічі сприяють налагодженню комунікації між дітьми різних регіонів України, освітньому партнерству між навчальними закладами зони АТО та міста Миколаєва, допомагають співвіднести події 100-річної давнини і сьогодення, засвоїти уроки минулого.

Налагоджено партнерську співпрацю з громадськими організаціями «Сильні разом», «Віра та світло», розроблено цикл заходів для дітей та батьків щодо толерантного ставлення до інклюзивної моделі навчання.

Результатом співпраці НМЦ і спеціалістів центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Мрія» є діяльність фокус-групи «Аутизм: проблеми інклюзії та шляхи розв'язання».

STEM-освіта – сучасний освітній тренд

Великого стратегічного значення для розвитку інноваційної освіти в країні набуває STEM-освіта, активізація якої сьогодні демонструє потужний науковий потенціал у створенні національної політики у запровадженні пошуково-дослідницьких підходів до викладання навчальних дисциплін і розробки стандартів STEM орієнтованого освітнього контенту на основі модернізації математично-природничого та гуманітарного профілів навчання.

Об'єднання зусиль освітніх та наукових установ і закладів освіти Миколаєва сприяє впровадженню елементів STEM у освітній процес, пошуку шляхів для інновацій, виявленню проблем і прогнозуванню тенденцій STEM-

навчання, вивченню особливостей розвитку STEM-освіти в різних країнах світу та використанню їхнього досвіду.

На базі Центральної міської бібліотеки імені М. Л. Кропивницького за партнерської підтримки науково-методичного центру і науково-педагогічної бібліотеки відбулася креативна подія - перший міський фестиваль «STEM-освіта Миколаєва - 2018», під час якого було презентовано найкращі

здобутки нових освітніх тенденцій, проектів та програм. Ця подія об'єднала школярів, учителів, керівників гуртків спільними цікавими ідеями проектів в області науки, технологій, інженерії та математики. На фестивалі були представлені виставкова зона, зона презентацій педагогічних та учнівських проектів, воркшопи.

Найактивнішими учасниками фестивалю були заклади освіти: ЗОШ №1 імені О. Ольжича, 7, 11, 15, 20, 29, 34, 35, 36, 39 імені Ю. І. Макарова, 40, 44, 50 імені Г. Л. Дівіної, 47, 51, 57 імені Т. Г. Шевченка, Миколаївські гімназії №2, 41, економічний ліцей №2, Миколаївський муніципальний колегіум імені В. Д. Чайки, Інгульський будинок творчості дітей та юнацтва, Міська станція юних натуралістів, Міська станція юних техніків. Виставку фестивалю відвідало близько 400 учасників. Медіаінформаційну підтримку заходу надала телестудія ЗОШ №19.

У рамках III Міжнародної науково-практичної конференції «STEM-освіта: стан упровадження та перспективи розвитку» проведено круглий стіл вчителів фізики, хімії і біології «STEM-освіта як шлях до інноваційного розвитку освіти міста Миколаєва».

Крім того, члени методичних об'єднань вчителів фізики, математики, хімії і біології долучилися до обговорення ключових тем STEM-освіти: «Використання природничих проектів в організації STEM-навчання в контексті реалізації принципів Нової української школи», «Наскрізні лінії ключових компетентностей в контексті STEM-освіти», «Трансформація інформаційно-освітнього середовища в контексті впровадження STEM-навчання в Новій українській школі», «Використання обладнання кабінету хімії для впровадження STEM-освіти та вдосконалення професійної компетентності вчителя», «Розробка плану заходів щодо впровадження STEM-освіти».

Спікером літньої та зимової сесій «WEB-STEM-ШКОЛИ – 2017, 2018», доповідачем відкритої педагогічної студії на Дев'ятій міжнародній виставці

«Сучасні заклади освіти - 2018» була заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель фізики ЗОШ I-III ступенів №29 Братошевська С. В.

Активізація зусиль педагогів забезпечує учням творчу самореалізацію та посилення потреби в інтелектуальному самовдосконаленні. Це, в свою чергу, слугує мотивацією до подальшого вивчення предметів на вищому рівні та підготовки до науково-дослідницької роботи.

На хвилі інтелектуальності, креативності та науковості

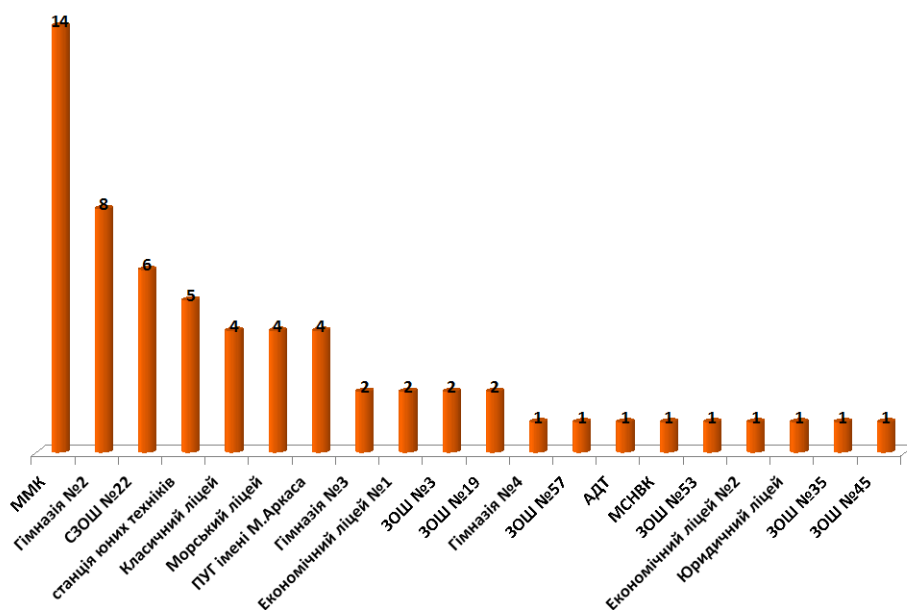
Невід'ємною складовою роботи з обдарованою молоддю є пошук та підтримка талановитих дітей.

Участь школярів у роботі територіального відділення Малої академії наук України є тим стартовим майданчиком, який дає школярам перший досвід наукової діяльності, сприяє пошуку креативних рішень і презентації власних досягнень. Саме Мала академія наук об'єднує таких розумних і талановитих юнаків та дівчат. Головним показником досягнень юних дослідників є щорічний Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів.

У 2018 році було проведено I (міський) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт, переможцем якого став 71 школяр.

У II (обласному) етапі переможцями є 62 учня.

За підготовку переможців II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України департаментом освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації оголошено подяку вчителям. Серед них:

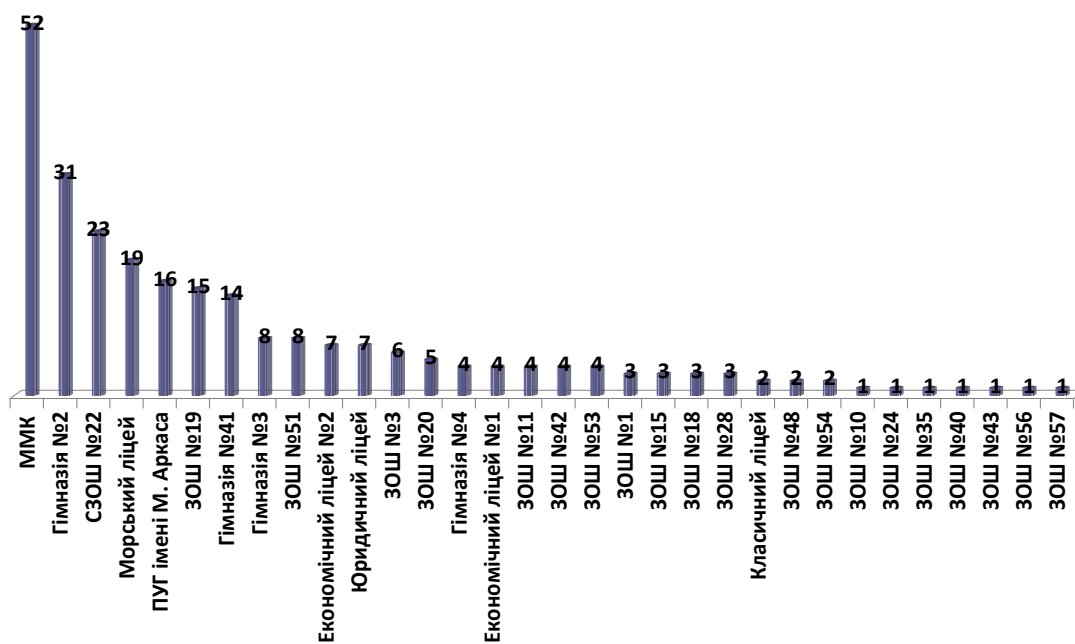
- Казмиренко Наталя Володимирівна, учитель СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу;
- Ольшицька Юлія Михайлівна, учитель СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу;
- Ткач Ірина Олександрівна, СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу;
- Столяр Оксана Миколаївна, учитель класичного ліцею;
- Пляко Олена Анатоліївна, учитель класичного ліцею;
- Борисенко Максим Юрійович, учитель ММК імені В. Д. Чайки;
- Майборода Валерій Антонович, учитель ММК імені В. Д. Чайки;
- Денисенко Оксана Миколаївна, учитель ММК імені В. Д. Чайки;
- Коваль Тетяна Сергіївна, учитель ММК імені В. Д. Чайки;
- Вовченко Валентина Дем'янівна, учитель ММК імені В. Д. Чайки;
- Целію Віталій Васильович, учитель морського ліцею імені професора М. Александрова;
- Герасименко Сергій Павлович, учитель морського ліцею імені професора М. Александрова;
- Піскунова Наталя Юріївна, учитель морського ліцею імені професора М. Александрова;
- Борецький Костянтин Петрович, учитель морського ліцею імені професора М. Александрова;
- Геллер Тетяна Володимирівна, заступник директора з виховної роботи Першої української гімназії імені М. Аркаса;

- Цурина Тетяна Валентинівна, учитель Першої української гімназії імені М. Аркаса;
- Разумова Христина Родіонівна, учитель Першої української гімназії імені М. Аркаса;
- Тарновська Алла Григорівна, учитель Першої української гімназії імені М. Аркаса;
- Левченко Олена Євгенівна, учитель «Академії дитячої творчості»;
- Царлова Ірина Володимирівна, учитель гімназії №2;
- Скорнякова Марія Євгенівна, учитель гімназії №2;
- Раєвська Олена Володимирівна, учитель гімназії №2;
- Шовкун Надія Володимирівна, учитель економічного ліцею №1;
- Федоренко Микола Іванович, учитель Миколаївського спеціального навчально-виховного комплексу для дітей зі зниженим зором;
- Селіванова-Зеркаль Ірина Олександрівна, учитель ЗОШ №19;
- Філіна Світлана Василівна, учитель ЗОШ №35;
- Данилова Катерина Михайлівна, учитель ЗОШ №53;
- Зайцева Катерина Юріївна, учитель ЗОШ №61.

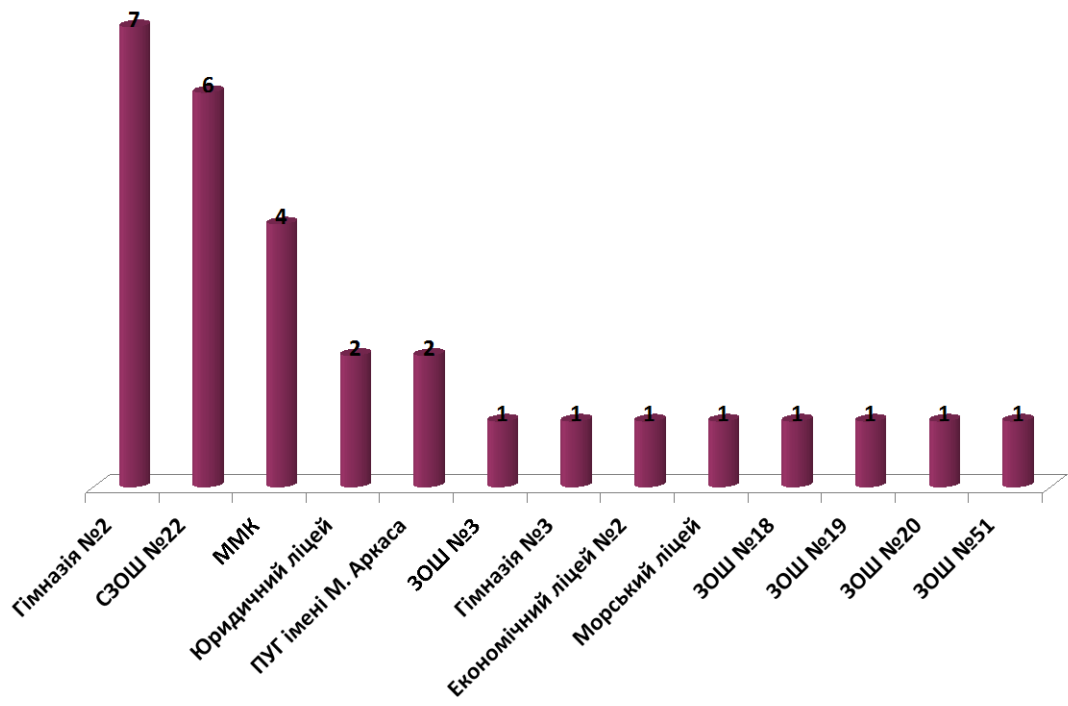

Серед учасників заключного етапу конкурсу-захисту журі обрало 13 найдостойніших, із змістовно презентованими, ґрунтовними науковими дослідженнями перемогу здобули юні дослідники із ММК імені В. Д. Чайки (5 переможців), міської станції юних техніків (3), СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 ласу (2), Першої української гімназії імені М. Аркаса (1), морського ліцею імені професора М. Александрова (1), гімназії №2 (1).

У II (міському) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін 2271 школяр продемонстрував свої знання із 20 предметів. Миколаївські школярі посіли 256 призових місць у III (обласному) етапі олімпіад.

Кращі із кращих представили м. Миколаїв на фінальному етапі змагань, 29 школярів вибороли перемогу.

Результати обласного та заключного етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад засвідчили наявність ефективної роботи з обдарованими дітьми та відповідальне ставлення вчителів впродовж підготовки учнів до участі в олімпіадах в ММК імені В. Д. Чайки, гімназіях №2, 3, 4, 41, СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу, морському ліцеї імені професора М. Александрова, Першій українській гімназії імені М. Аркаса, економічних ліцеях №1, 2, юридичному ліцеї, класичному ліцеї, ЗОШ №1 імені О. Ольжича, 3, 10, 11, 15, 18, 19, 20, 24, 28, 35, 40, 42, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 48, 51, 53, 54, 56, 57 імені Т. Г. Шевченка.

Під егідою Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулася I Всеукраїнська олімпіада з математики для учнів 5–7 класів. Учасниками олімпіади є три учня ММК імені В. Д. Чайки, перше місце посів Нелепов Нікіта, учень 7 класу (вчитель Крисинська І. В.).

Два миколаївських школяря є учасниками заключного етапу Всеукраїнської олімпіади «Юні знавці Біблії – 2018», яка проходила на базі Національного університету «Острозька академія». Учень ЗОШ №16 Микола Скрипченко посів III місце, а учениця ММК імені В. Д. Чайки Сидорук Софія є лауреатом олімпіади у двох номінаціях і привезла 2 почесні грамоти.

Миколаївські школярі - активні учасники мовно-літературних конкурсів, що сприяє піднесенню престижу рідної мови та утвердженню її державного статусу. Біля 700 учнів взяли участь у міському, обласному та фінальному етапах Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика (5-11 класи), Міжнародного конкурсу серед учнівської та студентської молоді імені Т. Г. Шевченка, Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, присвяченого Шевченківським дням, який проходить під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої» у номінації «Література».

Переможцями заключних етапів Міжнародного конкурсу серед учнівської та студентської молоді імені Т. Г. Шевченка стали Майорова Ангеліна, учениця 5 класу ММК імені В. Д. Чайки (I місце), Конишева Софія, учениця 7 класу ММК імені В. Д. Чайки (I місце), Катеринич Домініка, учениця 5 класу Першої української гімназії імені Миколи Аркаса (II місце), Гайченко Таїсія, учениця 6 класу ММК імені В. Д. Чайки (II місце), Жук Катерина, учениця 9 класу гімназії №2 (II місце), Майорова Анастасія, учениця 10 класу ММК імені В. Д. Чайки (II місце);

Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості «Об'єднаймо ж, брати мої» у номінації «Література» - Моргун Антон, учень 10 класу гімназії №41.

Альону Міщенко, ученицю 8 класу ЗОШ №50 імені Г. Л. Дівіної, нагороджено золотою медаллю на XVI Всеукраїнському фестивалі мов і культур (м. Київ) за виконання уривку твору Т. Г. Шевченка «Княжна» (керівник - учитель початкових класів Йосипенко Олена Анатоліївна).

41 учень посів 48 призових місць у IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін, III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів територіального відділення МАН України, заключному етапі Всеукраїнського турніру юних істориків, I Всеукраїнській олімпіаді з математики для учнів 5–7 класів і отримали премію міського голови. Це учні ММК імені В. Д. Чайки, ПУГ імені М. Аркаса, ММЛ імені професора М. Александрова, юридичного ліцею, економічного ліцею №2, гімназій №2, 3, СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу, ЗОШ №3, 18, 19, 20, 51, вихованець міської станції юних техніків.

У 2017-2018 навчальному році три учня міста Миколаєва отримали стипендії Президента України: Трушляков Денис, випускник Миколаївської спеціалізованої школи I–III ступенів мистецтв і прикладних ремесел експериментального навчального закладу всеукраїнського рівня «Академія

дитячої творчості», Терещук Матвій, учень 10 класу ЗОШ №3, Медведєв Павло, учень 10 класу ММК імені В. Д. Чайки.

«Нова українська школа» наголошує на розвитку інформаційно-цифрової компетентності через застосування ІКТ в освітньому процесі, що потребує кардинальних змін у підходах до навчання учнів початкових класів. Тому у 2017-2018 навчальному році освітній процес у міській школі для обдарованих дітей «Надія» здійснювався за дистанційною формою навчання на платформі Moodle. До навчання у Школі було залучено 245 учнів із шести предметів: з математики – 51 школяр, з природознавства - 51, з української мови – 50, з англійської мови – 44, з німецької мови - 4, з курсу «Я у світі» - 45. Школярі, які виконали три контрольні роботи на платформі дистанційного навчання Moodle взяли участь у написанні підсумкової (очної) контрольної роботи, за підсумками якої 13 закладів загальної середньої освіти отримали право додатково включити до заявки школярів, які набрали найбільшу кількість балів для участі в II (міському) етапі обласних олімпіад серед учнів початкових класів. Це учні СЗОШ №59 з поглибленим вивченням англійської мови, СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу, ЗОШ №1 імені О. Ольжича, ЗОШ №18, ЗОШ №19, ЗОШ №30, ЗОШ №39 імені Ю. І. Макарова, ЗОШ №40, ЗОШ №50 імені Г. Л. Дівіної, ЗОШ №51, ЗОШ №53, ЗОШ №64, ЗОШ №65.

На базі природничого факультета МНУ імені В. О. Сухомлинського другий рік працює гурток «Юний хімік» для учнів 8-9 та 10-11 класів (керівник Ющишина Г. М.). З метою сприяння широкому залученню обдарованої молоді до інтелектуальних змагань, що проводяться з використанням мережі Інтернет, для учнів 5-6 класів щорічно проводиться Інтернет-олімпіада з природознавства, біології та хімії. Команда Миколаївської гімназії №2 (керівник учитель історії Відайко Г. В.) вшосте стала переможцем XX Всеукраїнського турніру юних істориків у Вінниці. Члени наукового товариства «Вітрила часу» БДТЮ Заводського району, учні ЗОШ №34, Доценко Олександр і Якубець Костянтин (науковий керівник Луньова Н. В.), є переможцями IV етапу 17 Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості. Переможцями заочного обласного конкурсу анімаційних фільмів є вихованці гуртка «Основи інформаційних технологій» Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району Кравцова А., Ніколенко Д.; учні муніципального колегіуму імені В. Д. Чайки Гуппа М., ЗОШ №34 – Горобець Ю., ЗОШ №50 імені Г. Л. Дівіної – Мельникова О., ЗОШ №19 – Івченко В., класичного ліцею – Люшенко А. У обласному ювілейному форумі юних шанувальників фізики та астрономії. 2 переможці в номінації «Фізика» (ЗОШ №42), 2 переможці в номінації «Астрономія» (ЗОШ №12, 19), 4 переможці в номінації «Власна технічна творчість» (ЗОШ №3, 19, 42, економічний ліцей №2).

Підтвердженням популярності серед учнів спортивних гуртків та секцій є результати вихованців у конкурсах та змаганнях різних рівнів. Переможцем XVII обласних спортивних ігор серед учнів закладів освіти по першій групі, до якої входять м Миколаїв, Вознесенськ, Первомайськ,

Южноукраїнськ, став Центральний район. Корабельний район посів III місце, Заводський – IV, Інгульський- VI місце.

До програми XVII обласних спортивних ігор серед учнів закладів освіти входять змагання для учнів I-IV класів «Олімпійські надії», за підсумками яких у загальному заліку I місце виборов Центральний район, II – Заводський, V місце - Інгульський, VII – Корабельний район. Переможцями районних етапів XVII обласних спортивних ігор серед учнів закладів освіти у Центральному районі по першій групі є ММК імені В. Д. Чайки, Морський ліцей імені професора М. Александрова, гімназія №2, ЗОШ №12. По другій групі ЗОШ №61, Перша українська гімназія імені М Аркаса, ЗОШ №32 імені С. С. Кривоноса. В змаганнях серед учнів I-IV класів «Олімпійські надії» в першій групі перемогли ММК імені В. Д. Чайки, ЗОШ №12, 53. В другій групі переможцями є ЗОШ №15, 16, 64. У Корабельному районі - по першій групі ЗОШ №33, 40, 54, по другій групі – ЗОШ №14 імені Героя Радянського Союзу Г. О. Пшеніцина, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 47. В змаганнях «Олімпійські надії» серед учнів I-IV класів по першій групі переможцями є ЗОШ №1 імені О. Ольжича, 33, 48. В другій групі - ЗОШ №14 імені Героя Радянського Союзу Г. О. Пшеніцина, 29, 43 імені К. Ф. Ольшанського. У Заводському районі переможцями є ЗОШ №18, 57 імені Т. Г. Шевченка, 39 імені Ю. І. Макарова. Змагання «Олімпійські надії» серед учнів I-IV класів виграли ЗОШ №17 імені В. Г. Саражана, 57 імені Т. Г. Шевченка, 39 імені Ю. І. Макарова. В Інгульському районі перемогли ЗОШ №11, 19, 46. В змаганнях на призи клубу «Шкіряний м'яч» у двох вікових категоріях переможцями обласного етапу стали ЗОШ №28, ММК імені В. Д. Чайки. Переможцем міської весняної легкоатлетичної естафети є команда учнів ЗОШ №54, призерами - ЗОШ №39 імені Ю. І. Макарова, морський ліцей імені професора М. Александрова.

Міська очно-дистанційна школа для обдарованих дітей "Надія"

Категорії курсів

- ▷ Різне (3)
- ▷ Англійська мова (2)
- ▷ Німецька мова (3)
- ▷ Українська мова (3)
- ▷ Курс "Я у світі" (2)
- ▷ Природознавство (2)
- ▷ Математика (3)

► Розгорнути всі

Переможцями обласного конкурсу учнівської творчості, присвяченого Всесвітньому дню здоров'я, «Здоров'я – стиль життя» у номінації «Обізнаний – значить захищений» стали: Юскевич Анастасія, учениця

ЗОШ №43 імені К. Ф. Ольшанського (II місце), Пісна Олександра, учениця ЗОШ №46 (III місце); у номінації «Здорова родина – здорова країна» - Навроцька Надія, учениця ЗОШ №26 (II місце), Кондратенко Дар'я, учениця Миколаївського муніципального колегіуму імені В. Д. Чайки (III місце).

Проведені заходи ще раз підтвердили, що основними завданнями учнівських змагань є: реалізація здібностей талановитих учнів, підвищення їх інтересу до поглибленого вивчення навчальних дисциплін, раннє виявлення навичок дослідницької роботи. Інтелектуальні та творчі конкурси роблять нашу молодь відкритою до нових знань, грамотною, компетентною, творчою, дають поштовх до самовдосконалення та майбутньої успішної професійної діяльності.

Шкільна агітбригада: секрети успіху
«ДЮП – це круто, ДЮП – це клас! ДЮП об'єднує всіх нас!» —
девiз молоді, яка дбає про своє майбутнє

Саме під таким гаслом вже протягом багатьох років в закладі загальної середньої освіти №56 школи діє дружина юних пожежних «Палаючі серця» під керівництвом педагога-організатора А. В. Пікуль. Юні помічники рятувальників не тільки самі демонструють свої здібності у знанні пожежно-рятувальної справи, а й навчають

інших.

Систематична просвітницька робота й профілактична діяльність серед дітей та дорослих забезпечує успіх команди. Учасники агітбригади яскраво й переконливо популяризують правила безпеки серед вихованців ЗДО №17, учнів початкової школи, виступають на батьківських зборах і конференціях. А ще організують вікторини, квести, змагання, тренінги з учнями 5-7 класів.

Участь в агітбригаді активно формує в учнів організаторські здібності та навички: уміння в художній формі висвітлювати сутність ідеї, аргументувати її, емоційно впливати та переконувати слухачів.

Подолання труднощів, що виникають під час виступів, виховує в учнів самостійність, цілеспрямованість, наполегливість, формує лідерські якості.

Як результат агітбригада «Палаючі серця» - щорічний переможець районного, призер міського етапу Всеукраїнського фестивалю ДЮП.

«Безпечний спосіб життя - дорога у щасливе майбуття!» - під таким девізом проходив цьогорічний фестиваль. На сцені панувало справжнє дійство, діти використовували декорації, різнобарвні костюми та навчали всіх присутніх, як не впустити в своє життя біду і як поводити себе, якщо все ж таки опинився у небезпечній ситуації.

Хлопці та дівчата довели, що вони нічим не поступаються дорослим – людям витривалим та сміливим. Можна з впевненістю сказати, що на Миколаївщині підрастає гідна зміна юних рятувальників, які в будь-яку хвилину зможуть запобігти, врятувати, допомогти.

Психологічний супровід освітнього процесу як умова розвитку особистості

Місія Нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості учнів, учителів і батьків.

Педагогіка партнерства, орієнтація на учня, виховання на цінностях – саме ці складові концепції Нової української школи спрямовані на те, щоб побудувати довіру між школою, дітьми, батьками та суспільством. Значна роль у вирішенні цього завдання належить психологічній службі системи освіти.

Реалізуючи психологічну складову організації освітнього середовища, фахівці служби здійснюють соціально-психологічний супровід діяльності усіх учасників освітнього процесу та вирішують багатогранний спектр завдань, що стоять перед сучасною освітою.

Діяльність психологічної служби системи освіти передбачає створення системи наскрізного психологічного та соціально-педагогічного супроводу дитини та її родини. Такий підхід зумовлений ключовою ідеєю підтримки та збереження психічного та психологічного здоров'я підростаючого покоління.

Психологічна служба міста налічує 203 фахівця, з них 153 практичних психолога та 50 соціальних педагогів.

Виконуючи свої професійні обов'язки, працівники служби беруть участь у здійсненні освітньої, виховної роботи, спрямованої на забезпечення всебічного індивідуального розвитку вихованців, збереження їх повноцінного психічного здоров'я; проводять психолого-педагогічну діагностику готовності учнів до навчання та сприяють їх адаптації до нових умов життєдіяльності; спрямовують свою діяльність на профілактику виникнення проблем розвитку дитини (порушення емоційно-вольової сфери, проблем взаємовідносин з однолітками, педагогічними працівниками, батьками; допомагають дитині у вирішенні актуальних завдань її розвитку, навчання, соціалізації; сприяють вибору професії з урахуванням їх ціннісних орієнтацій, здібностей, життєвих планів і можливостей, готує учнів до свідомого життя; надає соціально-психологічну допомогу та підтримку дітям з особливими потребами; сприяє формуванню психологічної культури усіх учасників освітнього процесу; консультують з питань педагогічної та вікової психології.

Практичні психологи та соціальні педагоги у власній діяльності надають перевагу активним формам роботи, серед яких тренінги, квести,

психологічні ігри, батьківські клуби та групи підтримки, семінари-практикуми, майстер-класи, консилиуми, воркшопи тощо.

Відділом практичної психології та соціальної роботи спільно з закладами освіти міста було проведено:

- конференцію «Психологічний супровід реалізації завдань Нової української школи» (СЗОШ №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу);
- тренінги «Взаємодія практичного психолога та соціального педагога у навчально-виховному процесі», «Небезпечні квести для дітей: профілактика залучення»;
- практикуми «Шляхи виявлення, ідентифікації та визначення потреб дітей, які постраждали від торгівлі людьми», «Введення в шкільне життя: форми здійснення наступності між ДНЗ і школою» (НВК «Чайка»), «Самопошкоджуюча поведінка дитини: алгоритм підтримки та допомоги» (ЗОШ №51);
- воркшоп «Мультимедійна культура: вплив на свідомість та поведінку дитини» (МНПБ);
- семінари-презентації програми «Вчимо дитину захищатися. Формування безпечної поведінки учнів»; презентація корекційно-розвиткової програми «Безпечний простір: формування стійкості до переживання наслідків стресу у дітей дошкільного віку та школярів»; семінар-практикум «Ненасильницьке спілкування: методика емпатійної взаємодії»;
- майстер-клас «Використання технології «форум-театр» у профілактичній роботі щодо попередження торгівлі людьми» (ММК імені В. Д. Чайки), «Мнемотехніка у корекційно-розвивальній роботі психолога з дітьми дошкільного віку» (ДНЗ №7);
- групова кейсова супервізія «Профілактика негативних наслідків професійної діяльності з травмованими особистостями»;

- проблемна група «Соціальна робота із вразливими сім'ями та дітьми. Попередження насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми»;
- практикум-презентація програми «Школа молодих батьків: дитина йде до дитячого садка» (ДНЗ №92);
- ігропарк «Психологічні ігри у роботі психолога» (МГ №4);
- інтерактивна лекція «Комп'ютерне покоління: новий тип комунікації та світогляду»;
- авторська студія «Емоційний інтелект: навички, якому не вчать у школі»;
- майстер-клас «Методи арт-терапії в роботі практичного психолога з негативними емоційними станами клієнта»;
- психологічний клуб «Позитив» «Сторітелінг у роботі психолога»;
- до проведення тренінгів, семінарів, онлайн-конференції, телемостів залучено науковців, практиків.

Створенню позитивного іміджу психологічної служби в закладах освіти сприяє робота батьківських клубів, проведення фестивалів, тижнів

психології, психологічних акцій, ігор, фотосесій, проектів, тематичних днів, квестів, челенджів та флешмобів. Позитивний досвід мають ЗОШ №3, 4 імені Б. І. Молчанова, 10, 11, 12, 15, 18, 19, 20, 24, 25, 26, 29, 42, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 45, 49, 50 імені Г. Л. Дівіної, 56, 59, 61; гімназіях №2, 3, 4, ПУГ імені М. Аркаса; МЮЛ, ММК імені В. Д. Чайки,

спеціалізованої школи мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості»; ДНЗ №5, 7, 29, 47, 53, 64, 68, 72, 82, 95, 101, 112, 115, 144.

Психологічний супровід інклюзивного навчання складаються з психопрофілактичної та психокорекційної допомоги дитині, інформаційно-роз'яснювальної роботи та консультуванні батьків та педагогів, створення сприятливого психологічного комфортного освітнього середовища. В ЗОШ №6, 10, 12, 15, 19, 25, 26, 34, 45, 46, 47, 53, спеціалізованої школи мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості», СНВК, ДНЗ №17, 64, 71, 134, 139 практичні психологи та соціальні педагоги забезпечують ефективний супровід навчання дітей з особливими освітніми потребами, використовують інноваційні форми, методи та практики інклюзивного навчання.

З метою розвитку фахової майстерності працівників психологічної служби щодо оволодіння технологіями підтримки та розвитку «особливої дитини» та розробки програм індивідуального супроводу; створення сприятливого психологічного поля для впровадження інклюзивного навчання; подолання стереотипів науково-методичним центром продовжено роботу проблемної групи «Психолого-педагогічна підтримка дитини з особливостями психофізіологічного розвитку»; організовано спільне засідання фокус-групи «Аутизм: проблеми інклюзії та шляхи розв'язання» з спеціалістами центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Мрія»; проведено трендову студію «Дорога до серця дитини» з представниками центру підтримки людей з особливими потребами «ЕМАУС»; в дистанційному форматі організовано семінар «Пропедевтика психологічного супроводу дитини в закладах освіти; на тематичній сторінці сайту НМЦ, розміщено методичні поради для вчителів, батьків щодо взаємодії з дитиною з особливими освітніми потребами; розроблено багатофункціональний сервіс інтерактивні віртуальні панелі Padlet для обміну досвідом серед колег міста щодо вирішення завдань інклюзивного навчання; проведено флешмоби, присвячені Дню людей с аутизмом.

Ефективним елементом формування ціннісних орієнтацій, навичок здорового способу життя є впровадження в освітній процес інформаційно-просвітницьких програм «Сімейна розмова» та «Особиста гідність. Безпечна поведінка. Громадянська позиція», реалізація завдань яких сприяє розвитку критичного мислення та формуванню відповідальної поведінки школярів.

Фестиваль інноваційних технологій у діяльності практичних психологів та соціальних педагогів «Барви життя: КолегаFest» сприяв формуванню мотивації до професійного зростання та самовдосконалення працівників психологічної служби міста. Під час проведення майстер-класів практичні психологи гімназій №4, 41, спеціалізованої школи мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості», класичного ліцею, ММК імені В. Д. Чайки, Першої української гімназії імені М. Аркаса, ЗОШ №3, 42, 49, 56, ДНЗ №12, 22, 47, 50, 106, 115, 125, 130 розкрили секрети психологічних ігор, казкотерапії, проєктивних методик та метафоричних карт, презентували технологію розвитку емоційного інтелекту, психологічної підтримки учасників ЗНО та стратегії знаходження ресурсів в особистому та професійному житті, продемонстрували арт-техніки малювання сіллю, кольоро - та краплетерапії, терапію страхів дитини та техніку правополушарного малювання.

Творчість психологів та соціальних педагогів закладів освіти міста виявляється у прагненні й умінні постійно вдосконалювати власну

майстерність, знаходити нові методи та форми соціально-психологічного супроводу діяльності учасників освітнього процесу.

Сприяння створенню умов для отримання дітьми з особливими потребами якісних освітніх послуг. Психологічна підтримка дітей вразливих категорій. У місті створено систему роботи щодо надання дітям з порушеннями психофізичного розвитку можливостей для реалізації своїх конституційних прав, що відображено в Програмі економічного й соціального розвитку міста Миколаєва на 2015-2018 роки», міській комплексній програмі «Освіта» на 2016-2018 роки.

У закладах освіти міста виховується та навчається 696 дітей цієї категорії (дошкільна освіта - 107, загальна середня освіта - 589). З них за довідками ЛКК охоплені індивідуальною формою навчання 246 учнів.

Розвинуто мережу класів/груп для дітей з особливими потребами. У ДНЗ - 100 груп для дітей з порушеннями мовлення, 20 із затримкою психічного розвитку, 5 з іншими порушеннями, 13 санаторно-спеціальних, 71 санаторна.

На базі ЗОШ №13, 17 імені В. Г. Саражана, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 46, 53 функціонують 19 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку, в яких навчається 220 учнів.

306 дітей віком від 1,5 до 15 років, які мають різну зорову патологію та інші супутні діагнози, виховуються, навчаються й лікуються у СНВК.

В ДНЗ №17 (3), 118 (2); 64, 71, 134, 127, 139 - по 1 дошкільній групі з інклюзивним вихованням.

Працюють 26 інклюзивних класів у 14 закладах освіти: ЗОШ №1 імені Олега Ольжича, 6, 10, 12, 15, 19, 25, 26, 34, 45, 46, 47, 53, спеціалізованій школі мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості», у яких навчається 26 дітей цієї категорії.

З 1 вересня 2018 року планується відкриття нових груп у 5 дошкільних закладах освіти: ДНЗ № 60, 85, 94, 95, 131 (2); (проте батьки 5 дітей з ООП на даний час ще не визначилися із закладом освіти) та 13 класів у ЗОШ № 7, 17 імені В. Г. Саражана, 19 (3), 30, 31, 43 імені К. Ф. Ольшанського, 56, гімназія №4, спеціалізованій школі мистецтв і прикладних ремесел «Академія дитячої творчості».

У штатний розпис закладів введено посаду вихователів (по 1 особі асистентів учителя/вихователя) в інклюзивних класах/групах, що

забезпечують соціально-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами. За кошти освітньої субвенції для дітей з особливими освітніми потребами придбано спеціальне обладнання для розвитку та корекції, що поліпшує матеріально-технічну базу закладів і покращує умови надання корекційно-розвиткових занять.

Працює міське методичне об'єднання асистентів учителів

загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням. У рамках інформаційної кампанії «Від мрії до дії, від дії до серця» з метою привернення уваги суспільства до проблем людей з інвалідністю та подолання стигматизації психічних розладів, зокрема, до проблем людей із синдромом Дауна та розладу спектру аутизму, організовано та проведено серед учасників закладів загальної середньої та дошкільної освіти масові акції: «Lot of socks» - поширення інформації про синдром Дауна, «Поширюємо, інформуємо про РСА, одягаємо блакитне» - до всесвітнього дня поширення інформації про аутизм.

Учасники трендової студії «Дорога до серця дитини. Особливості спілкування з людьми із неповносправністю», організованої спеціалістами НМЦ з учнями та педагогічними колективами освітніх закладів за участі фахівців Центру «Емаус», училися спостерігати та аналізувати «життєву подорож» людини з психологічної точки зору, «мандрувати» сходинками розвитку людини впродовж основних етапів її життєвого циклу.

На розв'язання низки нагальних проблем фахівцями НМЦ протягом 2017-2018 н. р. в дистанційному форматі організовано семінар «Пропедевтика психологічного супроводу дитини в закладах освіти», який складався з 7 блоків, допоміг краще усвідомити проблеми навчання дітей з різними розладами та налагодити стосунки з ними, подолати прогалини у знаннях та вміннях педагогів щодо стратегії психологічної підтримки дітей та їх родин, навчання та корекції в умовах інклюзії.

Позитивні тенденції впровадження інклюзивної освіти в навчальних закладах презентували ЗОШ №25, СНВК, ДНЗ №2, 7. Проведені заходи, мета яких ґрунтується на переконанні, що кожна людина є особистістю, яка потрібна та бажана у цьому світі, якою б не була її неповносправність, заслуговує любові, поваги та права на самореалізацію.

З метою інформаційної підтримки керівників та педагогів на сайті управління освіти створено та поповнюється окремий розділ, де зібрано нормативно-правові, методичні та практичні матеріали й рекомендації, онлайн посібники. На тематичній сторінці сайту НМЦ «Інклюзивна освіта: калейдоскоп корисних порад» педагоги та батьки можуть знайти корисні матеріали. На віртуальній панелі Padlet практичні психологи, асистенти вчителя обмінюються досвідом щодо вирішення питань інклюзивного характеру.

На постійному контролі перебуває питання створення безбар'єрного доступу до навчальних закладів. Спеціалізована школа мистецтв та прикладних ремесел «Академія дитячої творчості» працює як базовий навчальний заклад із впровадження інклюзивної освіти, де завершуються

роботи по облаштуванню підйомника. Завершується робота по будівництву «Містечка майстрів» для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

В освітньому процесі використовуються програми й підручники, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, схвалення науково-методичних комісій МОН.

З метою забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами від 2 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у професійно-технічних, будуть створені інклюзивно-ресурсні центри шляхом реорганізації існуючої ПМПК. Завданням центрів є проведення комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини, розроблення рекомендацій щодо програми навчання; надання психолого-педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами; надання консультацій та взаємодія з педагогічними працівниками дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів з питань організації інклюзивного навчання; надання консультативно-психологічної допомоги батькам.

Управлінням освіти підготовлено проект рішення Миколаївської міської ради «Про створення комунальних установ «Інклюзивно-ресурсний центр №1» Миколаївської міської ради та «Інклюзивно-ресурсний центр №2» Миколаївської міської ради». Так за адресою: м. Миколаїв, вулиця Даля, будинок 11-А (на базі Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів №37 Миколаївської міської ради Миколаївської області) буде створено «Інклюзивно-ресурсний центр №1» з наданням послуг дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) в Інгульському, Заводському та Центральному районі міста, за умови подання відповідних документів. «Інклюзивно-ресурсний центр №2» Миколаївської міської ради буде розташовано за адресою: м. Миколаїв, вулиця Гетьмана Сагайдачного, 92, який надаватиме послуги дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) в Корабельному районі міста, за умови подання відповідних документів.

Разом з тим залишаються проблемою високий показник охоплення дітей з інвалідністю індивідуальною формою навчання, що пояснюється упередженою позицією їх батьків та недостатньою готовністю суспільства до інтеграції таких учнів в освітнє середовище; невизначеністю в індивідуальних програмах розвитку мети та прогнозованих результатів; відсутністю спеціалістів з дефектологічною освітою та знанням азбуки Брайля; недостатньою кількістю психодіагностичного інструментарію та корекційних програм, що мають відповідні грифи МОНУ; браком додаткового обладнання спеціального призначення та меблів, забезпеченням транспортування дітей до навчальних закладів, можливістю вільного пересування в умовах багатоповерхової школи, що пов'язано з браком фінансування.

Залишається відкритим питання щодо 100% забезпечення кадрами закладу, а саме: медичною сестрою, логопедом, асистентом дитини, реабілітологом.

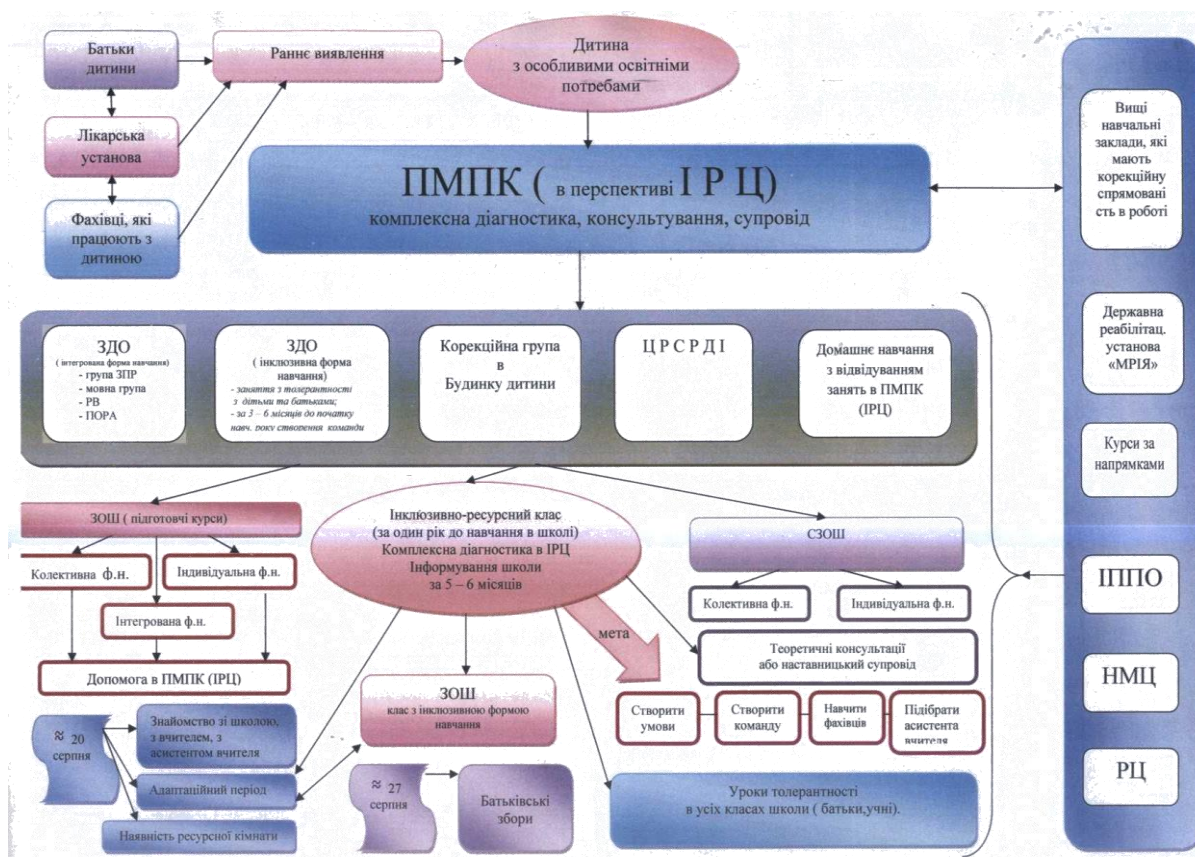

Спеціалісти психолого-медико-педагогічної консультації в 2017-2018н.р. працювали над психолого-педагогічним вивченням, оцінкою труднощів та потенційних можливостей розвитку дітей віком до 18 років, які мають особливі освітні потреби; підготували висновки та рекомендації щодо форми та програми навчання з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності дитини; консультували батьків та педагогічних працівників з питань індивідуального підходу до дитини з особливими освітніми потребами; надали методичну допомогу педагогічним працівникам закладів освіти з питань інклюзивного та інтегрованого навчання щодо здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами.

Сьогодні інклюзивна освіта розглядається, як процес, який реалізує право дітей з особливими освітніми потребами на отримання освіти в рівних умовах з їх однолітками в загальноосвітніх навчальних закладах. В 2017-2018 н.р. обстежено 2233 дітей, пройшли діагностику та отримали консультативну допомогу в ПМПК 345 дітей з інвалідністю. Збільшилась кількість дітей, батьки яких виявили бажання скористатися можливістю навчати їх за інклюзивною формою, тому затребуваним є створення оптимального індивідуального освітнього маршруту, який дозволить максимально інтегрувати дитину в освітньо-розвивальне середовище.

В умовах розширення мережі організацій міста, що опікуються дітьми з особливими освітніми потребами, постала потреба у створенні інклюзивно-ресурсного центру, мультидисциплінарні команди якого співпрацюватимуть над вирішенням питань конкретної дитини та її сім'ї.

Схема побудови системи інклюзивного навчання м. Миколаєва

Організація психологічного супроводу навчально-виховного процесу та соціально-педагогічний патронаж у навчальних закладах міста. Для запобігання соціального сирітства, насильства до дітей у родинах, подолання сімейного неблагополуччя, закладами освіти міста протягом навчального року забезпечено соціально-психологічний супровід дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах. Налагоджено взаємодію з міським центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, міською та районними службами у справах дітей, національною поліцією. Для здійснення соціальних послуг повідомлення про дітей даної категорії надаються закладами освіти до міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Педагогічні працівники беруть участь в соціальних інспектуваннях сімей; батькам та дітям надається необхідна психолого-педагогічна допомога. На постійному контролі адміністрацій закладів перебуває питання відвідування учнями із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, занять, організації змістовного дозвілля.

У рамках «Школи відповідального батьківства» в 2017-2018 навчальному році між Центром та чотирнадцятьма закладами освіти (ЗОШ №4 імені Б. І. Молчанова, 12, 18, 24, 32 імені С. С. Кривоносова, 35, 39 імені Ю. І. Макарова, 45, 48, 54, 49, 52, 57 імені Т. Г. Шевченка, 64), трьома середньоспеціальними закладами освіти (Миколаївський професійний ліцей будівництва та сфери послуг, Миколаївський професійний машинобудівний ліцей; Миколаївське вище професійне училище технологій і дизайну) та

У фаховому журналі «Завучу. Усе для роботи» видавництва «Основа» надруковано матеріали, які є узагальненням управлінського і педагогічного досвіду заступників директорів з навчально-виховної роботи Смирнкової Н. М. (ЗОШ №14 імені Героя Радянського Союзу Г. О. Пшеніцина), Голубевої Г. Ю. (ЗОШ №35), усіх членів адміністрації ЗОШ №46 з питань забезпечення наступності між ланками навчально-виховного процесу, системності щодо контролю за якістю освіти молодших школярів, створення інноваційного інформаційно-освітнього середовища в закладі.

Орлова К. П. заступник директора з виховної роботи ЗОШ №30, опублікувала творчий доробок «Майстер-клас для педагогів «Згуртування колективу та формування командного стилю роботи» у журналі «Шкільна бібліотека» №4, 2018.

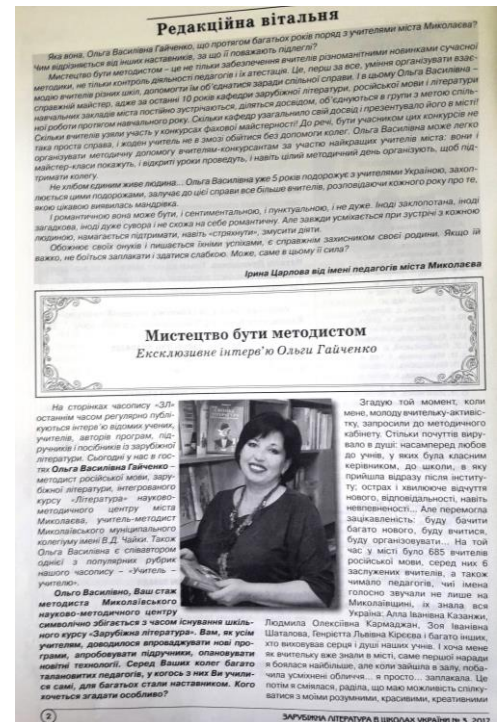
У журналах «Початкова школа», «Початкова освіта» надруковано статті з досвіду роботи учителів початкової школи Джулай Н. В., Войхевич В. В. (ЗОШ №64) «Мислимо разом. Робота над задачами у початковій школі».

Продовжено співпрацю науково-методичного центру з міським та обласним радіо і телебаченням щодо інформування громадськості про нагальні питання освіти міста. Директор НМЦ Тарасова О.В. презентувала досвід роботи колективу на Миколаївських телеканалах. В ефірі обласної державної телерадіокомпанії «Миколаїв» методист НМЦ Ковальчук Н. М. ознайомила городян з особливостями зовнішнього незалежного оцінювання у 2018 році. Психологи центра Сливінська Т. О., Коваль Н. Л., Смирнова Н. М. взяли участь у циклі телепередач «Взаємодія дітей і батьків» телеканалу «МАРТ» і висвітлили питання вікової психології, підготовки першокласників до школи. Розкрили шляхи розв'язання міжособистісних конфліктних ситуацій, побудови довірливих стосунків батьків з власними дітьми. Досвідчені психологи ЗОШ №3, 14 імені Героя Радянського Союзу Г. О. Пшеніцина, гімназії №41, ДНЗ №1, 22 через виступи у телепередачах «Корисні поради», «Це вас хвилює», «Недільний ранок», «Школа батьківства» надали компетентні поради населенню міста і області. Усі відео «Поради психолога» розміщені на сайті науково-методичного центра в розділі «Психологічна служба».

Така діяльність є медійним містком для корисної та доброї справи: ми знайомимося, спілкуємося і співпрацюємо з усією країною. Вчителів Миколаєва знають серед громадськості міста і області та в освітянській родині нашої держави.

Моніторинг якості освіти – шлях до прискорення освітньої реформи

Зміст моніторингових досліджень полягає у виявленні й оцінюванні

педагогічних дій. При цьому забезпечується зворотний зв'язок, що показує відповідність фактичних результатів діяльності педагогічної системи її кінцевим цілям.

Науково-методичним центром спільно з Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти було проведено моніторингові дослідження регіонального рівня:

✓ «Батьки у державно-громадському управлінні загальноосвітнім навчальним закладом».

✓ «Організація учнівського самоврядування в закладах освіти міста».

✓ «Освітні потреби педагогів м. Миколаїв».

✓ «Вивчення стану рівного доступу учнівської молоді до вибору та отримання STEM-професій».

✓ «Рівень розвитку емоційного інтелекту сучасного вчителя».

✓ «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи».

Результати моніторингів розміщені на сайті Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

МАЙСТРИ ОСВІТИ МИКОЛАЄВА УСЕУКРАЇНСЬКІ КОНКУРСИ

«Учитель року - 2018»

Переможці I (міського) і II (обласного) турів:

- у номінації «Українська мова та література» - Герасименко С. В., учитель ЗОШ №28;

- у номінації «Фізика» - Цуркіна Т. В., учитель Першої української гімназії імені Миколи Аркаса;

- у номінації «Фізична культура» - Азаров В. І., учитель ЗОШ №4 імені Б. І. Молчанова;

- у номінації «Німецька мова» - Заяць В. М., учитель ЗОШ №1 імені О. Ольжича.

III (заключний) тур:

- у номінації «Фізика» - Цуркіна Т. В. посіла почесне четверте місце;

- у номінації «Українська мова та література» - Герасименко С. В. - шосте.

«Нова українська школа»

Увійшли у 10 кращих: Тельнова С. А., директор ЗОШ №46, Пеліновська М. П., Трондіна О. І., заступники директора з НВР ЗОШ №46.

«Геліантус-учитель – 2018»

Диплом III ступеня: Кос'яненко В. В., учитель біології ЗОШ №35.

Учителів фізичної культури

III місце: Данилов В. Ю., вчитель фізичної культури Миколаївської спеціалізованої школи №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу.

Учнівських есе «Права людини крізь призму сучасності» та конкурс навчально-методичних розробок вчителів

Переможці конкурсу навчально-методичних розробок: Паскаленко О. Д., Євтушенко Л. Е., вчителі спеціалізованої школи №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу; Корсун М. А., вчитель ПУГ імені М. Аркаса; Моторкіна О. М., вчитель ЗОШ №28; Форносова Б. М., вчитель класичного ліцею; Дубінка Л. П., вчитель ЗОШ №57 імені Т. Г. Шевченка. Лауреат конкурсу навчально-методичних розробок: Мороз Є. О., вчитель ЗОШ №29.

Півфіналісти конкурсу навчально-методичних розробок: Бессонов О. С., Мартиросова Т. В., вчителі ЗОШ №3, Гращенкова І. О., вчитель юридичного ліцею, Деркач Л. П., вчитель ЗОШ №65, Небоженко О. А., вчитель ЗОШ №15, Смекаліна О. В., вчитель ЗОШ №54.

Лауреати конкурсу учнівських есе: Вайченє В. В., вчитель гімназії №41 (Мороз А. А., вчитель-консультант); Оніщук К. С., вчитель спеціалізованої школи №22 з поглибленим вивченням англійської мови з 1 класу (Паскаленко О. Д., Сидоренко О. М., учителі-консультанти).

Сучасних освітян «Умію вчити!»

У «Золоту десятку» головних переможців конкурсу увійшли вчителі ЗОШ №19: Геніх І. О., Щебетюк О. Р., Грищенко Н. Г., Калабуха О. В

Майстерності педагогічних працівників позашкільних закладів освіти «Джерело творчості»

(II (обласний) етап, номінація «Методист – 2018»)

Художньо-естетичний напрям: II місце – Камінецька Т., методист Палацу творчості учнів, III місце – Покрищенко А., методист Дитячого Центру позашкільної роботи Корабельного району.

Еколого-натуралістичний напрям: III місце – Березецька О., методист станції юних натуралістів.

Науково-технічний напрям: I місце - Калініна Л., методист станції юних техніків.

Навчальних матеріалів

Переможець: номінація «Мистецтво» - Курбанова І. В., вчитель ЗОШ №56.

Переможець: номінація «Музичне мистецтво» - Кузьміна О. П., вчитель МПЗОШ I-III ступенів «Гіпаніс-ЕОС».

ОБЛАСНІ КОНКУРСИ

Портфоліо з відеоматеріалами

«Педагогічний досвід освітян регіону - 2018»

Номінація «Інноваційні технології в дошкільній освіті»: диплом II ступеня - ДНЗ №140.

Номінація «Інноваційні технології в початковій освіті»: дипломи I і II ступенів - ЗОШ №44.

Номінація «Інноваційні технології в позашкільній освіті»: диплом I ступеня – ЗОШ №27; диплом II ступеня – Міська станція юних техніків; Дитячий центр позашкільної освіти Корабельного району.

Номінація «Інноваційні технології в навчально-виховному процесі»: диплом II ступеня – гімназія №3.

Фестиваль «Менеджери, які змінюють країну»

Переможці: Боярська Н. О., директор ЗОШ №60; Геллер Т. В., заступник директора з ВР Першої української гімназії імені М. Аркаса; Братошевська С. В., заступник директора з НВР ЗОШ №29

Вернісаж інтелектуальних завдань серед учителів інформатики закладів загальної середньої освіти Миколаївської області «Бобер – 2018»

Номінація «Краще інтерактивне завдання»: I місце – Соколенко В. В., учитель гімназії №41

Чемпіонат з усного рахунку «Пранглініме – 2018»

Переможець: Чулуп К. Д., учитель математики ЗОШ №53

МІСЬКІ КОНКУРСИ

«Нове ім'я – 2017»

Переможець конкурсу: Орлова К. П., заступник директора з виховної роботи ЗОШ №30

Переможці в номінаціях:

- «Білий лелека» (віра в дітей та уміння вести за собою) – Булгакова В. Є., практичний психолог ДНЗ №47;
- «Едельвейс» (творчість і оригінальність) – Орлова К. П., заступник директора з виховної роботи ЗОШ №30;
- «Чарівна перлина» (методичні знахідки) – Дедкова Л. В., заступник директора з навчально-виховної роботи гімназії №2;
- «Червоні вітрила» (віра, надія, покликання) - Дробишева М. В., практичний психолог ЗОШ №49.

Позашкілля – мистецька скарбниця юних талантів

Заклад позашкільної освіти – це мистецька скарбниця юних талантів, творча оселя відданих своїй справі щирих педагогів, які допомагають дітям пізнати світ і себе, долучитися до прекрасного, зробити творчі відкриття, здобути перші перемоги. Це різноманітна мережа творчих гуртків, студій, об'єднань за інтересами, де діти не просто накопичують знання, а вчаться змістовно проводити вільний час, багато хто з вихованців обирає тут майбутню професію.

У системі освіти нашого міста функціонують 8 закладів позашкільної освіти, які надають 12309 вихованцям широкий спектр напрямів діяльності: художньо-естетичний, декоративно-ужитковий, науково-технічний, туристсько-краєзнавчий, еколого-натуралістичний, культурно-дозвільний.

Різноманітність та варіативність навчальних програм відкриває перед дітьми чималі можливості для зростання і розвитку творчих здібностей та ініціатив, формування духовних і матеріальних цінностей. Протягом 2017-2018 навчального року оновлено зміст та рекомендовано до впровадження 35 навчальних програм, які дають можливість дитині обрати діяльність відповідно до природних нахилів, потреб та особистих інтересів.

Впродовж навчального року близько 5,5 тисяч вихованців закладів позашкільної освіти є переможцями різнорівневих конкурсів, виставок, змагань; з них майже 2,5 тисячі - переможці та призери понад 150 конкурсів всеукраїнського та міжнародного рівнів:

- вихованці Палацу творчості учнів є переможцями XVIII Міжнародного фольклорного фестивалю «Неос Мармаркас – 2017» (Греція), Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Kiev Art Fest» (м. Київ), Міжнародного чемпіонату бальних танців «Мир танцю» (Чехія), Міжнародного фестивалю-конкурсу «Зимові фантазії» в рамках проекту «Квітуха Україна» (м. Київ), XV Міжнародного хореографічного фестивалю TANZOLYMP (Берлін), I Міжнародного конкурсу дитячого малюнку «Дружат діти на планеті» (Білорусь), Всеукраїнського хореографічного фестивалю «Кременчуцькі викрутаси» (м. Кременчук), Всеукраїнського конкурсу спортивно-бального танцю «Yuzhny DANCE» (м. Южне), Всеукраїнського багатожанрового фестивалю мистецтв «Лиманські зорі», Всеукраїнського конкурсу хореографічної майстерності «Golden Lion» (м. Львів), Чемпіонаті центральної України з сучасної хореографії «IUDE Dance Station» (м. Вінниця), Всеукраїнського телевізійного конкурсу хореографічного мистецтва «Ритми майбутнього» (м. Київ), V Всеукраїнського фестивалю-конкурсу хорового співу та інструментальної музики «Галицькі самоцвіти» (м. Львів);

- вихованці БТДЮ Інгульського району отримали перемоги у Міжнародному конкурсі дитячого та юнацького мистецтва «Yolden Start» (м. Київ), багатожанровому Міжнародному конкурсі «Хрустальний фонтан» (м. Одеса), Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «Зорепад» (м. Миколаїв), Міжнародному конкурсі дитячої та юнацької творчості «Осінь рапсодія» (м. Київ), Міжнародному конкурсі дитячого мистецтва «Чайка» (м. Одеса), Міжнародному благодійному фестивалі «Мистецький храм» (м. Івано-Франківськ), Міжнародному конкурсі дитячого мистецтва «Планета мистецтв» (м. Київ), Міжнародному конкурсі «Інтер панорама» (Польща); X Міжнародному фестивалі-конкурсі юних баяністів та акордеоністів імені М. Різоля (м. Дніпро), Міжнародному фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Щасливе дитинство» (м. Дніпро), III Міжнародному фестивалі-конкурсі вокального мистецтва «Місто дитинства» (м. Южноукраїнськ), Міжнародній молодіжній виставці «Нова Загора», Всеукраїнському конкурсі-виставці художніх творів «Child Art»,

Всеукраїнському фестивалі-конкурсі Scratch-проектів, Всеукраїнському конкурсі з інформаційних технологій для дітей та молоді «I Talent», ТОП 10 кращих робіт, Всеукраїнському відкритому фестивалі-конкурсі дитячого мистецтва «Лиманські зорі», Всеукраїнському конкурсі дитячої та юнацької творчості «Vivat – vytoку» (м. Одеса), Всеукраїнському конкурсі дитячого мистецтва «Я – майбутнє Херсонщини» (м. Херсон); Всеукраїнській музичній олімпіаді «Голос Країни» (м. Київ), Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Миколаїв – об'єднує таланти» (м. Миколаїв), Всеукраїнському першому телевізійному конкурсі «Новорічний зорепад» (м. Херсон), Всеукраїнському конкурсі дитячої майстерності «Созвездие талантов», III Всеукраїнському багатожанровому фестивалі-конкурсі «Розмаїті Самоцвіти» (м. Львів), Всеукраїнському конкурсі-фестивалі вокально-хорового виконавства «Золоті голоси» (м. Миколаїв), Всеукраїнському відкритому фестивалі-конкурсі виконавців на народних інструментах «Золота струна» (м. Миколаїв), Всеукраїнському конкурсі дитячої майстерності «Зірки майбутнього» (м. Херсон), III Всеукраїнському освітньому фестивалі «STEM», Всеукраїнській олімпіаді з робототехніки для початкової школи (м. Київ);

- вихованці Дитячого Центру позашкільної роботи Корабельного району - переможці Міжнародного фестивалю-конкурсу «Karpaty Wonderland» (м. Івано-Франківськ), Міжнародного фестивалю-конкурсу молодих виконавців сучасної естрадної пісні «Вернісаж. Енерго Фест» (м. Нетішин), Міжнародного фестивалю «Зоряні мости» (м. Київ), Міжнародного пісенного форуму (м. Харків), Міжнародного пісенного фестивалю «Місто дитинства» (м. Южноукраїнськ), XII Міжнародного фестивалю сучасної та народної пісні «Веселка над Тисою» (м. Хуст), XXI Всеукраїнського дитячо-юнацького фестивалю естрадної пісні «Різдвяна зіронька» (м. Мукачево);

-вихованці БДЮТ Заводського району є учасниками та переможцями XVII Міжнародного фестивалю-конкурсу мистецтв «Новорічне співзвуччя», IV Всеукраїнського відкритого багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Лиманські зорі», Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Мистецька феєрія», обласного етапу Всеукраїнської експедиції учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина – Україна», III етапу XV Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, присвяченого Шевченківським дням, обласного конкурсу на кращу розробку туристсько-краєзнавчих маршрутів «Мій рідний край - Миколаївщина» та презентували свої пошуково-дослідницькі роботи у низці всеукраїнських заходів: П'ятих Всеукраїнських молодіжних Ольжичевих читань, VIII Всеукраїнській конференції учнівської молоді «Мій рідний край, моя земля очима сучасників», XII Всеукраїнській філософській історико-краєзнавчій конференції учнівської молоді «Пізнай себе, свій рід, свій нарід» у м. Харків,

III Всеукраїнській історико-краєзнавчій конференції учнівської молоді «Державотворчі процеси в Україні: через віки у XXI століття» у м. Черкасах;
- вихованці станції юних техніків здобули перемоги та стали учасниками Всеукраїнського конкурсу науково-дослідних робіт учнів-членів МАН України, I Міжнародної (XI Українська) наукової конференції студентів, аспірантів і молодих учених «Хімічні проблеми сьогодення» (ХПС-2018), XLVII Міжнародної конференції «Застосування лазерів у медицині та біології», III Всеукраїнського освітнього фестивалю «STEM».

У 2017-2018 н. р. присвоєно та підтверджено почесне звання «Зразковий художній колектив» 4 колективам. Водночас збережено 35 зразкових і народних колективів в галузі освіти. Невід'ємною частиною позашкільного освітнього процесу є організація змістовного дозвілля, про що свідчать показники охоплення громадськості культурно-дозвільною діяльністю: 1435 масових заходів – 37000 учасників.

Музей побуту українського народу міськСЮН – осередок освіти і виховання, який кожного року відвідують сотні школярів різного віку з різних закладів освіти міста. Заняття у музеї проводяться у формі інтерактивних екскурсій, театралізованих дійств, ігор (для молодших школярів), квестів (для старшокласників). Працює школа юних екскурсоводів. У 2017-2018 н. р. під час

проведення 68 заходів відвідали музей 2244 школяра та мешканця міста.

Вихованці міськСЮН є учасниками волонтерського руху, вони щорічно передають в обласну дитячу лікарню фрукти та овочі, які вирощують на навчально-дослідній земельній ділянці, а також спільно з волонтерами проводять акцію «Зелена аптека» для бійців АТО, відправили 50 кущів ірисів різних сортів та насіння квітів, які виростили на навчально-дослідній земельній ділянці для оформлення клумби у дитячому притулку Маріуполя, долучилися до міських акцій «Сяйво доброти», «Подаруй частинку доброти» та приєдналися до проекту згуртування громади міста Миколаєва «Миколаїв: ми-коло».

Клуб юних моряків з флотилією, який об'єднав заклади загальної середньої, позашкільної, професійної та фахової передвищої освіти, є центром військово-патріотичного виховання у нашому місті.

Вихованці КЮМ є постійними учасниками різномірних змагань та конкурсів. Члени гуртка «Майбутній воїн» отримали I місце у змаганнях з

військово-прикладного двоборства, а курсанти гуртка «Основи військової справи» - два перших особистих місця у Відкритій військово-патріотичній грі «Вояцький дух» та I командне місце у рамках школи «Патріот». КЮМ активно веде волонтерську діяльність (виставка-конкурс «Сяйво доброти», благодійна акція «Подаруй частинку доброти», благодійна акція «Запали надію в серці»), яка охоплює різні верстви населення, дозволяє розкрити творчий та духовний потенціал курсантів-організаторів та, головне, творити добрі справи. Матеріальну допомогу лідери передають до обласного дитячого будинку-інтернату в с. Степове, Миколаївських спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів №3 та №2, загальноосвітньої школи-інтернату №3, обласного центру психологічної та соціальної реабілітації у м. Вознесеньск, відділення онкогематології обласної дитячої лікарні, геріатричних пансіонатів, дитячому будинку «Червоне сонечко», громадській організації «Організація інвалідів Центрального району м. Миколаєва Веукраїнської організації інвалідів «Союз організації інвалідів України», Миколаївського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

У 2017-2018 н. р. КЮМ отримав перемогу на регіональному конкурсі «Благодійна Миколаївщина 2017» та фестивалі волонтерів «Добрі серця 2017», педагогічні працівники посіли перше місце у відкритій першості міста Миколаєва зі стрільби з пневматичної гвинтівки серед працівників закладів освіти.

Заклади позашкільної освіти Миколаєва приділяють значну увагу дітям з особливими освітніми потребами, створюють психолого-педагогічні умови, які сприяють адаптації, реабілітації і самореалізації в соціумі. У закладах створено і постійно оновлюються банки даних дітей зазначеної категорії, вивчається

стан зайнятості дітей з особливими потребами гуртковою роботою, діти постійно залучаються до колективної роботи, є активними учасниками тематичних свят, концертів, акцій. У БТДЮ Інгульського району діють довгострокові проекти, основним завданнями яких є забезпечення інформацією батьків та дітей з особливими потребами щодо роботи гуртків через проведення майстер-класів, Дня відкритих дверей, випуску бюлетенів. У рамках проектів проводяться корекційно-розвивальні заняття для дітей з особливими потребами; арт-терапія — ігрова терапія, казкотерпія, лялькотерапія, танцювально-рухова терапія; працює клуб сімейного спілкування для батьків дітей з особливими потребами: соціальна адаптація дітей з особливими потребами ті їхніх сімей до умов творчої групової діяльності в системі «Дитина у закладі позашкільної освіти». У Дитячому Центрі позашкільної роботи Корабельного району діє соціальний проект, метою якого є створення ефективної моделі роботи з дітьми-інвалідами міського центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів; соціалізація та

соціальна підтримка дітей з особливими освітніми потребами гуртківців Дитячого Центру позашкільної роботи Корабельного району міста Миколаєва.

Одним з актуальних напрямів модернізації та інноваційного розвитку природничо-математичного, гуманітарного профілів освіти виступає STEM-орієнтований підхід до навчання, який сприяє популяризації інженерно-технологічних професій серед молоді, підвищенню поінформованості про можливості кар'єри в інженерно-технічній сфері, формуванню стійкої мотивації у вивченні дисциплін, на яких ґрунтується STEM-освіта. Сьогодні STEM - підходи реалізуються в багатьох закладах позашкільної освіти – це й різноманітні олімпіади, і діяльність Малої академії наук, і конкурси, наукові пікніки тощо. Позашкільня Миколаєва має цінні нароби в цій сфері, цікаві оригінальні підходи, спрямовані на розвиток творчого мислення учнів.

На базі Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району та Палацу творчості учнів активно розвиваються гуртки навчальної робототехніки.

Керівник гуртка з навчальної робототехніки Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району для учнів, педагогів шкіл, закладів позашкільної освіти постійно проводить просвітницькі заходи щодо освоєння інформаційно-комп'ютерної грамотності на базовому рівні (практикум Веб 2.0 «Спільна робота в Gmail та Google Docs», Година Коду – Hour of Code, дистанційний курс «I Will Code» (навчання дітей основам візуального програмування), навчальний курс Technology Nation Kids Фонду Brain Basket, майстер-клас «Навчання через дію» (досвід використання в освітньому процесі конструктора WeDo 2.0 з серії LEGO Education), навчальний курс Code Club, навчальний курс Intel «Шлях до успіху», майстер-класи в рамках програми освітнього фестивалю Миколаїв Ed Fest «Освіта Миколаєва: кращі практики, перспективи розвитку, кроки до успіху», першого міського фестивалю «STEM-освіта Миколаєва - 2018», третього Всеукраїнського фестивалю STEM-освіти).

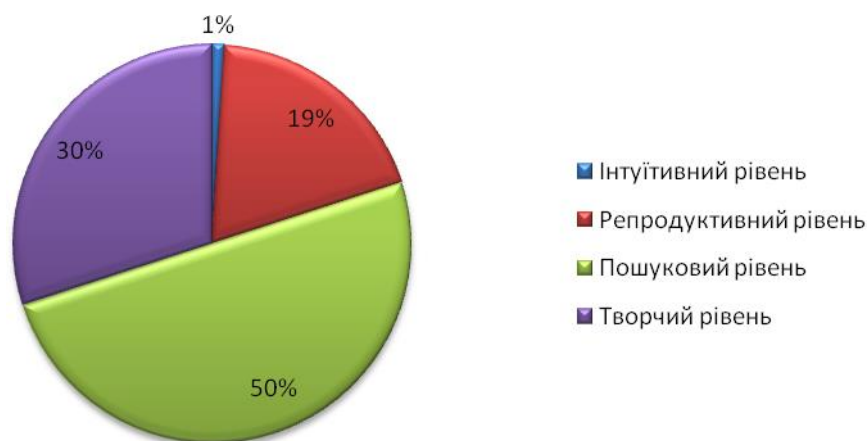
Педагоги міської станції юних техніків у рамках III Міжнародної науково-практичної конференції «STEM-ОСВІТА: стан впровадження та перспективи розвитку» провели семінар для керівників гуртків науково-технічного напрямку позашкільних навчальних закладів за темою «STEM-освіта як інноваційний напрямок розвитку науково-технічної творчості у позашкільній освіті», було проведено заняття Школи педагогічної майстерності у формі браунбергу «Освіта навпаки, або STEM-освіта». Вихованці міської станції юних техніків взяли участь у Всеукраїнському освітньому фестивалі «STEM» та фестивалі «STEM-освіта Миколаєва - 2018».

Одне з головних завдань STEM-навчання - створювати умови для розвитку інтересу вихованців до природничих і технічних дисциплін - у повній мірі реалізується на заняттях секцій Малої Академії Наук. Свої розробки, винаходи та досягнення вихованці демонструють не тільки при

захисті наукових робіт, а й під час конференцій, фестивалів, форумів. Так, на Обласному форумі юних шанувальників фізики та астрономії вихованці секції МАН («Фізика») були відзначені дипломами за досягнення у вирішенні складних інноваційних завдань.

Методична робота є сьогодні життєвою потребою кожного окремого педагога й водночас обов'язковою вимогою суспільства, найважливішою умовою забезпечення ефективного функціонування будь-якого навчального закладу. Пріоритетом методичної роботи позашкілля є постійний пошук нових педагогічних технологій, ідей, напрямів. А професіоналізм керівників гуртків характеризується високим інноваційно-творчим потенціалом. Це дає можливість стверджувати, що заклади позашкільної освіти є справжньою педагогічною лабораторією.

Діаграма готовності керівників гуртків до здійснення інноваційної діяльності

Педагоги позашкілля Миколаєва взяли участь у міських та обласних семінарах, круглих столах, тренінгах, роботі методичних об'єднань, педагогічних конкурсах.

Протягом 2017-2018 н. р. було проведено міські семінари, методичні об'єднання, тренінги, ділові ігри, браунберги, підготовлені методичними службами позашкільних закладів, створено 204 методичні розробки, рекомендації, методичні матеріали тощо.

Основні завдання на 2018-2019 навчальний рік:

- виховання громадянина України, поваги до прав і свобод людини, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за власні дії;
- збереження та розширення мережі гуртків з метою створення додаткових можливостей для духовного, інтелектуального і фізичного розвитку учнівської молоді, в тому числі, для дітей з особливими освітніми потребами;
- привласнення особистісно значущих соціокультурних цінностей;
- задоволення освітньо-культурних потреб вихованців;
- розвиток креативних здібностей дітей та учнівської молоді, їх пізнавального інтересу;

- розвиток вміння навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в багатокультурному середовищі;
- задоволення потреб вихованців у професійному самовизначенні і творчій самореалізації;
- розвиток психофізичних ресурсів, зміцнення здоров'я, підтримка високої працездатності протягом всього періоду навчання;
- виховання в учасників освітнього процесу свідомого ставлення до власної безпеки та безпеки оточуючих.

Творча палітра успіху і визнання

На теренах Миколаївщини більше 50 років натхненно, творчо, інноваційно працює Миколаївський міський Будинок учителя, який є оберегом і духовною скарбницею освітянської спільноти.

Міський Будинок учителя вносить свій особистий внесок, займає свою неповторну нішу у складному і багатогранному освітньому процесі і виступає в авангарді новітніх перетворень і водночас поцінувачем культурної і духовної спадщини українського народу.

Творчий педагогічний колектив закладу своєю діяльністю підтримує і сприяє розвитку креативного освітянина, який здатен виховувати нове покоління ХХІ століття.

Культурно-освітні заходи, які щоденно відбуваються у міському Будинку учителя, охоплюють широке коло різнобічних фахових, інтелектуальних та культурних інтересів освітян і розраховані на різні вікові категорії відвідувачів. За 2017-2018 рр. було проведено 645 заходів, які відвідало 67 тисяч освітян, миколаївців та гостей міста.

До творчої діяльності гуртківців спонукають конкурси, фестивалі, огляди. Участь обдарованих дітей у перелічених заходах сприяє успішній їх соціалізації у життєвому просторі. За 2017-2018 рр. колективи художньої самодіяльності закладу взяли участь у 37 конкурсах (549

учасників): у дев'яти Міжнародних-фестиваль-конкурс мистецтв «Зорепад» (м. Миколаїв), ХХ Міжнародний фестиваль дитячої творчості «Золотий лелека» (Миколаївська область, селище Рибаківка), фестиваль - мистецтв «Золотий олімп Карпат» (Львівська область, м. Славське), фестиваль

танцювального мистецтва «Art Talent Fest – 2018» (м. Київ), фестиваль танцювальних мистецтв «Одеса зустрічає друзів» (м. Одеса), мистецький фестиваль-конкурс «Grand Fest Кам'янець» (Хмельницька область, м. Кам'янець-Подільський); 6 Всеукраїнських, 9 обласних, 6 регіональних, 7 міських конкурсах. Справжнім феєрверком талантів були виступи освітян цілком гідні професійного рівня.

Вже вкотре своєю майстерністю порадували глядачів на обласному фестивалі «Освітнянські таланти Миколаївщини» творчі освітяни «народної» вокальної студії (керівник – О. Сичьов) та «народного» гуртка української пісні «Візерунок» (керівник – В. Стефанюк).

Реалізуючи освітні інноваційні концепції в своїй роботі, колектив

закладу спрямовує зусилля на культурологічну освіту особистості та постійно впроваджує новітні технології культурно-освітньої, рекреаційно-гедоністичної діяльності, інноваційно-видовищних проєктів та шоу-програм різноманітної направленості:

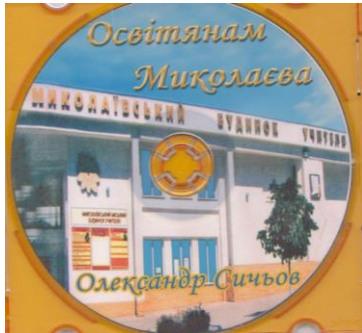
«45 хвилин інноваційних технологій»

Пошуку, розкриттю і підтримці творчих здібностей освітян, неухильному зростанню престижу учительської професії, популяризації української духовної спадщини та духовних традицій засобами аматорського мистецтва, залученню якомога більшої кількості освітян до художньої творчості сприяють проєкти, фестивалі, конкурси, концерти, виставки, за результатами яких проводяться творчі вечори, зустрічі, концерти, виставки переможців і лауреатів. Проводяться вони за підтримки управління освіти Миколаївської міської ради та міськкому профспілки працівників освіти та науки. Переможці та Дипломанти отримують заохочення від міськкому профспілки працівників освіти та науки.

«Учитель не професія – це доля» - довготривалий проект

Кульмінацією його завершення стало створення диску «Освіт'ям Миколаєва». В ньому зібрані найкращі творчі доробки талановитих освітян: С. Тельнової, Є. Печенюк, В. Качуріна, Л. Песчанської. Музику написав О. Сичьов, заслужений артист України, керівник «народної» вокальної студії міського Будинку вчителя.

Диск «Освіт'ям Миколаєва» створено за підтримки управління освіти Миколаївської міської ради та міськкому профспілки працівників освіти та науки. Якісна та професійна допомога у створенні диску була надана керівниками гуртків, студій міського Будинку вчителя.

Проект «Освіт'янські візерунки творчості».

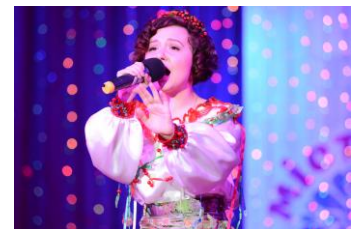
Замовниками та організаторами конкурсу стали управління освіти Миколаївської міської ради та міськком профспілки освіти та науки, Миколаївський міський Будинок учителя. Проект сформував позитивний імідж талановитого освітянина, що прагне до творчого самовираження і займає активну громадянську позицію. До участі у проекті залучено 110 учасників із 31 освітнього навчального закладу міста. До проекту ввійшло п'ять конкурсів за номінаціями: - «Художнє виконавство», «Інструментальне мистецтво», «Хореографічне мистецтво», «Театральне мистецтво», «Художня декламація»:

«Художнє виконавство»

Вокальне мистецтво

Гран – прі

- Ковальова Наталія Вікторівна -
музичний керівник закладу дошкільної освіти №93
(Естрадний вокал)
- Баукова Антоніна Сергіївна -
учитель музичного мистецтва ЗОШ №54
(Класичний вокал)
- Лаврова Антоніна Євгенівна -
керівник вокального гуртка
Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району
(Народний вокал)
- Вокальний ансамбль «народної» вокальної студії
Миколаївського міського Будинку вчителя,
керівник – О. Сичьов, заслужений артист України
(Естрадний вокал)

Інструментальне мистецтво

Гран – прі

- Ілечко Василь Дмитрович - керівник гуртка «Ансамбль сопілкарів» Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району

Художня декламація

Гран – прі

- Жатько Олена Олександрівна - завідувач організаційно-масовим відділом Будинку дитячої та юнацької творчості Заводського району

Проект «Вишивані кольори рідного краю» сприяв відродженню національних традицій, національного світобачення теми. За підтримки міськкому профспілки працівників освіти та науки м. Миколаєва було створенню освітянський міський художній фонд. Проект проводився серед освітян загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних навчальних закладів міста за сімома номінаціями.

✓ **Номінація «Вишиті рушники, скатертини, фіранки, серветки»**

Гран-прі

- Сизова Тетяна Олександрівна - вчитель математики та інформатики ЗОШ №46

✓ **Номінація «Народна лялька оздоблена вишивкою»**

1 місце

- Яковлева Юлія Вікторівна - вчитель обслуговуючої праці ЗОШ №1 імені Олега Ольжича

Проект «Окрилені рідною Україною» був наповнений громадянсько-патріотичним змістом, високопатріотичною свідомістю, що більше зміцнив громадську позицію сьогодення освітянина. До його складу ввійшли 10 напрямів проекту:

Переможцями стали: Вокальний напрям

Гран прі

- Крапівіна Ганна Сергіївна -
музичний керівник
закладу дошкільної освіти №82
(Естрадний вокал)

1 місце

- Фурашкевич Тетяна Вікторівна -
заступник директора з навчально-виховної роботи,
учитель української мови
Миколаївської гімназії №41
(Естрадний вокал)

- Ковальова Наталія Вікторівна -
музичний керівник
закладу дошкільної освіти №93
(Естрадний вокал)

- Миронова Лариса Валеріївна -
музичний керівник
закладу дошкільної освіти №115
(Естрадний вокал)

- Костюк Євгенія Вікторівна -
музичний керівник
НВК №1 «Семиквіточка»
(Джаз)

- Камінська Наталя Костянтинівна -
музичний керівник
закладу дошкільної освіти №144
(Авторська пісня)

- Шаріпова Рената Руділівна -
керівник «зразкового» театру пісні «Натхнення»
Миколаївського міського Будинку учителя
(Естрадний вокал)
- Золотова Наталія Віталіївна -
керівник гуртка
Будинку дитячої та юнацької творчості Заводського району
(Естрадний вокал)
- Лаврова Антоніна Євгенівна -
керівник гуртка
Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району
(Народний вокал)

Декламаторський напрям: Гран-прі

- Гордзій Оксана Дмитрівна -
методист
Палацу творчості учнів

1 місце

- Камінська Наталя Костянтинівна -
музичний керівник
закладу дошкільної освіти №144

Інструментальний напрям Гран-прі

- Пашковська Людмила Миколаївна -
акомпаніатор
Миколаївського міського Будинку
учителя
(Фортепіано)

- Ілечко Василь Дмитрович -
керівник гуртка «Ансамбль сопілкарів»
Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району (**Сопілка**)

I місце

-
-
- Авраменко Мирослав
Миколайович -
керівник гуртка « Ансамбль
Дитячого центру позашкільної
Корабельного району
(**Контрабас**)

гітаристів»
роботи

Хореографічний напрям II місце

- Ступак Наталія Миколаївна -
вчитель фізичної культури
ЗОШ № 31

III місце

- Бевз Тетяна Володимирівна -
керівник ансамблю естрадного танцю
Дитячого центру позашкільної роботи
Корабельного району

Оригінальний жанр Гран-прі

- Слободян Катерина Русланівна,
Пекера Катерина Михайлівна -
культурні організатори
Палацу творчості учнів

Літературний напрям

Утвердження патріотизму, духовності, моральності, формування загальнолюдських цінностей, вшанування національної пам'яті віддзеркалилося у **літературному жанрі конкурсу** через поезію, прозу, драматургію.

Гран-прі Жанр – поезія

Тельнова Світлана Анатоліївна -
директор ЗОШ №46

- Песчанська Лариса Дмитрівна -
ветеран педагогічної праці
Миколаївського міського Будинку учителя

Жанр-проза

- Геллер Тетяна Володимирівна -
заступник директора з навчально-виховної роботи
Першої української гімназії імені Миколи Аркаса

Напря́м Цифрові технології

Головною метою напрямку «Цифрові технології» фестивалю конкурсу «Окрилені рідною Україною» є виявлення та підтримка педагогічних працівників закладів освіти міста, які віддзеркалюють цікаві, яскраві, позитивні, творчі моменти своєї роботи новітніми засобами інформаційних технологій; підвищення мотивації педагогів міста, їх заохочення до засвоєння і активного використання інноваційних технологій в освітньому процесі та створення сприятливих умов для самореалізації творчої особистості освітянина.

Гран-прі

Номінація «Очима вчителя»

- Івашкіна Анастасія Миколаївна -
керівник «Зразкового художнього колективу»
гуртка декоративно-ужиткового мистецтва «Родзинка»
Дитячого центру позашкільної роботи Корабельного району

Образотворчий напрям

Розкриттю творчого потенціалу вчителя сприяв образотворчий напрям фестивалю-конкурсу «Окрилені рідною Україною!» кожна робота представлена на конкурс була самобутна, з оригінальним баченням образів, використанням різних технік в жанрах та видах образотворчого мистецтва.

Гран-прі

- Архіпова Аліна Євгеніївна -
директор ЗОШ №31
(Батик)
- Коляда Тетяна Павлівна -
керівник «Зразково художнього колективу»
гуртка образотворчого мистецтва «Натхнення»
Будинку дитячої та юнацької творчості Заводського району
(Розпис по шовку)
- Лисенко Юлія Євгеніївна -
керівник гуртка «З виготовлення сувенірів»
Будинку творчості дітей та юнацтва Інгульського району
(Живопис)
- Івашкіна Анастасія Миколаївна -
керівник «Зразкового художнього колективу»
гуртка декоративно-ужиткового мистецтва «Родзинка»
Дитячого центру позашкільної роботи Корабельного району
(Кінусайг)

"Лілії"

Архіпова Аліна Євгенівна,
директор закладу загальної
середньої освіти №31
м. Миколаєва

"Нарциси"

Коляда Тетяна Павліна
керівник "Зразкового художнього
колективу"
гуртка образотворчого мистецтва
"Натхнення",
Будинок дитячої та юнацької творчості
Заводського району

"Сонце у долонях"

Лисенко Юлія Євгенівна-
керівник гуртка "З виготовлення сувенірів",
Будинок творчості дітей та юнацтва
Інгульського району

"Вітаємо вас на Україні!"

"Фламінго"

Івашкіна Анастасія Миколаївна
керівник "Зразкового художнього колективу"
гуртка декоративно-ужиткового мистецтва "Родзинка"
Дитячий Центр позашкільної роботи Корабельного району

До Дня працівників освіти спільно з міськкомом профспілки буде проведено свято нагородження переможців Дипломами, Грамотами та профспілковими преміями.

Участь освітян міста у художній самодіяльності набула вже такого розмаху, що фестивалі, конкурси, проекти, шоу-програми стали явищем культурного життя міської громади, а творчі вечори, виставки переможців, лауреатів щоразу збирають, як у міському Будинку вчителя так і на сценічних майданчиках міста численних прихильників. Вся ця робота внесла неповторний штрих у загальну палітру багатогранного життя міського Будинку вчителя.

❖ У рамках проекту «У світі української казки» був проведений літературний квест «На гостинах у казки».

❖ Проект української пісенної творчості «Дивограй» об'єднував різноманітні форми культурно-масової роботи: концерти, творчі зустрічі, презентації,

майстер-класи.

Значна увага надається міським Будинком вчителя поглибленню знань освітян про особливості українського етносу, духовну культуру і національний характер українців. Для цього були організовані і проведені культурно-освітні масові заходи: літературна свіча пам'яті «Їх дух незламний і безсмертний подвиг, накреслив шлях до мирного життя», урок мужності «Пам'ятаємо наших героїв, що за волю поклали життя!», майстер-клас «Подаруй свого Янгола Героям Небесної Сотні!», танцювальний флешмоб «Творчість свободи!», фотодокументальна виставка «Революція гідності!», виставка малюнків «Герої не вмирають!»

Культурологічна парадигма освіти ґрунтується на принципах духовності та добра. Прикладом духовності є активна творча співпраця з Благодійними фондами: «Доброта і довіра», «Ми поруч», «Серце до серця», Миколаївська обласна громадська організація «Ліга інвалідів з ПОРА «Перемогти себе», міським Центром соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

Вже стало доброю традицією участь творчих колективів міського Будинку вчителя у благодійних концертах «Сріблом сяє з неба путь, Миколай до нас прибудь!», «Твори добро!», «Живи, дитя!», «Моя рідна мама!», виставки фото-робіт «Світ очима дитини!» для дітей-сиріт, дітей з багатодітних сімей, під опікою, переселенців, з особливими потребами. На проведених заходах, діти відчули любов, турботу, щирість людських сердець, неповторну красу оточуючого світу.

Миколаївський міський Будинок учителя і надалі спрямовуватиме свою роботу на задоволення духовних потреб особистості, яка прагне поєднувати фахову діяльність з творчістю, сприяти якомога ширшому розкриттю своїх здібностей і таланту, реалізації творчих планів і задумів.

